XV. évfolyam. Budapest — 200. szám. — Péntek, 1881 julius 22.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . 20.—
Félévre . . . . 10.—
Negyedévre . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.

Hirdetések és nyiltterek felvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Budapest, jul. 21.

A hivatalos és félhivatalos bálványimádás művészete a fejlődés magasabb fokára jutott. Eddig ha Tisza Kálmánra dicséneket kellett zengeni, azt egyedül az officziózus zenekar végezte és ez beérte néhány orchestralis mutatványnyal, melyben hallhattunk minden hangvariácziót a nagy bőgőtől a fuvoláig. A miniszterelnök körutjában választói között most ezekhez a megszokott zenei motivumokhoz még drámai szöveget is teremtettek. Vidéki kengyelfutók, hivatalos tisztelgők, kiérdemesült duodezszónokok a szóló énekeknek és duetteknek egész librettoját állitották ki. Ezzel persze a zenei résznek is ki kell bővülnie, az officziózus orchestrumnak kötelességei nagyon sulyosbodtak. Nemcsak az énekszerepeket kell folyton kisérnie, de minden felvonás előtt egy nyitánynyal kell beköszöntenie, végül pedig az összbenyomást egy hatalmas finaléban kell kifejeznie.

Vége hossza nincs hát a dicskantatéknak és magasztaló hymnuszoknak a sepsi-szent-györgyi és nagyváradi fogadtatások után most az officziózus sajtó egész vonalán zendül föl fokozott erővel, gyorsabb ütemekben a hatalmas oratorium Tisza Kálmán tiszteletére. Oh ezeknek a fogadtatásoknak és üdvözleteknek kell bizonyitaniok, hogy Tisza Kálmán nem csak a legnagyobb és legdicsőbb államférfiu, de ő a nemzet igazi kedvencze, a nemzeti szellemnek és érzésnek teljes tükre, a haza legnépszerübb fia! Magyar ember, borulj le előtte áhitatos tisztelettel!

Nos, ezeknek a loyalis fogadtatásoknak, csuszómászó üdvözléseknek, hizelgő szónoklatoknak megvan a maguk jelentőségük. Az, hogy Tisza Kálmánt olyan nyolcz évi ellenzéki szereplés után, mint az övé, és olyan hat évi kormányzói müködés után, minő épen az övé, még afféle demonstrácziókkal lehet körülvenni, melyek a népszerüség látszatában tüntessék föl őt, ez bizony elég sajátságos és jellemzetes dolog a mi Magyarországunkban. Welche Wendung durch Gottes Fügung. Nagy fordulat lenne olyan államférfiu életében, kinek az volt örökké siránkozó negélyzése, hogy nagy kötelességeiért szivesen odaáldozta népszerüségét és szembeszállott a közvéleménynyel, kiről a hivatalos hizelgőknek is épen ezt az önmegtagadást kellett hirdetniök a legdicsőbb vonásnak, az ő igazi államférfiui nagyságának. Tisza Kálmán a népszerü államférfiu, Tisza Kálmán az ünnepelt hazafi! Valóban ilyen jelenségen megállhatna az ember esze, és kétségbe kellene esniök mindazoknak, kik legjobb igyekezetöket forditották reá, hogy Tisza Kálmánnak egész politikai szereplésében az alakoskodást, az ámitást és azt az önző vonást, mely minden tettének bélyege, kitüntessék.

De még nem vagyunk odáig! Ezek a szörnyen mesterkélt tüntetések a maguk visszataszitó részleteivel legjobban bizonyitják a mai kormányzati rendszer természetét, azt az elaljasodást és korrupcziót, melyet környezetébe mindenfelől beszivárogtat: bizony arról meggyőződtünk, hogy a magyar intelligencziának egy része menynyire elvesztette önbecsülését és politikai képességeit. Sok, sok tányérnyaló állata és csuszómászó férge van az Uristennek hazánkban, teljesen igaz! Volna azokban a nagyváradi és sepsi-szt.-györgyi urakban igazi hit a jelenlegi kormányrendszer iránt, ha ők valóban teljes lélekkel és őszinte meggyőződéssel követnék Tisza Kálmánt, akkor sohasem élhettek oly határtalan szolgai nyelvezettel, oly szertelen tulzásokkal, minőket az ő beszédeikben találunk. Mikor a rómaiak Julius Caesar irányában, a francziák nagy Napoleon irányában, a világtörténelem legnagyobb herosai irányában, kiket méltán tekinthettek providencziális embereknek, hasonló kifejezésekkel éltek, a nélkül, hogy nemzeti ellenmondást keltettek volna fel, ez épen a nemzeti közszellemnek hanyatlását, a politikai gondolkozásnak teljes megszüntét jelentette, tanulság volt reá, hogy a nemzetből elszállott az éltető lélek!

Hát nálunk is vannak már szolgai jellemek és léha szerencsevadászok fölös számmal! Ha Tisza Kálmánt, ki sem Julius Caesar, sem nagy Napoleon, csak épen Tisza Kálmán, olyan férfiut, kiben nincs a nagy embernek egyetlen vonása, de tele a legkicsinyebb tulajdonságokkal, ki soha sem váltotta be tetteiben azt, a mit ünnepélyes kötelezettségül fogadott, és minden nemzeti küzdelemből, mely vezérlete alatt folyt, csak teljes vereséggel, az ország érdekeinek feláldozásával tért meg, ha ilyen férfiut illethetnek bálványimádó tömjénzéssel, ez elég szomoru szimptoma hazánk közéletében. De az ilyen mindig csak egyes körök vagy társadalmi osztály romlottságáról tanuskodhatik és nem is enged semmi következtetést a nemzet közszellemére, nem is mulhatik el a nélkül, hogy a független közvéleménynek ellenmondását föl ne költse. Mi azokra a nagyváradi, sepsi-szt-györgyi és hasonló üdvözletekre csak ugy mutatunk rá a magyar nemzet előtt, mint üdvösen oktató példákra, melyek undorodni tanitsák az egészséges magyar érzéket ily elvtelen hizelgés minden fajától. Olyan szolgálatot tesznek nekünk, mint a heloták, kiknek le kellett részegedniök, hogy csuf látványukon a spártai ifjak visszariadjanak az iszákosság bünétől. Nem, ezek a példák nem demoralizálhatnak, ezeknek föl kell serkenteniök a nemzet jobb gondolkozását.

Budapest, julius 21.

Az uj tizes bankjegyek cseh bélyeggel való ellátása, bármily jelentéktelen demonstrálásnak tünt fel előbb, mindinkább fontosabb ügygyé növi ki magát, s mióta a magyar pénzügyminiszter a csehesitett jegyek forgalmát betiltotta, valószinüvé vált, hogy olyasmi növi ki magát a dologból, mi legkevésbé sem fog a bankközösség czélszerüségéről tenni bizonyságot. Mint a N. Fr. Presse megilletődéssel értesül, a katasztrófa csakugyan megtörtént, ugyanis az osztrák pézügyminiszter a csehek ártatlan kedvtelését zavarni nem tartotta illő dolognak, s a csehesitett bankjegyeket forgalomban hagyta. E tényálláshoz nevezett lap a kombinácziók egész sorát füzi, s konstatálja, hogy a két különböző rendelet egy csapásra ketté osztotta a monarchia pénzegységét, és lehetővé tette, hogy a bélyegzett és bélyegtelen bankjegyeknek különböző árfolyama keletkezzék. Nem kevésbé fontos, hogy az osztrák lap ezek alapján a többi közös ügy végveszedelmét a közel jövőben levőnek látja. Az érdekes czikk igy hangzik:

Létezik-e még bankjegy-egység az osztrák-magyar monarchiában? Szinte hihetetlen, hogy az osztrák-magyar kiegyezés megujitása után három évvel, s hogy főkép a száz és száz rázkódtató harcz és válság után megalkotott bankstatutum érvényben léte folyamán ily kérdést fölvetni lehet, s ennek daczára azt teljes komolysággal és teljes nyomatékkal kell hangoztatni, ha a Dunajevszky lovag ur legujabb tettéről a valószinüség legmegbizhatóbb jellegével fölmerült hir igaznak bizonyul. Midőn elterjedést kezdett venni az a visszaélés, hogy az osztrák-magyar bank jegyei a cseh nemzeti tulkapás nyilatkozataival éktelenittettek el, a magyar miniszterium tudvalevőleg ugy egy hó előtt indittatva érezte magát oda utasitani az alája rendelt állampénztárakat és hivatalokat, hogy az idegen czimekkel és föliratokkal bélyegzett bankjegyeket a forgalomra képteleneknek tekintsék, s fizetésnél el ne fogadják. Legujabb hirek most arról értesitenek, hogy négy heti gondolkozás után az osztrák pénzügyminiszter is szükségesnek tartotta rendszabályt alkotni emez épen nem csekély jelentőségü ügyre vonatkozólag, oly rendszabályt, mely Ausztriára épen az ellenkezőjét rendeli annak, amit a pesti kormány Magyarországra nézve megállapitott. Dunajevszky ur e hó 16-iki rendelete épen megforditva azt rendeli el, hogy a cseh szavakkal fölülbélyegzett bankjegyeket a bank minden fizető pénztáránál el kell fogadni, s az összes császári hivatalokat utasitja, hogy e jegyeket, ha fölülbélyegezve volnának is, fizetésül elfogadják.

Fennáll-e tehát még a bankjegyegység, melynek föntartásáért oly nehéz küzdelmet kellett kiállani és oly sok áldozatot kellett hozni? A bankstatutum határozottan kimondja, hogy uj alaku bankjegyek kibocsátása előtt a bécsi és pesti hivatalos lapokban azok pontos leirását közzé kell tenni, s hogy e bankjegyeket minden osztrák (?) értékben teljesitendő fizetéseknél „az osztrák-magyar monarchia egész területén mindenkinek és minden nyilvános pénztárnak“ teljes névértékben el kell fogadnia. A törvény rendeletének az uj bankjegyek kiadásakor teljesen eleget is tettek, de ennek daczára e két egymásnak ellentmondó rendelet által ténynyé vált, hogy az osztrák-magyar bank ugyanazon pénzjegyét, melyet a monarchia egyik részében minden nyilvános pénztárnál miniszteri rendelet szerint el kell fogadni, a másik rész nyilvános pénztárai szintén miniszteri rendelet értelmében mint forgalomra képtelent visszautasitják. A cseh haszontalankodás győzedelmeskedik a bank statutumon. Mostantól kezdve mindenkinek tetszésétől függ korlátozhatni az osztrák-magyar bankjegyek forgalmi területét és kétkedni sem szabad többé abban, hogy Wenczel fiai ezentul, minekutána a pénzjegyeknek saját maguk által elrendelt átalakitása hatóságilag szentesitve van, ez engedélyt a legkiterjedtebb alkalmazásba fogják venni. Tehát ilymódon a legbárgyubb nemzeti hiuság gyermekes nyilvánulása mind nagyobb kalamitássá nőheti ki magát. Csak azt a semmikép sem lehetetlen esetet kell elgondolni, hogy a forgalom utján lassankint az összes bankjegyeket ellátják a cseh felirattal, s ekkor lehetetlen lesz a magyar pénztároknál nagyobb pénzjegyekben fizetéseket teljesiteni. Az európai pénzpiacz e kezdetben oly nevetséges, most azonban keserüen komolylyá vált kérdés iránt már figyelmessé lőn. Két külföldi börze elnöksége a cseh felirással ellátott „osztrák“ bankjegyeket el nem fogadhatóknak, vagyis ugy mint a magyar rendelet, forgalomra képteleneknek nyilvánitotta, és semmi kétség, hogy valamennyi börze követni fogja e példát. A disagio, különböző értékszabás bélyegzett és bélyegtelen bankjegyekre nézve, a lehetőség határaiba lépett. Sőt már a magán forgalmat befolyásolta és megszoritotta ez a legujabb cseh komédia. Az a kérdés, hogy a cseh bélyeggel ellátott pénzjegyeket lehet e továbbra is általánosan érvényes forgalmi eszköznek tekinteni, s hogy fizetésül mindenki köteles-e elfogadni, még csak a Dunajevszky ur rendelete által lett igazán kétségessé. Egy társasbiróság e kérdést már tagadólag döntötte el, a mennyiben egy óvadékul kozzáküldött csehesitett bankjegyet visszautasitott. Mi történik akkor, ha valamennyi biróság elfogadja e nézetet s a legfőbb itélőszék megerősiti a végzésüket? Akkor majd a pénzügyminiszter hatósága alatti pénztárak a cseh bankjegyeket elfogadják, a biróságok alá rendelt letétpénztárak pedig vissza utasitják. Az állampénztárak kötelesek lesznek az éléktelenitett bankjegyeket fizetésül elfogadni; de saját maguk nem fognak velök fizethetni, mert mindenki tartózkodni fog az oly bankjegyek elfogadásától, minőket a biróságok forgalomra képteleneknek nyilvánitottak. — Az államügyészség iránti tiszteletből nem kutatjuk, hogy melyik törvényesebb a két miniszteri rendelet közül, melyek mostantól kezdve az osztrák és magyar pénzforgalom közt választfalat vonnak, s még óvatosabban kell tartózkodnunk azon indokok birálgatásától, melyek Dunajevszky urat legujabb rendeletének kibocsátására birták. De azt hiszszük, hogy a rendszabály legélesebb birálata benne rejlik magában a két rendelet ellentétes voltában. Az osztrák-magyar kiegyezés fennállása óta először állunk azon tény előtt, hogy oly ügyben, melyet a törvény értelmében a monarchia két államában egyöntetüleg kell rendezni, a két kormány nem jutott megegyezésre, s a legközelebbi következmény az, hogy az egységes forgalmi terület drágán vett vivmányainak egyik legfontosabbja áldozatul esik. S hogy a cseh izgatók egy bárgyu ötlete az osztrák-magyar pénzügy egységét megsemmisitheti, ez helyzetünk szignaturája, legkeserübb szatira kormányrendszerünkre, melyet sajnos — nincs államügyész a ki lefoglalni birna. A két pénzügyminiszter ellentmondó rendeletével oly előzmény alkottatott, mely a két államtél fáradságosan kivivott békéjére még végzetessé válhat. Mert egész sorozatja s nagy fontosságu ügyeknek, melyek az államalaptörvények szerint ugyan nem kezelendők közösen, de mindkét államban egyenlő alapelvek szerint intézendők el — a két kormány előzetes megegyezését birja alapjául. Az összes vám és kereskedelmi kérdések, a közvetett adók, az egész pénz és vasutügy rendezése, sőt a Taaffe gróf által a kormány hatalmában álló összes eszközökkel behozott védtörvénynek keresztülvezetése — mindez a két miniszterium egybevágó és pontosan meghatározott eljárásán alapul. Mi fog azonban történni, ha mindezen dolgokra nézve ismétlődik az az eset, a mi a cseh bankjegyekkel történt? El kell gondolni, hogy a két honvédelmi miniszter a védtörvény, a hadkiegészités valamely kérdésében ellentmondó rendeleteket ad ki, vagy hogy a két kereskedelmi miniszter a vámtörvényeket különbözőleg interpretálja! Milesz a hadseregből, s a közös bevételekre vonatkozólag a viszályok mily kiapadhatatlan forrása fakad majd a két kormány önálló s a másik államfélre tekintettel nem levő intézkedéséből! A czikk e szavakkal végződik: Mi lesz a monarchiából, ha egykor e bélyeg (a cseh feliratu) azokra a törvényekre is rá lesz sütve, melyek a monarchia „két felének“ (?) egyetlen gyönge összekötő kapcsát képezik?

Budapest, julius 21.

A Tunisz déli részében legutóbb végbement nevezetes eseményekről még mindig nincsenek részletes tudósitások, de a Tuniszból érkező hirek általában azt a benyomást keltik, hogy a kormányzóság központjában a törzsek közt nagy forrongás van, mely a bej fenhatósága elleni zendülésben törhet ki. Minthogy pedig a tuniszi csapatok teljesen megbizhatlanok részben, már át is pártoltak a fölkelőkhöz, a franczia hadvezérlet maga lesz kénytelen a forrongást elnyomni és a bej tekintélyét helyreállitani.

A Törökországban foganatba veendő reformok kérdéséről elmélkedik legujabban a konstantinápolyi „Vakit,“ s a török közigazgatás rossz eredményeit a képzett hivatalnokok teljes hiányának tulajdonitja. A „Vakit“ azt tanácsolja a kormánynak, hogy mivelt külföldi hivatalnokokat szerződtessen és azokat tisztességes dijazás mellett, a főváros és a tartományok összes közigazgatási ágaiban alkalmazza. Az idézett hirlap, elméledése igazolásául utal Kelet-Ruméliá pénzügyeinek rohamos javulására, daczára a háboru pusztitásainak, a külföldi pénzügyeik virágzó állapotára s a hat török adókezelésére, melyek külföldi igazgatás alatt jelentékeny fölösleget mutatnak ki. A „Vakit“ azt hiszi, hogy a javasolt rendszabályok segélyével Törökrszág pénzügyeinek jövedelme csakhamar 50 millió fontra fog rugni.

Az angol alsóház tegnap szavazás nélkül és megegyezőleg a kormény előterjesztésével elfogadta az irországi agrár-törvény hátralevő czikkelyeit azon czikkelylyel együtt, mely az agrár-bizottság tagjainak kinevezését állapitja meg.

A szisztovai gyülésről, mely Sándor fejedelem föltételeit elfogadta, levelezőnk által közölt részletes tudósitás mellett érdekkel bir még a következő is, melyet egy bécsi lap megkésett levelében találunk:

Szerdán, 12 én déiben a fejedelem megjelent az e czélra emelt fabódéban, a nagy nemzeti szobranjaban hol a paraszt képviselők urrah-kiáltásokkal fogadták. A trónbeszéd felolvasása után, mely alig tartott öt perczig, a fejedelem igy szólt a képviselőkhöz: „Hivatva vagyok, megadni a nép akaratának a törvényes formát azzal, hogy az előttetek ismeretes czikkeket elfogadjátok.

A képviselők közt egyszerre fölhangzott egy hang: „Eltogadjuk“, melyet nyomban egyszerre ismételt az egész ház a zsufolt karzatokkal együtt. A sokaságban megjelent egy török, ki harsány hangon üdvözölte törökül a fejedelmet, mire a fe-

---

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A régi és az uj Horvátország.

Horvátország nagy hasznát látja az 1868 iki uniónak. Azóta területében majdnem még egyszer akkora lett. Volt akkor 417 négyszög mértföld 1.140 000 lakossal. Most, hogy a katonai határőrvidék is hozzá csatoltatott, 755 négyszög mértföld, kevés hiján két millió lakossal. Történeti joga van Dalmácziára is. Boszniát pedig a nemzeti aspirácziók áhitják. Horvátországnak pedig sok szerencséje van. A horvát királyok már nagyon régen eltüntek a történet homályában, de azért Horvátország — nemcsak megvan, hanem hóditott és tovább terjedt, uj és uj területek kapcsolódtak hozzá, magyar megyék jutottak határai közé, s most már tisztességes nagyságu birodalom, mely bizonyosan öregbiteni fogja a maga hatalmi körét, s a déli szlávok közt nem mulasztja el kedvező helyzetének föl használását.

Az 1790-ik országgyülés alkotta meg a mostani Horvátországot, mely soha sem volt azon a területen, a hol most van, soha sem foglalta magában a Kulpa és Száva közti részt, nem Zágrábot, Köröst, Varasdot. Csak ugy jutott hozzá, maga sem tudja hogyan.

„A Dráva és Száva közti vidék, melyre egykor Baranya, Zala és Somogy egy része is kiterjeszkedett, századokon át Posega, Valkó és Szerém magyar vármegyék álladékához tartozott, mig a fondoriat és hamisitás e részekre a Szlavónia nevet kezdte alkalmazni, a mit a tudatlanság és közömbösség türvén, maga a törvényhozás sikamlott bele e nagy valótlanságba. A Szlavóniának einevezett magyar vármegyék napjainkban Horvátország alá kerültek és idegen eszmék vonzó körébe esnek.“ Igy kiált föl történeti geographiánk legkitünőbb ismerője, Pesty Frigyes.*) A nemzet geographiai tudatlansága egy tartomány elvesztésével bünhődött.

Egész békés uton hogyan növekedhetik egy ország területe, hogyan vándorol annak elnevezése tovább és tovább, erre nézve az ujdonatuj Horvátország a példa. Pesty Frigyes a régi vármegyékről szóló müvében nyomról nyomra követi a sajátságos proczesszust, melyet ő geographiai falsumnak, ország-csuszamlásnak nevez, mert Horvátország az adriai tenger mellől átcsuszott halkan a Száván is, egész a Dráváig és betakart egy nagy darab ősrégi magyar területet.

A régi Horvátország egészen máshol feküdt, mint a mai. A Kulpa vize képezte legéjszakibb határát. A mostani Horvátországban soha sem uralkodtak a horvát királyok, hanem arra lejebb, Dalmácziában, azután az ogulini, szluini, otocsányi volt határőrezredek területén. Szent László ezt a területet hóditotta meg, a Száva vidék már Magyarországhoz tartozván a honfoglalás óta. Soha valamely horvát király levelei a Kulpán és Száván inneni helyről, mely a mai Horvátország nagyobb részét teszi, nem keltek; soha ők, vagy tisztjeik intézkedést nem tettek, mely e tartományokra vonatkoznék, mert ezek, ha horvát vagy szlavón népséggel birhattak is, jogkörükön kivül estek. Megvan szent István 1009-iki oklevele, mely a pécsi püspökség alapitásáról szól, ugyanezt ismétli 1093-ban szt. László levele, melyekből kiderül, hogy Magyarország határai a Száváig terjedtek. Pesthy az okiratok és adatok egész sorát állitja össze arra nézve, hogy a mai Horvátország egy része közvetlen magyar föld volt, magyar kormányzat alatt.

Baranya, Somogy és Zalavármegyék igen lényeges területei a Dráván tul feküdtek. Podgorács és Nassicze, melyek ma Verőczéhez tartoznak, a XV. század elején Baranyamegye helységei gyanánt emlittetnek. Somogy várához terjedelmes földek tartoztak a Garics hegy és Csázma folyó mentén a XIII. században. Azok ma Kőrösmegyét illetik. Zalavármegyének birtokrészei a Dráva-Száva közt, szintén számos oklevél által igazoltatnak.

A Szlavónia név eredetileg nem a Dráva-Száva körére vonatkozik, hanem a Kulpán tul kezdődő Horvátországra. A IX. században mutatkoznak történeti nyomai az adriai tenger partján létező Szlavónia ország névnek. A XII. században Dalmáczia még mindég Szlavóniának neveztetik. A XIII. század közepén a Kulpa és Száva köze, továbbá a Száva és Dráva közti vidék neveztetett Szlavóniának, melynek területe Zágráb, Zagoria, Varasd és Kőrös vármegyékre osztatott föl. Nemzedékek multával e négy megye Horvátország nevét veszi föl. Szlavóniának neve tovább adatik, és közvetlen magyar tartományra ruháztatik, mely a két folyó közt odáig terjed, hol ez a Dunával egyesülvén, Verőcze, Posega, Valkó és a Szerémmegyéket foglalta magában. Szlavónia a tenger mellől elvándorol Belgrád kapujáig. A magyar nemzet nem ismeri föl a helyzetet és csata nélkül vesztett el szép tartományokat.

Hogyan történhetett ez? Nagyon érdekesen fejtegeti ezt Pesthy Frigyes, rámutatván azon politikai okokra is, melyeknek első helyen tulajdonithatjuk, hogy a magyar állam lakosai nem váltak egyszersmind magyarokká.

Árpádkori királyainknak legszerencsétlenebb politikája volt, hogy a királyi herczegeknek egyes országrészeket adtak kormányzásra, a mi akkor történt, ha a királynak testvére, vagy több gyermeke volt. Erdélyt, Horvátországot ily herczegek kormányozták. Szent László elfoglalván a régi Horvátországot, öcscsét Álmos herczeget küldte oda királyul, a mi egyébiránt csak czim volt. 1142-ben Béla mint Dux Slavoniae viseli a kormányzást. Egy 1163-iki okirat szerint István herczeg kormányozza a Dráva és Száva egy részét. III. Béla idősb fiának Imrének adta Dalmáczia és Kroáczia kormányzását. És igy tovább, vagy herczegeket, vagy nagycsaládu bánokat találunk Szlavóniában.

Az ország harmadrészét kormányzó királyi herczegek nagy jogokat gyakoroltak; pénzt verettek, püspököt neveztek ki, kiváltságokat osztogattak, egész udvart tartottak. És mind e kiváltságok nem az illető tartomány valamely közjogából származtak, hanem a királyi ház családi politikájából folytak. Ez előjogok a királyi herczegek személyéhez ragadtak, és midőn a Dráva-Száva közén nem királyi herczeg, hanem bán kormányzott, ez előjogok megszüntek, és a közigazgatás a szokott mederben mozgott. E családi politika, a királyi herczegek szereplése, elkülönitési eszméket érlelt. Nem lehetett elkerülni, hogy a nagy tekintélyből, melylyel a herczegek ott birtak, egy némi rész a bánokra ne jusson örökségül. A herczegek fénye alatt nőtt a tartomány területe is, mert a mire a horvátok jogot nem tarthattak, azt a királyi herczegeknek adta a családi politika; de midőn a herczegeknek tartománya nőtt, nőtt azon tartomány is, mely idegen elnevezést kölcsönözvén, e czég alatt lassankint, tán öntudatlanul és szándék nélkül, az országban külön állást foglalt. Történtek birtok-adományok a herczegek nevére, a nélkül, hogy azok voltaképen Horvátországhoz tartoztak volna. Gyakran szomszédos területek is a királyi herczeg kormányzási körébe osztattak.

A királyok czimeiben a XV. század végéig Szlavónia soha sem fordul elő, csak Dalmáczia és Kroáczia, habár a királyi dekretumok emlitik Szlavóniát. Csak a tatárjárás utáni korszakban használtatik Szlavónia határozottabb értelemben. Ekkor nyer alkalmazást a Száva-Dráva közének nyugoti részére, mely a XIX. században egészen helytelenül, történetellenesen és jogtalanul a Kroáczia vagy Horvátország nevet hordja.

Nagy a zavar a déli országrész elnevezésében és politikai határaiban. A XVI. század legvégén a Dráva-Száva köz (Posega jelentékeny része) Kis-Oláhországnak is neveztetik. Oláhoknak nevezték el ugyanis a katholikus horvátok a Károlyváros környékén és a varasdi generalatusban letelepitett szerbeket, mert görög-keleti hitüek.

Sok rosz mag volt abban, a mit a századok elhintettek, s a XVII—XVIII. században ki is kelt. A megszokás, a téves felfogások, a török uralom alatt keletkezett fogalmi zavarok, átalánosak lettek. Bekövetkezik egy páratlan tévedés, mely az ország geographiájának nem ismeretéből származik. A korona, a törvényhozás egyaránt osztozik a zavarban, mely végre megteremti Horvátországot, nem horvát területen, hanem jó részben Magyarország közvetlen részén.

I. Lipót 1697-ben kelt levelében Posega, Verőcze és Valkó vármegyéket Szlavóniához tartozónak mondja. De a tévedést helyreigazitják, s 1712-ben a nádorhoz intézett királyi leirat Szerém, Posega, Valkó és Verőczmegyéket megkülönbözteti. Az 1715-iki törvényczikk pedig kimondja, hogy e megyék valamint a török uralom alól megszabadult több megye (Arad, Csanád, Csongrád, stb.) Magyarországhoz csatoltatik. Pesty idézi az azutáni időkből származó királyi leiratokat, törvényeket, melyek szerint Szerém, Posega, Valkó és Verőcze Magyarországban fekvő megyék. De azért a zavar csirái nőnek, Alsó- és Felső-Szlavónia nevezetek kezdenek előfordulni. 1745-ben Valkómegye eltörültetik, más részek katonai végvidéknek engedtettek át; Szerém, Posega és Verőcze ujra alakittatták és Alsó-Szlavónia nevet kaptak.

Midőn az országgyülésen kérdés támadt, hogy az ujon határolt három megye Magyarországhoz vagy Szlavóniához (a mai Horvátország) tartozandó-e, a válasz mindakét részt azzal kivánta megnyugtatni, hogy a három megye a bán hatósága alá tartozzék, de a magyar országgyülésen külön képviseltesse magát, összeköttetésben marad a helytartó tanácscsal: mig pereiket horvát itélőszékek elótt viszik. Ez első lépést aztán követte a többi.

A Regnum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae czim alatt — mondja történetirónk — most egy csöndes transfigurackió jött létre. E czim alatt kiki azt értette, a mi neki tetszett. Egyiknek Kroáczia és Szlavónia azt jelentette a mit a XIV. és XV században, másnak a Dráva torkolatánál feküdt Kroácziát pedig tették Zágráb és társmegyéi. Pedig föl kell tenni, hogy ha a nemzet és annak törvényhozása érdekében találja egy eddig még nem létezett országot alakitani és e czélra saját országa kebléből egy tekintélyes részt kihasitani, hogy ezt nem teszi, amugy mellékes, egy pár rosz szerkezetü törvényczikk becsusztatásával, hanem hogy az alkotandó törvény homlokára az ilyen szándokot nyiltan kiirja. Azonban az ilyen országalkotásnak sem szüksége, sem szándéka nem forgott fenn, és akármely oldalról nem volt bevallva. A közügyek élén álló férfiak járatlansága a történetben és törvényekben okozta az ország épségének megsértését.

Az 1790—91-iki 59 törvényczikk már törvénybe igtatta a Felső- és Alsó-Szlavónia nevet mint külön területi fogalmat és elismerte Horvátországot. Az 1832—36-iki országgyülésen az urbéri törvényben a három magyar megye alsó-tótországi nevezet alatt jött elő, de a törvény a megyék nevét visszaállitotta. Az 1848-iki 5-ik törvényczikk az országgyülési követek számát megállapitván, a három megyét a magyar megyék sorában tünteti elő.

Ma Horvátországot teszik, a mely név történeti jognál fogva Zágrábot és társmegyéit sem illeti, hanem csak a Szlavónia név.

A földirati vándorlás tehát különböző három korszakot tüntet fel. Horvátország és Dalmáczia herczegek, utóbb királyok alatt Szlavóniának is neveztetik s a Kulpa és Ragusa közt találjuk meg. A XIII. század közepétől a XVIII-ik közepéig a Dráva és Száva közének nyugati része (Zágráb és társmegyéi) mely a X-ik század óta magyar föld, lassankint Szlavónia nevet vesz föl, a horvát királyok régi országa, tul a Kulpán csak Kroáczia és Dalmáczia néven emlittetik. — A XVIII-ik század utolsó tizedében a Dráva-Száva közti rész ismét nevet változtat és Kroácziának avagy Horvátországnak neveztetik; az általa használt Szlavónia név kelet felé sikamlik és Posega. Verőcze, Valkó és Szerémmegyének adatik. A régi Horvátország katonai határőrvidéknek marad.

A negyedik korszak most kezdődik. Ez a Nagy-Horvátország.

Egy kiváló tekintélyü történetirónk adataiból hoztunk föl itt némelyeket, oly müből, melyet tud. akadémiánk külön jutalommal is kitüntetett.

*) „Az eltünt régi vármegyék.“ Az akadémia kiadása. 1880.

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

jedelem helyet foglalt s a készen álló négy irnok berohant tiszta papirossal, hogy a képviselőket aláirásra szólitsák föl. Jellemző, hogy a négy irnok egyike, Ivanaki Filcsov, már háromszor volt a bolondok házában. Mintegy ötven képviselő valamennyi a szabadelvü párthoz tartozó nem jelent meg a gyülésen. Az aláirás teljes két óráig tartott, mire a fejedelem visszatért a hajójára. A fejedelem megérkezte előtt Karavelov, Szlavejkov és Czankov urakat figyelmeztették, hogy rejtőzködjenek el, mert különben a nép agyonveri őket. Az előbbi kettő el is utazott Gyurgyevoba, mig Czankov ezzel indokolta maradását: „A törököknek nem sikerült, hogy megöljenek, hadd öljenek meg hát, mint szabad bolgárt a bolgárok a szabad Bulgáriában. Este tiz óra felé meg is rohanták Czankovot; mintegy harmincz egyén nyomult be lakásába, s csak tiszteletet parancsoló külseje akadályozta meg a mészárlást. A rendőrség, melyet időközben értesitettek, igen sajnálta a dolgot, s főkép azt, hogy nincs abban a helyzetben, hogy Czankov urnak fizikai segitséget nyujtson.

A czárgyilkosok utolsójára is, ki van már mondva a végleges itélet. A pétervári hivatalos lap ma tette közzé a czár rendeletét, mely a Helfman Jessze ellen hozott halálitéletet, a benyujtott megkegyelmezési kérvény alapján, életfogytiglani kényszermunkára változtatja át.

Az angol kékkönyvből.

Legutóbb jeleztük, hogy az angol kormány ujabb diplomacziai okiratokat tett közzé, melyek a tuniszi kérdésre vonatkoznak. Az okiratok közt, melyek a május 21-től julius 4-ig terjedő időszakból valók, legnevezetesebb, mint emlitettük, lord Granville külügyminiszternek lord Lyons párisi nagykövethez intézett következő sürgönye:

Külügyi hivatal, 1881. máj. 22.

My Lord! Ő felsége kormánya kivánatosnak tartja, hogy excziád mielőbb beszéljen Barthélemy Saint-Hilaire urral, a tuniszi kérdés jelen állásáról.

Barthélemy St. Hilaire ur bizonyosan elismerendi, hogy ő felsége kormánya barátságos modorban tárgyalta a kérdést, ugy véljük tehát, hogy jogunk van őt arra kérni, ne engedje meg, hogy ez a kérdés jövőben nehézségek kutforrásává legyen a franczia ügynökök részéről való tulságos jogok vagy igények követelése által.

Mindaddig, mig a brit alattvalók, és a brit kereskedelem sértést nem szenvednek, nem lehet rá ok, hogy a két kormány érdekei összeütközzenek. Lehetetlen azonban eltekinteni attól a ténytől, hogy arra a helyzetre, melyet Francziaország Tuniszban elfoglalt, nem könnyen találhatni szabályt vagy preczedenst és hogy az esetre, ha barátságos megegyezés nem éretik el, oly bonyodalmak keletkezhetnek a jövőben, melyeket jobb volna elkerülni.

A bej azon rendelete, mely a franczia képviselőt a bej és a többi kormányok közt való közvetitőül nevezte ki, valamint Roustan urnak az utóbbiakhoz intézett közleménye, ő felsége kormányát meglepte. Jóllehet nemzetközi törvény nem tilt talán ily módozatot, ezt mégsem lehet a körülménytől elkülönitve tekinteni.

Ő felsége ügynöke és főkonzulja azonban mégis odautasittatott, hogy folytassa az ügyek intézését azon a módon, mely a tuniszi kormánynyal eddig szokásban volt, de ha a kormány Roustan urhoz utasitaná, érintkezzék ő vele.

Barthélemy Saint-Hilaire ur ebben az utasitásban a békülékenység ujabb jelét láthatja. Egyuttal azonban világosan kiemelendő, hogy ő felsége kormánya semmikép sem mond le semmi szerződéses jogáról. Beleegyezik abba, hogy agense érintkezzék Roustan urral, mint a bej megbizottjával, de ezzel nem zárja el magát attól, hogy saját belátása szerint cselekedjék az esetre, ha szerződéses jogai megsértetnének.

Ő felsége kormánya nem tudja, hogy mik a franczia kormány jelenlegi nézetei és szándékai arra, hogy egy személyben maradjon egyesitve a Roustan urra bizott két hivatás, hogy hivatalos közeg a bej kormány és a külföldi képviselők közt s egyuttal főkonzulja Francziaországnak. A mi a konzuli hivatalt illeti, a Nagy-Britannia és Tunisz közötti szerződések feljogositják ez országot arra, hogy konzuli ügynökei Tuniszban a többi országok képviselőivel, tehát a franczia főkonzullal is teljesen egyenlő rangban fogadtassanak el és egyenlő bánásmódban részesüljenek. Ily körülmények közt igen kivánatosnak látszik, oly kérdések és nehézségek kikerülése végett, a melyeknek mellőzése egyiránt érdekében van Francziaországnak és Nagy-Britanniának, igen kivánatos, hogy az a személy, ki a Francziaország és Tunisz közötti legutóbbi megegyezés szerint a tuniszi kormányt az általános külügyi viszonyokban képviseli, ne legyen ugyanaz a hivatalnok, a kivel, mint Francziaország főkonzuljával a rendes konzuli ügyek tárgyaltatnak Anglia és más országok részéről. Oly intézkedés, mely a Roustan ur konzuli teendőit más személyre ruházná, elháritaná a nehézséget.

Ő felsége kormánya meg van róla győződve, hogy ugyanaz a befolyás, mely oly sokáig tartotta fenn Nagy Britannia és Francziaország közt a kölcsönös bizalom viszonyát, továbbra is irányt fog adni a két kormány politikájának; de nem tenné kötelességét, ha föl nem kérné excziádat, hogy kiesö szivére Barthélemy St.-Hilaire urnak annak fontosságát, hogy a végrehajtással megbizott franczia ügynököket eszélyes eljárásra figyelmeztesse.

Ilynemü esetben a két kormány közt való békülékenység és barátságos érintkezés komoly nehézségeknek veheti elejét.

Excziád a fentebbi értelemben fog Barthelémy St. Hilaire urral beszélni, udvarias hangon s ki fogja emelni a barátságos érzületet, melylyel ő felsége ezen észrevételeket teszi. Maradok stb.

Granville.

E jegyzékre, mint Lord Lyons jun. 23-iki sürgönyéből kitünik, Barthélemy az angol nagykövet előtt igen engesztelékenyen felelt, kiemelvén, hogy a franczia ügynököknek semminemü tulzott jogok követelésére nem ad fölhatalmazást s utalván közelebbi jegyzékére, melyben kijelenti, hogy a Tuniszszal kötött szerződés nem akadályozza a személyes érintkezést a bej és a külföldi képviselők közt.

A helyzet Boszniában.

A Presse levelezője figyelemre méltó dolgokat közöl Boszniából. Leveleiből, melyek kivonatai együttesen közöltetnek, kitünik, hogy a lakosság a két és fél év óta Bécsbe küldött szépitgetések és loyalitási nyilatkozatok daczára nincsen megelégedve. Azt senkisem tagadhatja, hogy minden vallási és nemzetiségi véleménynyel szemben elegendő szabadelvüségről tesz bizonyságot a kormány, de nagy kérdés, vajjon helyes utra léptek-e a közigazgatási praxist illetőleg. Ez azonban aligha van igy. Ahhoz, hogy egy gazdaságilag annyira szegény népnek az európai közigazgatás valóban javára szolgáljon, nem azon kellett volna kezdeni a dolgot, hogy adót adóra halmozva a nép nyakába zuditsanak. Minden nagyitás nélküli tény, hogy manapság Boszniában épen két annyi adót fizet a lakosság mint a török uralom idejében. Ehez járul a sokféle boszantás és a tulbuzgó pénzügyi hivatalnokok által való különféle végrehajtás, a minek előbb hirét sem hallották (?). S egész másképp állana a dolog, ha a megnagyobbodott adó mellett az ország láthatólag jobb helyzetbe jött volna. Azonban, sajnos, ilyesmiről szó sem lehet, legalább a bosnyák nép a nagyobb adózásnak semmi hasznát nem látja, mert a bevételek legnagyobb részét fölemészti a közigazgatás. — Ezt tekintik a tartomány rossz viszonyainak okozójául. Addig, a mig Boszniát csak „igazgatják, a meddig ideiglenes gyámkormánya van, a közigazgatásnak a lehető legegyszerübbnek kell lennie. Az elégedetlenség egy másik fő oka az alsóbb néposztály naponkint növekvő elszegényedésében rejlik, mit a roppant pénz és üzleti válság idéz elő. Az üzletpangás évnegyedről évnegyedre szörnyü mérveket ölt, az összes szerajevói kereskedők, értve a benszülötteket, tönkre mennek. Igy rontják meg a belföldi kereskedőt s igy teszik koldussá szédelgések által az országot. A válság második oka abban rejlik, hogy az országos az okkupált tartományokra s a török uralom által elzárt Novibazárra osztják, miáltal nemcsak az utóbbit, de Albániát is elkülönitik Bosznia kereskedelmétől. Novibazár és Albánia volt Szerajévó főpiacza, de most már nem az. Nagyon rosszul állnak a dolgok Bosznia fővárosában s a szerajevóiak nyugtalan pillantásokat vetnek a jövőbe, mert javulást nem remélhetnek. Természetes, hogy a lakosságnak is van része e kedvezőtlen viszonyok átalakulásában. A kormány már 1879-ben nagy befolyást engedett a törököknek, s nagy előnyben részesité a török uralom elhaszált fegyvereit. A következés nem maradt el; a boszniai muzulmán öntelten mosolyog s minden ujitásnak, s igy a haladásnak is ellensége. Addig minden törekvés kárba vész, mig a mohamedán tömeggel szigorubban nem bánnak.

A bégek, a nép vezetői most is ugy tesznek, mint ezelőtt s a mohamedán nép távolabb áll a haladástól, mint állt az 1878-ik év őszén. A boszniai török azt mondogatja magában: „a svábok tartanak tőlünk, használjuk fel tehát a helyzetet." S a monarchiának sok fáradságába kerül majd a csapatai által szerzett prestigét visszanyerni. Mert nem szabad szem elől téveszteni soha hogy e népet csak megszeppentéssel lehet jóra birni.

UJDONSÁGOK.

— julius 21.

— **Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Szinház, müvészet. Fővárosi ügyek. Törvényszéki csarnok. Tanügy. Kivonat a hivatalos lapból. Közgazdaság. Tárcza: Az elhagyott ház. Numa Roumestan. Az elrablott örökösnő.**

— Személyi hirek. Sennyey Pál báró visszatért Bélyből s pár napot a fővárosban töltött. Az Angol királynéba volt szálva. Sennyey br. ismét Bélybe, zempiénmegyei birtokára utazott. — Szende Béla honvédelmi miniszter tegnap a felvidékről Budapestre érkezett.

— Kozma Sándor kir. főügyész ma Aradra érkezett az ott épitendő állami börtön ügyében. —

— A következő felhivás közlésére kérettünk fel: A fővárosban időző függetlenségi párti képviselőtársaimat felkérem, hogy fontos házi ügyek megbeszélése czéljából, folyó hó 23-an délelőtt 11 órakor a kör helyiségében (Muzeum-körut 41. sz.) megjelenni sziveskedjenek. Madarász József.

— Az árverések hiénái ellen. Ujabban Hartmann Sándor budapesti ügyvéd ur (nagykorona-utcza 11. sz.) ajánlott fel lapunk szerkesztőségénél három 50 frtos részletet. Együttal ajánlkozott, az árverező csarnok felállitásánál szükséges ügyvédi teendők végzését minden dij és honorárium nélkül elvégezni mindaddig, mig ez uj intézmény müködését meg nem kezdi. — A Budapesti Hirlapban ma dr. Karádi Bertalan ügyvéd igen életrevaló inditványt tesz. Minthogy az árverező banda üzelmeit leginkább az segiti elő, hogy a nagy közönségnek az egyes árverések ideje és helyéről tudomása nincs, azért óhajtandó volna, hogy az ügyvédek a lapokban tegyék közzé árveréseiket mindennap. Az erre vonatkozó rövid hirdetés olcsó áron volna közölhető, s bizonyára az erre forditott költségnél sokkal több hasznot hozna az árveréseknél érdekelt mindkét félnek. Ez eszmét melegen ajánljuk az ügyvéd urak figyelmébe, annyival is inkább, mivel az árverező csarnokok felállitása előtt is segithetne némileg a mostani állapotokon.

— Azaradmegyei betyár-krónikából. Valóságos botrány és szégyen az országra az állapot, a mi Aradmegyében uralkodik. Egynehány oláh zsivány hónapok óta üzi garázdálkodásait e megye egy részében, s mindez ideig nem volt a ki megzabolázta volna őket. Nem mulik el nap, hogy az aradi lapok valami ujabb betyár-történetet ne volnának kénytelenek följegyezni. Legujabban a borosjenői kerületből jelentik az „Arad és Vidéké"-nek, hogy f. hó 19-én, d. u. 3 órakor, tehát fényes nappal Bokszeg és Monyoró között a Borosjenőből Buttyinra menő postakocsit három fegyveres ember megállitotta, és a kocsistól gyufát kérve, azt mondták neki, hogy szálljon le. Miután pedig a kocsis az engedelmességet megtagadta, megragadták és erővel akarták levonszolni, — mire ez segitségért kiáltott. Szerencséjére szemben jött több, dongával megrakott kocsi, és a segélykiáltásra a mezőről nehány kaszás ember, mit a rablók észrevéve a közel sürüségbe vonultak vissza, azzal fenyegetvén a kocsist, hogy majd máskor lakolni fog a segélykiáltásért. Ezen merénylet folytán mától kezdve katonai fedezet mellett szállitják a postát. Ugyanezen tudósitónk arról is értesit, hogy a tamándi erdész Meizner lövései elől menekült egyik rabló Palkó Nikolae (alias Zsurkulicza Nikolae) nem bujdosik, hanem otthon Bokszegen fényes nappal is jár-kél az utczán és korcsmákban, és garázdálkodik. A napokban egyszer a korcsmából ittas állapotban jöve, az utczán ülő tanitót és templomgondnokot támadta meg késsel és revolverrel, azt mondván nekik, hogy „tudjátok-e hogy én vagyok a ti uristenetek?" A megfélemlitett tanitó és gondnok térdre borulva voltak kénytelenek kegyelmet kérni. — Ugyancsak az „Arad és Vidéke" följegyzi, hogy Karagyorgyevics herczeg állitólag ugy nyilatkozott volna, hogy azért adta el bokszegi birtokát, mert az ottani közbiztossági állapotokat már türhetetleneknek találta.

— A Petőfi-szobor nagy bizottsága ma délután 3 órakor Ráth Károly főpolgármester elnöklete alatt gyülést tartott. A gyülésben részt vettek: Pulszky Ferencz, Keleti Gusztáv, Madarász Viktor, Arany László, Reményi Antal, Gerlóczy Gyula, Királyi Pál, Huszár Adolf és Schulek A. épitész.

Reményi Antal, a bizottság titkára a végrehajtó bizottság jelentését és inditványait olvasta fel, melyeket elfogadás végett a nagybizottságnak beterjeszt. A mi a szobor-öntésre beérkezett pályázatokat illeti, erre a következő gyárak nyujtottak be pályázatokat: a müncheni érczöntő, a Rölich-féle és Turbein-féle bécsi intézetek és a Schlick-féle budapesti czég. A végrehajtó bizottság mint aránylag legolcsóbbat a Turbein czég ajánlatát javasolja elfogadni, mely a szobor müvészi kivitelére nézve is kellő garancziát nyujt. Pulszky Ferencz azon kérdést intézi a titkárhoz, hogy a szobor kivitelére szükséges pénzösszeg felett rendelkezik-e a bizottság. Reményi Antal megnyugtatja Pulszkyt, mert a bizottságnak már ma is 25 800 frtja van, s a szobor kivitele a beérkezett költségvetések alapján csak 24,000 forintba fog kerülni. — A szobor öntésének kérdése nagyobb vitára szolgáltatott alkalmat. Gerlóczy polgármester nem fogadja el a végrehajtó bizottság inditványát, ha valamely szobrot hazai erők által kell készittetni, bizonyára a Petőfié az, s a pályázatok között van magyar czég (Schlick) is; ő erre bizná a szobor kivitelét, annál is inkább, mert e gyár a ferenczvárosi templom számára készitett szobroknál megmutatta versenyképességét és ennek következtében a Deák-szobor bizottsága is a szobor egyik alakjának öntését rá bizta. Gerlóczy meg van győződve, hogy a szobor sokkal kegyeletesebb lesz a nemzett előtt, ha nem lesz is oly sikerült, ha azt hazai erők készitették. E tárgyhoz hozzá szóltak: Királyi, Huszár, Ybl, Keleti és Pulszky végre határozatba ment, hogy e tárgy függőben marad, a végrehajtó bizottság Huszár Adolffal egyetemben még egyszer érintkezésbe teszi megát a Schlick gyárral és ebbeli jelentését a lehető legrövidebb idő alatt benyujtja a nagy bizottságnak. — A bizottság Huszár Adolfnak, ki az öntésnél az ellenőrzést fogja végezni, 1000 frtnyi, Ybl Miklósnak pedig, kf a kőmüves és kőfaragói munkákálatokat fogja vezetni 500 forintnyi tiszteletdijat szavazott meg. — A gyülés utolsó tárgyát a szobor felállitási helyének kérdése képezte. Pulszky azt ajánlja, hogy a Petőfi-szobor oly távolságban állittassék fel a Heinrich-háztól, a mily távolságban az Eötvös-szobor a Stein háztól áll és igy ennek pendantját képezze. Gerlóczy ellenben azt inditványozza, hogy a szobor a Heinrich-ház előtt levő sétánynak végén, vagy a mi még czélszerübb volna a városháztéren állittassék fel. A bizottság testületileg a helyszinére ment és abban állapodott meg, hogy Petőfi szobrának legczélszerübb helye a Heinrich-ház előtti sétánynak vége lesz. E hely átadása iránt fog a bizottság a hatósághoz folyamodni, s a mint az engedélyt megkapta, az alapozási munkálatokhoz rögtön hozzá fognak. E munkák hihetőleg még ez évben be is fognak fejeztetni.

— Külföldi vendégeink. Bismarck Vilmos gróf és Lindau Pál ma 12 óra után Urváry, Veigelsberg és dr. Neményi társaságában Szikszaynál beavattattak a magyar konyha titkaiba. A pörkölt, halászlé, turós csusza stb. természetesen nagy mértékben megnyerték tetszésöket. Kisérőiket legalább biztositották erről. Három óra után az irók és müvészek társaságának helyiségébe mentek át, hol neveiket beirták a vendégkönyvbe. A társaság helyiségeiben felkölték figyelmöket az ott levő szobrok. Felekyné szobra előtt huzamosabban időztek; Lindaunak a kifejezés és szemek tetszettek leginkább s elragadtatva kiáltott fel: „Milyen szeme lehet ennek az asszonynak!" — Mindkettő nagyon meg van hatva a szivélyes fogadtatás által, a melyben Budapesten részesültek, — Lindau ki is fejezte, hogy sokat utazott idegen helyeken, de sehol sem történt meg, hogy a hol oly kevés ismerőse volt, mint Budapesten, annyira előzékenyen, oly szeretetreméltóan és annyi szivességgel fogadták volna, mint a magyar fővárosban. Az irói körben mintegy 15—20 perczig időztek a vendégek, azután Neményi társaságában lakásukra mentek. Este megjelentek a népszinházban, hol épen akkor léptek be a jobboldali 3-dik páholyba, mikor az elefánt produkczióit elvégezte. („Utazás a föld körül 80 nap alatt" czimü látványosságot adták.) Rákosi Jenő a népszinház igazgatója értesülvén megérkezésükről, páholyukba ment s elvezette őket a coulissák közé.

— A távgyalogló Zmertych Iván f. julius hó 10-én hagyta el Párist. 16-án már Mezièresnél a franczia határt átlépte, s igy hat nap alatt körülbelől 350 kilométert gyalogolt. Teljesen egészséges, csupán utolsó sürgönyében panaszkodik a rettenetes forróság és talpégés ellen. További utját Rouen, Ulm, Augsburg, München, Braunau, Linz, Bécs, Bruck, M.-Óvár s Győrön át veszi Budapestre, hová számitása szerint augusztus 10-én fog megérkezni. A távolság Páristól Budapestig 1450 kilométer. Hét nap alatt 349 kilométer távolságot hagyván maga után, az időre nézve némi előnyben van, mert eddig az utjának mintegy egynegyed részét gyalogolta meg s ha váratlan akadály nem fog elébe gördülni, akkor a kitüzött napra (augusztus 10-re) beérkezik a magyar fővárosba.

— Megrenditő családi dráma történt nemrég a Szabadka melletti Palics fürdőben, melyről a következőket irják nekünk: Egy Radocsányi Imre nevü napszámos több év óta lakik e fürdőhelyen feleségével és két gyermekével. E hó 16-án Radocsányi aratni ment, s felesége szokás szerint kivitte neki az ebédet. Két gyermekét otthon hagyta a konyhában s rájok zárta az ajtót. Az asszony sietve ment az aratókhoz, mert még aznap délután kenyeret akart sütni, s e czélból már délelőtt bevitt egy nyaláb szalmát a konyhába. Távolléte alatt a gyermekek valahol gyutát találtak, s a szerencsétlen két kis teremtés, — egy 5 éves fiu és egy 3 éves leány — meggyujtotta a szalmát, mely a kemencze szájánál fel volt halmozva. A ház csakhamar lángban állt s mire a szomszédok élősiették s az ajtót betörték, a két gyermeket már csak összeégve és maghalva hozhatták ki. — Radocsányiné haza érkezvén, kétségbeesett jajgatással látta a történteket s gyermekeinek összeégett holttesteit szivszaggató kiáltások közt ölelte karjaiba. A tüz hirére haza jött Radocsányi is, s vad fájdalommal támadta meg feleségét gondatlanságáért. Az ember kétségbeesése nem ismert határt; sirt, káromkodott és a haját tépte. Mig a többiek a tüz oltásával voltak elfoglalva, Radocsányi vad dühében a szerencsétlen asszonyt, ki két halott gyermekét még mindig karjaiban tartá, félre hurczolta a csürbe, s ott egy fejszét fölragadva, agyon vágta vele; azután elővett egy kötelet, s a megölt asszony és az összeégett gyermekek testei fölött felakasztotta magát. A négy holttestet már csak akkor találták meg, mikor a tüz végleg el volt oltva. A szerencsétlen családot nagy részvét közt temették el.

— Sebők László alesperes és gyöngyösi plébános e hó 20 án Gyöngyösön meghalt. Halála mély részvétet keltett az egész környéken, mivel a boldogult közszeretetben álló ember és pap volt. 41 évet élt s nem sikertelenül müködött az irodalom terén is. A theologiát végezvén, tanár lett az egri papnevelőben, s a szünidő alatt nagy utazásokat tett; bejárta egész nyugati Európát, majd Olasz és Törökországot. Az európai müvelt nyelveken kivül beszélte és kezelte a keleti nyelveket is. Kötetekre menő dalok, költői elbeszélések nagyobb értekezése és müvei, idegen nyelvekből való forditásai jelzik fáradhatlan munkásságát. Öt év előtt szülővárosába, Gyöngyösre, mint plébánost hivták meg. Mint értelmes zenész több operettet is forditott, melyeket álnevek alatt adnak a vidéken. Utolsó megjelent munkája „Gyöngyös és vidéke" története volt. Sajtó alatt van „Rege és való" czimü munkája, melyben történeti tárgyu verses elbeszéléseit gyüjté egybe.

— Házasságok. Biró József debreczeni fiatal kereskedő tegnapelőtt tartá esküvőjét Nagyváradon Tóth Juliska kisasszonynyal, Tóth Ferencz ottani iparos leányával. — Avarffy Géza glogováczi gyógyszerész eljegyezte Eichner Aranka kisasszonyt, Eichner János aradi polgár leányát.

— Még egy véres párbaj. H.-M.-Vásárhelyről irják nekünk: Véres kimenetelü párbaj szinhelye volt az itteni ugynevezett népkert f. hó 19-én. A párbaj B....l J....f gyógyszerészsegéd T..t B.. a helybelyi gyógyszerésznél és W..f T.., s jogász között pisztolyra történt. Tizenöt lépés távolságra lőttek egyszerre egymásra. W..f könnyü sérülést kapott bal karján, mig B....l mellbe találva összerogyott, ugy hogy a hozzásietö orvos csakis a halált konstatálhatta. Oka a párbajnak ismeretlen. W..fot elfogták, de jótállás mellett szabadlábra helyeztetett. Vizsgálat folyik.

— Czigány rablók. A kolozsvári „Kelet" irja: A naszódi őrséghez beosztott két csendőr julius 9-én Telcs község határán puszta gyanura elcsipett két czigányt, kiket 200—300 forint elrablása alaposan terhel. A két csendőr Telcs község határán egy czigányt és egy czigány asszonyt pillantott meg, kik észrevétetésök után el akartak rejtőzni. — E szándékuk gyanut keltett, miért is a csendőrök letartóztatták őket s bevive a község birájához megmotozták. Kitünt, hogy Oláh Mihály és ágyasa Rézmives Anyicza egy Nagy-Krisztolczról kapott községi bizonyitványnyal birnak, melyben emlitve van, hogy két gyermekkel utaznak. Miután a gyermekek sehol sem voltak, s mint téglavetők igen jó ruhával s e mellett 124 frt bankjegygyel, 140 drb ezüst huszassal s 3 drb 2 frtos tallérral birtak, — letartóztattak s a cs.-gorbói szbirói hivatalnál, a zilahi csendbiztostól vett átirat következtében — olyanoknak ismertettek fel, kik a Szilágymegyében julius 4 dikén elkövetett rablás tettesei. Ugyanis a cs.-gorbói szolgabiró ezelőtt nehány nappal megkeresést kapott a zilahi csendbiztostól, Oláh Mihály, Rézmives Anyicza és Varga Márk rabláson ért, de üldözés közben elmenekült czigányok felkerestetése végett. Mivel Cs.-Gorbón megállapittatott nemcsak a nevek, de a személyleirások után a személyek azonossága is, julius 16-án Zilahra kisértettek. Semmi kétség, hogy e két czigány azon rabló csoporthoz tartozik, melyet a zilahi csendlegények a tihói határig üldöztek, de itt nyomot vesztettek. — Az elfogott férfi makacsul tagad, de a czigányné bevallotta a tényt. A rablók a csendőröknek 50 frtot igértek, hogy szabadon bocsássák őket.

— Halálozás. Morócza Kálmán balatonfüredi járásbiró neje Massion Mari asszony a napokban meghalt. A boldogult angol születésü volt; atyja a budapesti alagut épitésekor jött Magyarországba s kis leányát Márit itt hagyta honfitársa Tesdeale Vilmos házánál Balaton-Füreden. Hat éve, hogy férjhez ment s még alig 27 éves volt. — Fekete Béla honvédszázados tegnapelőtt Lippán elhunyt. A boldogult már résztvett a szabadságharczban is, melyet mint honvédvadásztiszt küzdött végig.

— Meg akarta előzni. A b.-gyulai megyei börtönben nem rég a következő eset történt: Jagyugy Pál csabai lakos, a ki nem rég azért került börtönbe, mert feleségét sulyokkal agyonütötte, egyik börtöntársát, Szabó Imre, k.-tarcsai lakost zsineggel meg akarta fojtani. Szabó Imre a

A „porter" és az „ale"

Kétszáz esztendővel ezelőtt Angliában sem ismerték a sörnek egyéb faját, mint máshol. Volt közönséges sör, továbbá az olcsóbb ugynevezett twopenny (kétfiliéres) sör, a „halfandhalf", mely az első kettőnek keverékéből és egy negyedik, mely a három elsőnek keverékéből állott. — Ezt az utóbbit leginkább a themseparti hordárok (angolul porter) szerették, frissitőbbnek és erősebbnek tartván azt a többinél, s talán a keverés arányát is magok találták ki, midőn a különböző pohársörök maradványait összeöntötték. Miután e kiváló sörivók e kevert sör hirét messze földre elvitték, 1750-ban egy Herwood nevü sörfőző közvetlen is kezdett ilyen „háromágu" sört gyártani, oly sört t. i., melyben az emlitett keveréknek minden tulajdonsága megvolt, mely azonban közvetlenül készülvén, frisebb volt, mint amaz lehetett s az egyenlőtlen keverés hibáit is eleve kizárta. E sört a gyártó „entive"-nek vagyis egésznek nevezte el, azt akarván azzal mondani, hogy az nem ugy van össze töltögetve. Midőn azonban e név nem kapott lábra, azt mondá arról, hogy az „A good porters drink," jó hordár-ital, s ebből lett aztán a sokkal rövidebb porter, mely név alatt e sör nem csak a hordárok közt, hanem a társadalom minden rétegében elterjedt, s az egész világon elhiresült.

Herwood találmányát természetesen csakhamar mások is utanozták, s mivel Angliának akkor még egyedüli szabadalma volt, minden gyarmatat, Amerikat is beleértve, iparczikkekkel ellatni, a londoni porter csakhamar nagy kivitelnek örvendett, ugy hogy 1786-ban egyedül Angliában és pedig a legnagyobbrészt Londonban $6^1/_2$ millió hordó után, mint a mely mind azon évben fözetett, fizették meg a fogyasztási adót. Később a termelés mindenesetre hanyatlott, de még most is legjelentékenyebb valamennyi sörfajé közt.

1835-ben Londonban még csak 2.800,000 akó sört gyártottak, 1878-ban már 6 millió akót, s az egész egyesült királyságban 22.278 sörfőző volt. Jelenleg Londonban mintegy 15 sörfőző-telep van, melyek közt legjelentékenyebb Barclay és Perkinsé; ennek nem kevesebb, mint 200 pinczéje van, mindenik 1000—3000 akóra berendezve s az egész készület fölmegy 150.000—200,000 akóig. Emlitésreméltó, a mit egy osztrák utazó e telepről följegyez. — Nehány évvel ezelőtt meglátogatván azt, a látogatók könyvében a következő följegyzést találta: „1850 (nap). Ma megakarta látogatni pinczéinket Haynau táborszernagy, az osztrák zsarnok; azonban nem bocsátotta be, hanem a házi szolga kiutasitotta." — Londonon kivül nagy jelentőségü még a serfőzés Edinburghban, továbbá Dublinben, legkiváltképen pedig Trent-Burtonben.

Ez utóbbi város a sörfőzésről mindig hires volt, a mióta csak Angliában az árpalevet ismerik. Már Oroszlánszivü Rikhárd állandó hidat veretett a Trent folyón, mely Burton mellett elfolyik, azért, hogy — mint az illető följegyzés mondja, — a fogyasztók és a sörfőzők közti közlekedést megkönnyitse, mivel a tolongás az addig fennállott fahidon oly nagy volt, hogy az egyszer leszakadt. A burtoni sört már Shakespeare is emlegeti. Ben Johnson, Baco hires barátja verset irt a burton-ale dicsőitésére, ugyanazt tette John Taylor, és a krónikás, a ki Stuart Mária fogságát leirja, nem mulasztja el elbeszélni, hogy e szerencsétlen királynő Tutbury Castleben burtoni sörrel vigasztalta magát.

Londonban nem rég egy könyv jelent meg „A Bass-dynasztia története" czim alatt. Ez a „Bass-dynasztia" nem más, mint a legjelentékenyebb burtoni serfőző czég. Mielőtt azonban még ez üzletét megnyitotta volna, már sokkal előbb, nevezetesen már a 13. században kiterjedt kereskedés volt burtoni sörrel s e város első sörfőzőjének Printon Beniámint ismerik, kit azon, akkoriban nem kis jelentőségü találmány, juttatott hirnévhez és vagyonhoz, hogy a sörös hordókat, a helyett hogy kocsin vitette volna szét a falukba, ugy gördittette rendeltetésük helyére, miáltal a sör szállitása tetemesen olcsóbb lett.

A mi e derbyshirei várost Burtont alkalmassá tette arra, hogy par excellence sörváros legyen, az állitólag a Trent vizének kiváló jósága. A folyó vizét az utóbbi időben sokszor analysálták, annak megállapitása végett, hogy miben áll e különös jóság, de a legügyesebb vegyész sem állapithatott meg erre nézve egyebet, mint azt a hypothesist, hogy a vizben kénsavas mész, kénsavas natron, magnesia stb. épen a kellő mennyiségben van, hogy a sörkészités folyamata alatt annyi oldható kénsavas alkalik képződjenek, a mennyi a maláta és komló ingredientiáit a keserü sörhöz szükséges mennyiségben kivonja. E viznek, melyben szerves anyag soha sincs, — s valószinüleg ez lesz a főelőnye — tulajdonitják, hogy a burtoni sör mindenekfölött tiszta és átlátszó, a mit a sörivók tudvalevőleg mindennél többre tartanak.

Midőn Bass Vilmos, a világfirma megalapitója 1777-ben a serfőzéshez fogott, akkor még a nehéz fekete sört ismerték Burton-ale néven. Ez a Bass Vilmos szintén olyan hordó-görgető volt, — a Printon-féle találmány szerint — s üzletét oly ügyesen folytatta, hogy nemsokára jelentékeny kivitele volt a Trenton Hullig, s onnét a balti tengeren egész Pétervárig, mig sörét Angliában jóformán nem is ismerték. 1822-ben az orosz kormány nagy vámot vetett az angol sörre, a mi az emlitett kivitelt teljesen lehetetlenné változtatá. A sörfőző természetesen buzgón kutatott minden felé, hogy gyártmányának uj piaczot szerezzen. Ez azonban már csak fiának sikerült, Bass Mihály Tamásnak, a czég mostani feje sir Bass Arthur parlamenti tag nagyatyjának.

Akkoriban ugyanis Abot és Hugson londoni sörfőzőknek szabadalmuk volt az indiai társaságtól Indiába sört szállitani s egyszer a társulattal összezördültek. Addig egyedül e londoni czég tudta az ugynevezett pale-alet (szőke ale) késziteni, melynek az a különös tulajdonsága volt, hogy a tengeri szállitást jobban kibirta, mint bármi más sör, mivel olyan alkatrészekkel birt, melyek a sört keserüvé tették ugyan, de a hosszu tengeri uton a megsavanyodástól megóvták. A tárulat, hogy a londoni czéggel való vitáját a maga javára döntse el, felhivta a serfőzőket e sör utánzására, s többek közt az ifju Basst is, ki rögtön munkához látott, s több éven át nagy költséggel és fáradsággal kisérleteket tett melyek végre sikerre is vezettek. Söre szintén keserü volt, de mindamellett is bizonyos izzel birt, és sokkal világosabb, átlátszóbb és elajszerübb volt, mint az addigi szállitóké s a mi fődolog, kitünően kiállotta a tengeri szállitást a legmeszebb országokba is. — Az Indiába való kivitelt nagy arányban megkezdték, s csakhamar az egész nagy indiai birodalom meg volt hóditva a Bass czégnek. Az angol piacz megnyerésére akkor még annál kevésbbé gondoltak, mivel ez teljesen a londoni serfőzőket uralta, s azonfelül csaknem minden városban volt holmi kis serfőző, a ki portert, vagy pedig édesizü söröket készitett.

Ekkor történt, hogy Indiába szánt hajó 300 hordó Bass-féle keserü ale-lal Irland partjain törést szenvedett. A hordókat részint Dublinbe, részint Liverpoolba vitték s ott oly olcsó áron adták el, hogy csak az alsóbb néposztály kóstolgatta a keserü nedvet. A sör azonban annyira izlett az embereknek, hogy nem sokára megrendelések mentek Burtonbe s a keserü sörért még nagyobb áris adtak, mint gyártója várta volna.

A pale-ale hire elterjedt városról városra, megyéről megyére, s a sör csakhamar kiszoritotta ugy a portert, mint minden más sörfajt. A czég természetesen roppant erőfeszitéseket tett, hogy minden versenyzőt kivessen a nyeregből s ez annál könnyebben sikerült neki, mivel elejétől fogva a legszigorubb soliditást tette feladatává.

Évtizedek óta egyetlen egy hordó pale-alet sem találtak, melyben a legpontosabb vegyegyemzés is más alkatrészeket tudott volna kimutatni, mint a melyeknek benne lenniök kell. A világkiállitások alkalmával, főleg az első londonin 1851-ben, a leghiresebb vegyészek végezték ez analyzist, annyival inkább, mert ez időben egy franczia akadémikus azt állitotta, hogy a keserü burtoni sör nem is sör, és hogy abban egy szikra komló sincs, s az egész nem egyeb feleresztett strychininnél, tehát méreg, melyet, ha csak az ember egészségét veszélyeztetni nem akarja, kerülni kell. Vegyészeti és górcsövi vizsgálatok azonban kétségtelenné tették, hogy ez állitás teljesen alaptalan, s ekkor természetesen a pale-ale hire még nagyobb lett. Kiderült, hogy egyáltalában nincs benne egyébb alkatrész, mint az, a mi a malátából és komlóból ered, és legfőképen nincs benne semmi más szerves anyag. E vegyelemzést a második burtoni czég Allop aud San sörével is megtették, és azonkivül még valami 30 más serfőző gyártmányával, smindnek ugyanaz az eredménye lett, mivel Burtonben rendkivül vigyáznak arra, hogy a város gyártmányainak jó hire meg ne rontassék.

A burtoni pale ale már valamennyi angol gyarmatba nagy mértékben szállittatik, szintugy Braziliába, Pernambucoba sőt a continensnek csaknem minden nagyobb városába. Maga a Bass-czég, mely mint mondatott, legnagyobb a városban, többet főz évenkint egy millió hordónál; 3000 munkást foglalkoztat, 32 gőzgépe dolgozik, 300.000 font sterlingnél több adót fizet. Annyi komlót felhasznált, a mennyi 2500 hold földön megterem, 12 angol mértföld vasutja van a saját birtokán, s raktárai Londonban és más kikötőben 500.000 hordót befogadhatnak. A czég évenkint 60.000 vasuti kocsit használ, s igy mivel a szétküldés evenkint csak 6 hónapig lehetséges, napjában körülbelül 400-at. Az utóbbi években 550.000 hordaja volt forgalomban, s több mint 100 millió palaczkra való etiquettet ad ki, mivel maga ugyan nem fejti a sört palaczkokra, de szigoruan ellenőrzi, hogy czimszalagjaival legalább a belföldön vissza ne éljenek.

1880. márczius 1-je óta az üzlet a Bass Retcliffe et Gretton társulaté, mivel Bass Mihály Tamás, a ki jelenleg 93 éves, valamint fia és unokái is mindinkább visszavonulnak az üzlettől s mint parlamenti tagok s befolyásos polgárok müködnek Burtonban, Londonban s más helyeken. Nemrég egy Bass kisasszonyt, egy a legrégibb családból való lord vett nőül s a burtoni sörkirály utódai nem sok idő mulva magok is lordok lesznak, a felső házban fognak ülni s első helyen emlittetnek, mikor Anglia legbefolyásosabb nemes családairól lesz szó.

bibliába elmerülve ült egy széken börtönében, a mikor Jagyugy észrevétlenül a háta mögé került s hirtelen hurkot vetett a nyakába, s azzal lerántotta a földre és fojtogatni kezdte. A segélykiáltásra nagy nehezen tudták Szabót kiszabaditani a dühöngő kezeiből. Kérdőre vonatván Jagyugy bevallotta, hogy e szándékát régóta érlelte; egy alkalommal, a mikor élelmöket kapták ki, megharagudott rá s azzal fenyegette, ha őt a kenyérben még egyszer megröviditi, megfojtja; hogy tehát Szabó végre ne hajthassa fenyegetését, megakarta őt előzni s inkább ő akarta Szabót megfojtani mintsem az őt.

— Nők versenyuszása. A nemzeti uszodát látogató nők ma délelőtt versenyuszást tartottak a szabad Dunán. Részt vettek abban Lörenfeld Irma asszony, Wobész Sarolta, Egressy Kornélia, Jelinek Ilona és Preyer Karolin kisasszonyok, valamint az uszást rendező Peczke uszómesternek 7 éves Klára leánya is. — A nőket Práts uszómester kisérte csónakon. — A résztvevők a nemzeti uszodától a Bodnár-féle uszodáig terjedő távolt mintegy 35—40 percz alatt uszták meg. Egy nőt kivévén, ki már a lefelé uszás közben kénytelen volt csónakba szállani, valamennyien pihenés nélkül tették meg a távuszást s mindannyian jó uszóknak bizonyultak, különösen pedig Wobész kisasszony tünt ki kitartó és gyakorlott uszása által. A nőket a Bodnár-féle uszodánál összegyült nagy közönség viharos éljennel fogadta.

— Zsidóüldözés Poroszországban. A „National-Zeitung" a következő részletes tudósitást veszi a neustettini eseményekről, melyeknek hirét már tegnapelőtt jelentették táviratunk: Tegnap, 17-én délután, Luttosch mérnök, — felismert antiszemita, — összeverekedett a Kohn-féle nyomda személyzetével s a fején jelentékeny sebeket kapott. Hogy ki volt a kezdője ennek a czivakodásnak: az még csak ezután fog kiderülni. A verekedés hire csakhamar elterjedt a városban s a lakosság egy részét mód nélkül felizgatta. Nagyon kedvezett a bujtogatóknak az a körülmény, hogy a munkások épen a vasárnapi szünetet élvezték. Esteli 9 óra felé a vásártér egészen megtelt emberekkel, kik nem igen titkolták abbeli szándékukat, hogy a zsidók ellen harczra kelnek. — A rendőrség mindenekelőtt Luttoscht fogta el, mert azt hitte, hogy ez által végét veti a zavargásnak. — De a tömeg nem mozdult helyéről s erősen követelte, hogy vezetőjét szabadlábra tegyék. (Később el is bocsátották.) A zajongók közül vagy harminczat elfogtak, de a tömeget még sem tudták szétoszlatni. Éjféltájban megindultak a lármázók s egyre azt kiabálták, hogy „üzzék ki, verjék meg a zsidókat!" Egy zsidó trafikos boltja elé érve, bedobálták a kirakatokat s csaknem az egész boltot szétrombolták. Az után tovább mentek s a vaspályához vezető uton a zsidó esztergályosnak dobálták be az ablakait. A zavargás tetőpontját érte el a „Neustettiner Ztg." nyomdája előtt. A tömeget annyira elfogta a méreg, hogy neki rontott az épületnek s összezuzta minden ablakát. A nyomtató-műhelybe nagy ködarabokat hajigáltak, melyek sok kárt tettek a gépekben. Az ujság másnap meg sem jelenhetett. — Kezdetben a nyomda személyzete ugy a hogy védelmezte magát, de később a tetőre kellett menekülnie. Nagy időbe került, mig a nép elvonult a nyomda elől, de ekkor meg másokon tölté ki boszuját. A zavargásokat másnap folytatták. — Egy másik tudósitás azt konstatálja, hogy a lármázók közt egyetlen egy czivilizált ember sem volt látható. Jellemző, hogy némelyek csak azért tartottak a néppel, mert azt hitték, hogy rablásra kerül a dolog. A boltok körül asszonyok és gyermekek álldogáltak kosarakkal. A kár, melyet a város köteles megtériteni, nagyon tetemes. — Egy másik tudósitó azt jelenti, hogy 19-én este szintén volt zavargás Uj-Stettin utczáin s mert a tömeget szétoszlatni nem birtak, a Koitz-féle zenekart oda rendelték a vásártérre s a zene hangjaival csalogatták a népet a vaspálya felé. A város végén megállott a menet s két előkelő uriember költségén megvendégelték a zajongókat. Mikor a csapra vert hordók kiürültek, visszafordult a zenekar és a tömeget bevezette a városba. A banda hazatért, de a tömeg együtt maradt s még jobban garázdálkodott, mint a megelőző éjszakán. A zsidó lakosság élete és vagyona veszélyben van. A polgármester a zsandárságnak ujabb megerősitését kérte.

— Az uj-ulmi katasztrófa. New-Yorkból egy ujabban érkezett távirat következő részleteket közöl az uj-ulmi veszedelemről. A forgószél péntek este volt, de a zavar következtében csak másnap érkeztek felőle értesitések. Körülbelül 100 épület dült össze s a romok között itt-ott egy sértetlen ház nyulik az ég felé. Az eddigi kutatások szerint 14 ember elveszett, 25 veszélyesen megsebesült; de e számok folyvást gyarapodnak. Két különböző irányu szélvész találkozott Uj-Ulm fölött s a pusztitás 15 percz alatt történt.

— A hőség Párisban. A franczia akadémiában Renon a napokban elbeszélte, hogy hiteles főjegyzések szerint Francziaországban még soha ilyen meleg nem volt, mint az idén. Vannak ugyan krónikákban jegyzetek, mint pl. 1704. aug. 7-éről, melyek 40 fok hőségről szólnak, de kétségtelen, hogy az eszközök, melyekkel akkor mérték hiányosak voltak. Most jul. 15-én St.-Maurban 37.8 C.° volt a meleg, de egyes lakásokban ez 45—50 fokig fölszállott.

— A Krisztinavárosi szinkörben ma este Latzkó Aranka jutalomjátékául Benedix „Hamupipőke" czimü szinmüve került szinre. Latzkó Aranka e darabban Elfriedet, e naiv és egyszerü leánykát ritka természetességgel ábrázolta. A nagy közönség a kisasszony játékát többször még nyilt jeleneteiben is megtapsolta és első megjelenése alkalmával szép koszoruval és számos csinos bokrétával lepte meg őt. A többi szereplők közül Balassa Károlyt emlitjük meg, ki rokonszenves játékával nyerte meg a közönség tetszését.

Rövid hirek. **Állami zálogházak a vidéken.** A kereskedelmi miniszteriumban jelenleg azzal az eszmével foglalkoznak, hogy a vidék nagyobb városaiban állami zálogintézeteket állitsanak fel. Egyelőre Kolozsvár és Szeged vannak ily zálogházak felállitására kiszemelve. — **Antimonium-telepet** találtak a napokban Maramaros hegyei közt. A telep a felső-vissói határ „Gurgulyása" nevü völgyében van, s Pellády Lajos ügyvéd és földbirtokos tulajdona. — **Kossuth Lajos nevenapjara.** Szily Ilonka kisasszony, Szily József itteni háztulajdonos leánya pompás asztelteritőt készitett. A teritő fehér selyemből van, két négyszögméter nagy, közepén pedig gyönyörü domborhimzésü magyar czimere. A kisasszony, augusztus 25-ikére, Lajos napjára akarja a teritőt Baracconeba küldeni. — **Kitért.** Dr. Kapossy Luczián egyetemi magántanár, ki legutóbb a győri kath. főgymnáziumban a bölcsészetet és a magyar irodalmat tanitotta, kilépett a Benedek-rend kötelékéből és helvét hitvallásra tért át. — **500 frt jutalom.** Beck Emil csehországi szül. 20 éves fiatal ember, Heller Mór és társa gyáros czégtől 15.000 frtot ellopott és megszökött. A bécsi rendőr-igazgatóság, az általa szétküldött nyomozó levélben 500 frt jutalmat igér annak, ki a szökevény tolvajt kézrekeriti. Beck közép nagyságu, duzzadt ajku, rövid barna szakállal, ritka bajusszal, orra hegyes, szemüveget hord.

— Napszurás. A borzasztó hőség már megkövetelte áldozatát Budapesten is. Stärk Mária hajadon cseléd, tegnap délután a dunaparton megtébolyult. A szerencsétlen, mint utólag kitünt, napszurás miatt veszté el eszét. Stärk Mária a nádor-utcza 24. számu házban volt mint cseléd alkalmazva, de mivel helyét minden felmondás nélkül hagyta el, a lipót-városi alkapitányság, gazdája feljelentése folytán 3 frt pénzbirsággal büntette. A végrehajtás a leány ellen szokott brutalitással, rögtön foganatosittatott, amennyiben a tárczájában talált 3 frt tőle elvétetett. A leány annyira szivére vette a dolgot, hogy annak megtörténte után, tegnap délelőtt 11 óra körül a dunapartra sietett kijelentvén, hogy a Dunába öli magát; ehhez azonban nem volt bátorsága. A borzasztó hőségben fel s alá járkált a dunaparton. Egész napon át nem evett mert nem volt három krjánál többje, s mivel kendő sem volt a fején, délután 5 óra felé borzasztó fejszakgatások vettek rajta erőt. Kis zsebkendőjét a Dunába mártotta s ugy mosta a fejét, de ez nem használt, mert azt az égő pontot, mely mint tüzes késszurása égeté feje tetejét a nedvesitett kendő nem enyhité. Folytonosan a fejéhez kapkodva futott fel a partra s összevissza kezdett beszélni, s általában feltünően viselte magát. A hüvös sátrak alatt szundikáló kofák a kiabálásra a leányhoz futottak s látva, hogy a szerencsétlen eszét vesztette el, egy rendőrt hittak elő, ki Stärk Máriát a főkapitányságra kiséré.

— Éjjeli látogató. Schaller József joghallgató, ősz utcza 34. sz. alatti, utczai szobája ablakait nyitva feledvén az éjjel, a kedvező körülményt egy vakmerő tolvaj kizsákmányolta. Az ablakon keresztül behatolt a szobába s egy 40 frt értékü, egyes fedelü arany henger órát, 40 frt értékü lánczot és emlényt, végre egy arany gyürüt női fejet ábrázoló követ 15 frt értékben ellopott.

— A rendőrség szervezéséhez. Ma több mint 50 konstablert elbocsátottak a szolgálatból, azonkivül több ellenőrt is, ezek közt az ismeretes Nagy Mihályt. Helyére Balogh József neveztetett ki.

— Ostoba tréfa. Tegnap az üllei-ut 19. szám alatti ház II. emeletén lakó Bruck Jeromos vasuti hivatalnok gyermekeivel egy nálok lakó fiatal ember a szülők távollétében játszadozott. Egyebek közt a fiuskától azt követelte, hogy csókolja meg, mit az megtagadott. A lakó erre avval fenyegette a gyermeket, hogy ledobja a II. emeletről, s csakugyan ki is tartotta azt a rácson. A gyermek kétségbe esve kiáltott, s midőn a lakó a folyosóra letette, élettelenül rogyott össze. Ideglázba esett s most életveszélyes beteg.

TÁVIRATOK.

Hódmezővásárhely, jul. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Kovács Ferencz kormánypárti 965 szóval, Németh Albert 856 szavazata ellen képviselővé választatott.

Észak-afrikai zavarok.

London, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Pol. Corr. Az angol kormány felvilágositást kért a franczia kormánytól ennek északafrikai terveit illetőleg. Azt hiszik, hogy Francziaország biztositékokat fog nyujtani, melyek el fogják oszlatni azt az aggodalmat, hogy Francziaország befolyását Egiptomban tulsulyra akarja juttatni.

Páris, julius 21. A kamara megszavazta a Tomkinba küldendő tengeri haderők megszaporitására kért hitelt. A tengerészetügyi miniszter azt mondá: „mi fenn akarjuk tartani a rendes viszonyokat, oltalmazni akarjuk a kereskedelmet a kalózok támadásai ellen, és nem szándékozunk területet elfoglalni. Cialdini tábornok Evian fürdőbe utazott. Marochetti báró, a párisi olasz ügyvivő, a becsületrend középkeresztjét kapta; a hirlapok ezt a Francziaország és Olaszország közti kibékülés jeléül tekintik.

Saidából érkezett hirek megczáfolják azt, hogy Bu-Amema ismét észak felé huzódott és Chotts városán áthaladt, a mult héten tett kisérlete óta, a mikor rablási szándéka meghiusult, Chotts városától déli irányban foglalt állást és most kedvező alkalomra vár.

Az összes hirlapok elegendő haderők utnak inditását követelik, hogy a rendet Tuniszban biztositsák.

Páris, julius 21. Az Agence Havashoz Konstantinápolyból érkezett magánhirek jelentik, hogy az ottani diplomácziai körökben, ellentétben néhány párisi hirlap nyilatkozataival, kitünőknek tartják a viszonyokat Francziaország és Törökország közt. — A porta kielégitő felvilágositásokat adott a Tripoliszba küldött csapatok alkalmazásáról, és kijelentette, hogy Francziaország iránt ellenséges indulattal nem viseltetik, Algir és Tunisz lakosainak felizgatásától teljesen távol áll és hogy véget fog vetni mindazon üzelmeknek vagy kisérleteknek, melyek arra irányozvák, hogy a szomszédos országok nyugalmát megzavarják.

London, jul. 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A porta Francziaországnak adott igérete ellenére erősitéseket küldött Tripoliszba.

Tunisz, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Kaivanból s a Tuniszhoz közel fekvő helyek legtöbbjéről azt jelentik, hogy az arab törzsek között ujabb fölkelés van keletkezőben.

Prága, julius 21. A trónörökös pár ma este 1/2 9 órakor, kiséretével Hellbrunnba utazott.

Pétervár, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Jól értesült forrásból jelenthetem a következőket: A minisztertanács legutóbbi kihallgatásán, mely Lorisz-Melikov visszahivását eredményezte, Pobiedonosczev a határozat ellenére Katkov és társainak inspirálása folytán azt sürgeté, hogy a városok törvényhatósági autonomiáját megnyirbálják, mire a czár akképen felelt: „Jól laktam már az örökös hajszákkal! Ugyan, az isten szerelmeért, kitől kell tanácsot kérni, ha az értelmiségtől nem? A nép hü és áldozatra kész, de müveletlen s Katkov még is e tudatlan népet akarja felbátoritani. Én egyetértést és világos programmot akarok!"

Pétervár, jul. 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „Moszkauer Telegraph" jelenti, hogy az osztrák-magyar és német uralkodók találkozására Oroszország külön megbizottat küld, ki a czár sajátkezü levelét nyujtja át a két fejedelemnek.

Brünn, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Maehrische Correspondenz"-nek megbizható római forrásból jelentik, hogy Francziaország és Itália között naponkint feszültebbekké válnak a viszonyok. Rómában megkettőzött erővel folytatják az erőditési munkálatokat. Cairoli kiszszingeni utazásának nagy politikai jelentőséget tulajdonitanak.

Pétervár, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A kisebb orosz városok a mindinkább szaporodó gyujtogatások meggátlására védő-bizottságot szerveznek.

Bécs, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Pol. Corr. Alexandriából a katholikus hittéritőknek Abessziniában való üldöztetéséről a következő részleteket jelentik: Msgr Touvier, a mossavai katholikus püspök Alithienában, mialatt misézett, Kelemen, Coulgon, Barthés és Rouhé Szt. Lázár rendi missziónáriusokkal együtt egy nagy csapat abissziniabeli által foglyul ejtetett. A támadók a Lázárrendiek templomát és a zárda lakosait kirabolták és a zárdát felgyujtották. A foglyokról lehuzták a ruhát s meztelenül hajtották őket az ország belsejébe.

Bécs, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Pol. Corr.: Londonból jelentik, hogy az ir földtörvényt a felsőház augusztus hó első napjaiban elfogadja. De mostani szövegében e törvény senkit sem elégit ki, s állitólag Gladstone egy magán társaságban maga ugy nyilatkozott, hogy ő Irországban a rendnek e törvény által való helyreállitását többé nem reméli.

London, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Az angol lapoknak a német-osztrák-magyar-franczia szövetségről szóló jelentését illetékes helyen ábrándnak nyilvánitják. Anglia és Francziaország közt komoly jegyzékváltás folyik Tripolisz miatt, melyet lord Granville a franczia akczió határán kivül akar tudni. A sürgönyök nagyon kathegorikus hangon tartvák s még a mostani ülésszak befejezése előtt a parliament elé kerülnek. A héten számos munkás-gyülés volt Angliában, melyek peticziók utján arra kérik a kormányt, hogy Midhat pasa érdekében komoly lépéseket tegyen.

London, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Göschen tegnapi beszédében, melylyel konstantinápolyi missziojáról számot ad, különösen kitünik az a föltétlen dicséret, melyben Ausztria-Magyarországot részesiti. A görög és montenegrói kérdés megoldását — ugymond a szóló — csak a hatalmak összetartása tette lehetségessé. Habár a machiavellisztikus gondolatoktól még nem mindenik kabinet van távol, mégis bizonyos, hogy a görög kérdésben az összes hatalmak egyetértettek. Különösen dicséretet érdemel Ausztria-Magyarország; egyik hatalom sem volt erélyesebb, egyik sem igyekezett jobban meggátolni, hogy a Balkán félszigeten ágyuk szóljanak; egyik sem gátolta jobban a további komplikácziók lehetőségét s Törökország ujabbi szétdarabolását. Göschen nem talált arra bizonyitékokat, hogy Ausztria-Magyarország Szaloniki felé akar nyomulni. Az osztr.-magyar monarchia titkos ügynökeinek hire sincs a keleten. Ismétli, hogy Ausztria-Magyarország magaviselete nyilt és loyális volt.

Pétervár, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Pjuzgausztit, ki Pétervár egyik legélénkebb utczáján zsidóüldözésre hivta fel a közönséget, a békebiróság fölmentette. A felebbezést bejelentették. A „Neue Zeit" megerősiti azt a hirt, hogy Keresztély dán király, augusztus közepe táján ide érkezik.

London, jul. 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Konstantinápolyból irják, hogy egy második orosz fregattot is várnak oda, melynek Szebasztopolból a Piraeusba kell indulnia.

Pétervár, jul. 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Skariatin, a volt kazáni kormányzó, ki már több aljas vétség és viszszaélés miatt állott a törvényszék előtt, Nisny-Nowgorod vezérkormányzójává neveztetett ki az otteni nagy vásár tartamára. A magas és fontos hivatalt az utóbbi két évben Ignatiev gr. a jelenlegi belügyér vezette.

London, jul. 21. Göschen tegnap Riponban, választói előtt beszédet mondott, a melyben konstantinápolyi küldöttségéről következőleg nyilatkozott: „A kényes és sulyos tárgyalások egész tartama alatt, melyeket a hatalmak a portával folytattak, mindenkor a legteljesebb egyetértés uralkodott a hat nagykövet közt. Valamennyi hatalom oda törekedett, hogy a béke keleten meg ne zavartassék. Oroszország mindenkor bebizonyitá őszinte loyalitását. Szónok hasonló eklatans bizonyitványt állit ki Ausztria-Magyarországnak és azt mondja, hogy sohase látott olyasmit, a mi igazolhatná azon dicsvágyó terveket, a melyeket olyan szivós ragaszkodással a nevezett hatalmasságnak tulajdonitanak. Egy hatalom se tanusitott olyeszélyességet, mint Ausztria-Magyarország és egyetlenegy sem fejtett ki több elővigyázatosságot arra czélra, hogy a bonyodalmak a keleten az ellenségeskedések a Balkánfélszigeten és az ottomán birodalomnak a berlini szerződésben megállapitott határozatokon tulmenő megcsonkitása megakadályoztassanak. Göschen emlékeztet arra, hogy Angolország és Németország, a köztük megállapitott programm szerint benső egyetértésben jártak el, és hogy Bismarck herczeg Angolország inditványára, a görög kérdés egyes phrázisaiban, a kezdeményezést megragadta. Közte (Göschen) és Tissot franczia nagykövet közt teljes bizalom és őszinte barátság uralkodott; mindazáltal ki kell jelentenie, hogy Francziaországnak Tuniszszal szemben követett magatartása kedvezőtlen benyomást gyakorolt reá. Szónok megczáfolja azt, igy Angolország befolyása Konstantinápolyban hanyatlott, és kijelentette, hogy ez idő szerint egyetlenegy hatalom se bir annyi reális befolyással ott, mint épen Angolország.

Alexandria, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Az egyptomi katholikus érsek, Luigi Ciurcia, ki néhány nap előtt Olaszországba indult, a nyilt tengeren szélhüdés következtében meghalt.

Konstantinápoly, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) A kurdok főnökét, Abedullaht, ki a perzsák elleni lázadásban oly nagy szerepet játszott, Razif pasa fiaival együtt elfogta s öt század katonával Vauba kisértetté. Erzerumon és Trapezunton keresztül Konstantinápolyba viszik.

München, julius 21. Az eddigi választások eredménye szerint, az uj kamarában jelentékeny többséggel fog a klerikális-konzervativ-párt birni. Az ismertebb személyiségek közül megválasztattak: Schloer államtanácsos Weidenben; Stauffenberg báró Kaiserslanternban; deidesheimi dr. Buhl Landstuhlban; Dr. Voelk Kemptenbten; Fischer augsburgi polgármester Bayreuthban; Linthardt kormánytanácsos (konzervativ) Münchenben és Augsburgban. — Würzburgban holnap pótválasztás lesz.

Páris, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Don Carlos kiutasittatásának oka az volt, hogy a spanyol trónkövetelő a Saint-Germain-des-Prés templomban a Henrik ünnepély alkalmával mint franczia trónutód ünnepeltette magát. A sekrestyében ugyanis mennyezetet állitottak fel emelvényes trónszékkel, s a mise után Don Carlos e székre ült, körülvéve Yparraguirre tbnok, d'Estrada marquis, Algarra gróf kamarások, és utazó udvara más méltóságai által. S ezután a régi monarchia hivei, kik a fuzióról mit sem akarnak tudni, s a madridi herczegben Chambord gróf jogszerü örökösét tekintik térdet hajtva és kezet csókolva elvonultak előtte. Hirlik, hogy a saint germaini lelkész e tüntetésben szintén részes volt, és felelősségre fog vonatni. Hirlik továbbá, hogy Don Carlos mintegy két hó előtt rövid ideig a spanyol határ közelében tartózkodott, csapatai vezetőit a Pireneu-sok tulsó részéről magához rendelte s kilátásba helyezte elöttük, hogy az ellenségeskedések nem sokára kezdetöket veszik. Egyszersmind huszezer fegyvert is igért. Alfonz király kormánya e miatt Don Carlos kiutasittatását követelte a franczia kormánytól. A kiutasitás akkor egyelőre elmaradt s a kormány megelégedett azzal, hogy néhány ezer fegyvert a határon feltartóztatott. Most azonban, mikor a makacs kalandor franczia trón követelőképen mutatta be magát, a kiutasitás azonnal végrehajtatott. (Párisi tudósitónk három nappal előbb a kiutasitást ugyane körülménynek tulajdonitotta. Szerk.)

London, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) A fokföldi táviratok szerint a boerokkal kötött szerződés a boéroknak jogot ád arra, hogy néptanácsot és elnököt válasszanak. — A hadüzenés joga a szuzerén hatalmat illeti. — A boerok visszakapják egész Tanswaalt, miután az a feltétel, hogy a keleti határon semleges zóna állittassék fel, elmaradt. Britt alattvalók a hadseregbe nem léphetnek be. Az államadósságok megfizetésére hosszu határidő tüzetett ki. Evelin Wood nemsokára zulu földre utazik.

Bécs, julius 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Egy időnkint jól értesült vidéki lap egész halom törvényjavaslatról tesz jelentést, mely a reichsráthnak s részben a tartománygyüléseknek van szánva. A tartománygyülések elé egy törvényjavaslatot fognak terjeszteni, mely módositást ajánl azon a törvényen, mely a földbirtok szabad feldarabolhatóságára vonatkozik. Ugy hirlik, hogy a javaslat nem áll doktrinaer alapon s egyrész a zárt birtoknak fölösleges szétforgácsolását akarja korlátozni, de másrészt nem gátolja meg a földarabolást, ha szükségesnek mutatkozik. A szegények ápolására vonatkozólag szintén van készülőben egy javaslat.

Közgazdasági táviratok.

Temesvár, jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) Nikolics Mihály báró romániai jószágait egy franczia konzorcziumnak eladta 3.600,000 frankért.

Páris, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A franczia bank fémkészlete némi aranynövekedést mutat föl. A Soubeyran-féle Banque hypothecaire és a Credit fencier foziójának terve több valószinüséget nyert.

Berlin, jul. 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Tegnap a román kormány között egyrészről és a berlini diskontó-társulat, Bleichröder és a „Banque de Paris et de Paysbas" között, másrészt a román vasut hatszázalékos kötvényeinek konvertálása ügyében szerződés köttetett. E kötvények helyett ötszázalékos államczimletek adatnak ki hasonló biztositék mellett: a dohánymonopolium és a vasut bevételei által. Az uj czimletek félévenkint sorsoltatnak ki. A hatszázalékos kötvények felmondása 1882. február 1-ére történik.

Berlin, julius 21. Holnap vezetik be az itteni tőzsdén az osztrák helyi vasut részvenyeit; már eddig is számos bejelentés érkezett. Ma már 2% felülfizetéssel vásárolták a észvényeket.

Bécsi értéktőzsde.

Előtőzsde.

Bécs. jul. 21. (Az „Egyetértés" távirata.) A mai előtőzsdén csakis bányaértékekben volt élénkebb forgalom és az utóbbi napok hausse-iránya itt uj eredményeket vivott ki, daczára annak, hogy a többi értékekben különben lanyhább irány uralkodott. Főleg hitelrészvények voltak lanyhák és árfolyamuk nyomott, egyébb coulissaértékekben csak egyes kötések fordultak elő, az árfolyamhullámzás kis törtrészekre szoritkozik. Valuták szilárdak.

Jegyeznek: osztrák hitelrészvények 362.—, osztrák bank 152.60, unio bank 144.10, bankegyesület 135.40, magyar hitelbank 354 75, osztrák államvasut 252.75, Károly-Lajos vasut 323.25, Erzsébet vasut —.—, dux-bodenbachi vasut —, pardubitzi vasut —.—, alföldi vasut —.—, cseh nyugoti vasut —, Ferencz-József vasut —.—, kassa-oderbergi vasut —.—, tramway-részv. 205·25, rente 77.45, márcziusi rente —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 91.12 1/2, magyar papirjáradék —.—. 20 frankos arany —.—, birodalmi márka 57.30—.

II órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 362.20, angol-osztrák bank 151.25, uniobank 144.10, bankegyesület —.—, magyar hitelbank 355.—, osztrák államvasut 352.75, osztrák papirjáradék 77.40—, magyar papirjáradék —.—, magyar 4%-os aranyjáradék 91.12 1/2, 20 frankos arany 9.31. tramway —.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde barátságosabb magatartást mutatott és bányaértékek árfolyama tovább emelkedett.

Jegyeztetik: osztrák hitelrészvény 362.50, bank egyesület 135 60, unio bank 144.30, magyar hitelbank 355.50 tramway —.—, államvasut —.—, Károly-Lajos. vasut 323.—. magyar 4%-os —.—, magy aranyjáradék —.—. 20 frankos arany 9.31 1/2.

Később a forgalom nagyon csendes és árfolyamok lanyhább irányt követtek.

Jegyeznek: Osztr. hitel-részvény 363.—, magy hitelbank 356.50, angol-osztrák bank 151.60, unio-bank 145.40, bank-egyesület 135.70, tramway 205.75, osztrák államv. 352.75 Károly-Lajos vasut 325.—, lombard 12.—, észak-nyugati vasut —.—, elbavölgyi vasut —.—, kassa-oderbergi vasut 148.50, erdélyi vasut —.— gőzhajó részv 645.—, osztr. papirjáradék 77.42,—, magyar 6%-os aranyjáradék —.—, magyar 4%-os aranyjáradék 91.15, magyar papirjáradék —.—, tiszai sorsjegy —.—, magy. nyeremény kölcsön —.—, birodalmi márka 57.30—, Napoleond'or 9.30 1/2.

2 órakor zárulnak: osztrák hitelrészvény 363.25, angol-osztr. bank 152.—, unio bank 146 40, bankegyesület 135.80. magyar hitelbank 356.75, osztrák államvasut 353.25, Károly Lajos vasut 325.75, gőzhajózási részvény 646.—, Lloyd 660.—, észak-nyugati vasut 220.50, elbavölgyi vas. —.—, tramway 205.90, lombard 125.—, osztrák papirjáradék 77.40—, osztrák aranyjáradék 93.85, magyar aranyjáradék 117.52, 1864-iki sorsjegy 176 75, községi sorsjegy 137.25, 20 frankos arany 9.31—, birodalmi márka 57.30—

Zárlatkor következő jegyzések történtek:

Bécs, julius 21. M. földteherm. kötv. 100.—, erdély föld kötv 99—, magy. záloglevél 103.—, erdélyi vasut 167 50, magy. kel. vasut 97 —, magy. sorsjegy 128.50, szőlődézsma 98.—, aranyjáradék 117.50, magy. vasuti kölcsön 135.25, magy. hitel 356 25, alföld 176 —, magy. északkeleti vasut 165.— kel. vasut elsőbsőb. 93.30. tiszai vasut 247...., magyar leszámitoló bank —.—, kassa-oderbergi vasut 148 25. tiszavölgyi sorsjegyek 115 90. magyar papirj. 91.—.

Bécs, julius 21. Hitelrészvény 363.30, lombard 125.—, aranyjár 93 95 London 117 45, galicziai 325.25, 1864-es 176.50, 1860-as 133.50, nemzeti bank 835.— angol-osztrák 151 60, államvasut 353 —, Napoleond'or 9.31— járadék 77.42 hitelsorsjegy 183 75 arany 5.52 —, ezüst járadék 78 35 Szilárd.

Bécs, julius 21. Hitelrészvény 365.40, magyar hitel —.—, lombard —,—, 1864-es —.—, magyar jár. —,—. járadék 77.45, magy. papirj. —.—, galicziai 326.—, angol osztrák —.—, államvasut —.—, 1860-as —.—, magyar sorsjegy —.—, Napoleond'or —.—, uniobank 144.50, osztr. aranyjáradék —.—. Igen szilárd.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Délután kedvező berlini jelentésekre hitelrészvényben emelkedő árfolyamok mellett nagyon élénk üzlet.

Öt órai árfolyamok; osztrák hitelrészvény 363.10 után 364.50, uniobank 145.60—145.75, osztrák papirjáradék 77.40—77.45.

Hét órai árfolyamok: osztrák hitelrészvény 364.60 uniobank 145.75, osztrák papirjáradék 77.45.

Kilencz órai zárlat: osztrák hitelrészvény 364.25, innerbergi 124.75, osztrák papirjáradék 77.42 1/2.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Amerika és Budapest magasabb jegyzései folytán jelentékenyen megszilárdult a határidő-üzlet.

Buza őszre 11.35 frton nyilt meg és 11.40—11.45-ig emelkedett.

Buza tavaszra 11.75—11.80.

Zab őszre 7.05—70.7/1/2 és 7.10 frton köttetett, zab tavaszra 7.30—7.35.

Tengeri julius—augusztusra 6.45—6.47 1/2, augusztus—szeptemberre 6.55—6.57 1/2, szeptember—októberre 6.70—6.72 1/2, 1882 május—juniusra 6.60—6.75.

Kész áruban változatlan az irány, említést érdemlő ügyletek nem jöttek létre.

Hivatalosan jegyeztetett: **Buza** őszre 11.40—11.42 1/2, tavaszra 11.75—11.77 1/2, **tengeri** julius—augusztusra 6·45—6.47 1/2, augusztus—szeptemberre 6.60—6.65, **zab** őszre 7.07—7.10, tavaszra 7.30—7.35, **magyar rozs** 9.60—12.25, **rozs** őszre 8.85—9, **kereskedelmi zab** 6.60—6.70, **kész tengeri** 6.45—6 50.

Szesz. E czikkben ma sem üzlet nem jött létre, sem a 35.50 frtnyi ár nem változott.

Délután kész gabonából eladatott: **Buza** ó bácskai 1000 mm. 72·6 k 11·85 három hóra gyárban.

Határidőüzletben a hangulat szilárd, az árfolyamok majd a legmagasabb jegyzésen tartvák.

Zárlati árfolyamok: **Rozs** őszre 11.75—11.77, **zab** őszre 7·07 1/2—7·10, tavaszra 7·30—7·32 1/2, **tengeri** julius-augusztusra 6·50—6·52 1/2, augusztus-szeptemberre 6·60—6.62 1/2, 1882. május—juniusra 6 75—6·80.

Külföldi értéktőzsde.

Trieszt, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az irány szilárd, csakis olasz járadék lanyha. Váltó Londonra 117.25—117.50, olasz piaczokra 45.90—46.10, Napoleon d'or 9.30—9.31, török lira 10.62—10.64, levantei tallér 207.50, májusi járadék 77.45—77.55, magyar 6%-kos aranyjáradék 117 5/8—117.75, magyar 4%-kos aranyjáradék 91—91.25, osztrák hitelrészvény 362.50—363.50, Lloyd 660—658, bécsi községi sorsjegy 138, földhitel 104.25—104.50, olasz járadék 89 5/8—89.75.

Berlin, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Kezdetben kedvtelen, azután élénk és az árfolyamok javultak. Galicziai emelkedő, mert nagyobb heti többletet várnak Lombard csendes. Bányaértékek, az összes járadékok és oroszok gyengék, orosz jegyek is alacsonyabbak. Később valamivel szilárdabb magatartás mellett az üzlet és megeredt terjedelemben, különösen hitelrészvényekben. Általában nagyon csendes a gyenge tőzsdelátogatottság következtében. Zárlat nagyon csendes, de szilárd.

(Zárlat.) Papirjáradék 67.10, magyar járadék 102.60 1877. 10 milliós kölcsön 81.40, hitelrészvény 634.—, lombard 216.—, kassa-oderberg 65.70, orosz papirpénz 213.70, ezüstjáradék 68.25, kel. vasut elsőbbs. kötv. 97.—, államvasut 615.—, galicziai 141.70, romániai 64 50, váltóárfolyam Bécsre 173 45. Gyenge.

Frankfurt, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az irány szilárd. Osztrák hitelrészvény 317.37, államvasut 307.75, galicziai 285, osztrák ezüstjáradék 68.25, orosz 75.75 darmstadti 172.75, commandit 230.25; vasutak üzlettelenek.

Frankfurt, julius 21 (Zárlat.) Papirjár. 67 31 osztr. aranyjár. 82 —, osztr. hitelrészvény 316.25, osztrák államvasut 308.37, lombard 108,—, magy. gal. vasut 146.87, váltóárfolyam Bécsre 174 25, ezüstjáradék 68.31, magy. aranyjár. 102.56, osztr. bankrészvény 726.50, galiczia 284.50 Erzsébet nyugati vasut 182.58, magyar papirjár. 79.—. Tiszai vasut elsőbbs. —.—. Gyenge.

Frankfurt, julius 21. (Esti zárlat.) Osztr. arany járadék —.—, osztr. hitelrészvény 317.50, osztrák államrészvény 307.75, lombard —.—, ezüst járadék 68.25, galicziai 285.—, papirjáradék —.—, 6%-os magyar aranyjáradék —.—. Gyenge.

Páris, julius 21. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Ötszázalékos évjáradék 119.28, osztrák aranyjáradék 81 11/16, magyar 6%-os aranyjáradék 101 1/2, magyar 4%-os aranyjáradék 78 1/2, osztrák államvasut 755, lombard 272, osztrák földhitel 830, orosz 93 11/16, olasz 89.90, török 15.60, egyiptomi 395, spanyol 26 1/2, ottomán bank 645, osztrák tartományi bank 707.50.

Páris, julius 21. (Zárlat.) 3%-os évjár. 85.27, törlesztési évjáradék 86 65 (szelvény nélkül), lombard 273.— magyar aranyjáradék 101.50, 5%-os évjáradék 119.25 osztrák államvasut 755.—, földhitel 833.—, osztrák aranyjár 81.68. Csendes.

New-York, julius 20. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94 1/2, — Váltó Londonra 4.83—. — Váltó Párisra 5.20 5/8. — Ötszázalékos tőkésitett kölcsön 101 3/4 — Négyszázalékos tőkésitett kölcsön 116 3/8. Erie-vasut 43 1/8.

Külföldi árutőzsdék.

Páris, julius 21. (Zárlat.) Buza f. hóra 28.— frank (= 18 frt — kr), augusztusra 28.10 frank (= 13 frt 05 kr), szept.-októberre 28.60 frank (= 13 frt 28 kr), utolsó 4 hóra 28.60 frank (= 13 frt 28 kr), Liszt f hóra 68.25 frank (= 19 frt 94 kr), augusztusra 67.75 frank (= 19 frt 79 kr), szept.—októberre 63.— frank (= 18 frt 40 kr), utolsó 4 hóra 62.— frank (= 18 frt 09 kr.) — Olaj f. hóra 77.— frank (= 35 frt 77 kr), augusztusra 77.50 frank (= 36 frt — kr), utolsó hóra 78.50 frank (= 36 frt 46 kr.) 1882 első 4 hóra 78.25 frank (= 36 frt 34 kr), — Szesz f. hóra 63.25 frank (= 29 frt 38 kr), augusztusra 63 — frank (= 29 frt 26 kr), szeptember —.— frank (= — frt — kr), oktobertól 4 hóra 60.75 frank (= 28 frt 52 kr.)

Buza, liszt szilárd, többi csendes. Időjárás felhős.

Átszámitási árfolyam: 100 frank 46 frt 45 kr.

Szállitási dij Budapest—Páris 3.27 frank (3 frt 84 kr.) Bécs—Páris 7.07 frank 3.28 frt.

Berlin, jul. 21. (Zárlat.) Buza julius—augusztus 212.50 márka (= 12 frt 16 kr), szeptember—októberre 212.50 márka (= 12 frt 16 kr.) — Rozs helyben 174 márka (9 frt 95 kr), juliusra 172.75 márka (= 9 frt 88 kr) jul.—augusztusra 168.50 márka (= 9 frt 64 kr), szeptember—októberre 164.— márka (= 9 frt 38 kr). — Zab julius hóra 136.75 márka (= 7 frt 82 kr), jul.—augusztusra 136.75 márka (= 7 frt 82 kr). — Olaj helyben 53.60 márka (= 30 frt 66 kr) jul.—augusztusra 53.50 márka (= 30 frt 60 kr), szeptember—októberre 53.70 márka (= 30 frt 72 kr). — Szesz helyben 57.10 márka (= 32 frt 66 kr), julius—augusztusra 56.80 márka (= 32 frt 49 kr), augusztus—szeptemberre 56.70 márka (= 32 frt 43 kr), szeptember-októberre 53.90 márka (= 30 frt 83 kr).

Átszámitási árfolyam: 100 márka (= 57 frt 20 kr)

Szállitási dij Budapest-Berlin 3.93 márka 2.25 frt. Bécs-Berlin 3.24 márka 1.85 frt.

Stettin, jul. 21. Buza junius—augusztusra 217.— márka (= 12 frt 41 kr), julius—augusztusra —.— márka (= — frt — kr), őszre 212.— márka (= 12 frt 13 kr). Rozs junius hóra 170.— márka (= 9 frt 72 kr), julius—augusztusra 168.— márka (= 9 frt 61 kr), őszre 163.— márka (= 9 frt 32 kr). Olaj őszre 53.70 márka (= 30 frt 72 kr), tavaszra 56.— márka (= 32 frt 03 kr). Szesz helyben 56.50 márka (= 32 frt 32 kr), julius—augusztusra 56.50 márka (= 32 frt 32 kr), auguszt.—szeptemberre 56.50 márka (= 32 frt 32 kr), őszre 53.80 márka (= 30 frt 78 kr) Repcze őszre 255.— (= 14 frt 59 kr).

Átszámitási árfolyam 100 márka = 57 frt 20 kr.

Szállitási dij: Budapest-Stettin: 4.31 márka (= 2 frt 46 kr.) Bécs-Stettin 3.62 márka 2.07 frt.

Köln, julius 21. Buza juliusra 22.75. m. (= 13 frt 01 kr), novemberre 21.65. m. (= 12 frt 38 kr.) Rozs juliusra 19.— m. (= 10 frt 87 kr), novemberre 16.55 m. (= 9 frt 47 kr). Olaj helyben 29.50 m. (= 33 frt 75 kr), októberre 29.— m. (= 33 frt 18 kr).

Átszámitási árfolyam: 100 márka (= 57 frt 20 kr.)

Szállitási dij: Budapest—Köln 5.95 márka — 3 frt 40 krajczár.

Amsterdam, julius 21. Buza folyó hóra 290 hollandi frt (= 11 frt 69 kr.) Rozs helyben 195 hollandi frt (= 8 frt 98 kr.) Márcziusra 185.— hollandi frt (= 8 frt 52 kr). Olaj helyben — hollandi frt (= — frt — kr). julius—augusztusra —.— hollandi frt (= — frt — kr). augusztus—szeptemberre —.— hollandi frt (= — frt — kr). Repcze őszre — hollandi frt (= — frt — kr.) tavaszra — hollandi frt (= — frt — kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 hollandi (= 96 forint 75 kr.)

New-York, julius 20. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 11 11/16, gyapot Neworleansban 11 1/2. — Petroleum, New-Yorkban 7 3/4, petroleum Philadelphiában 7 1/2. — Liszt 5.05. Szalonna 7 5/8. — Piros téli buza 130 (= 11.51 frt osztrák értékben 100 kilogramonkint). — juliusra 129 3/4 (= 11 frt 48 kr), augusztusra 128—, (11 frt 42 kr.), szeptemberre 128 1/4 (= 11 frt 45 kr.) — Tengeri 57. — Czukor (Fair refining Moscovados) 7 5/8. — Rió kávé 11 1/4 — Zsir (Wilcox) 12 1/4 — Gabonafuvardij amerikai bushelkint Észak-Amerikából Anglia valamelyik kikötőjébe vagy az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4 1/2 (= 0.81 frt 100 kgr. után.) — (Zsir Fair bank) 12.— Napi felhozatal 2.000 bál.

Magyar kir. államvasutak menetrende.

Gyors-, személy- és vegyes-vonatok.

Budapest—Ruttka.

Budapest ind. 6.34 reg. 12.— délb. 2.50 d. u. 5.40 d. u. 8.50 e. 11.— e.
Gödöllő „ 7.20 „ 1.12 d. u. 4.10 „ 6.54 e. 10.32 „ 11.55 „
Hatvan „ 8.04 „ 10.04 d. e. 8.46 „
Salgó-Tarján „ 9.11 „ 12.59 d. u. 10.33 este.
Losoncz „ 10.08 „ 2.50 „ 11.45 este.
Zólyom „ 11.2· „ 5.25 „ 1.21 éjj.
Ruttka érk. 1.55 „ 10.03 este 4.43 reggel.

Ruttka—Budapest.

Ruttka ind. 10.30 este 5.10 regg. 1.44 délután.
Zólyom „ 2.05 éjjel 10.20 este 5.21 „
Losoncz „ 3.57 „ 1.— délu. 6.34 éjjel.
Salgó-Tarján „ 4.33 „ 3.20 „ 7.42 este.
Hatvan „ 3.44 éjj. 5.54 éjj. 8.— déle. 1.58 délu. 6.44 délu. 5.56 délu. 8.52 déle.
Gödöllő ind. 4.57 éjj. 6.41 déle. 9.15 déle. 4.03 délu. 7.48 déle 6.58 éjj. 8.— éjj. 9.31 éjj.
Budapest érk. 6.05 reg. 7.30 reg. 10.37 déle. 6.21 éjj. 8.50 déle 7.55 este 9.06 este 10.14 éjj.

Zólyom—Beszterczebánya.

Zólyom ind. 11.40 délelőtt 3.50 délután
Szliács „ 12.05 délu. 4.15 este.
Kishanfalva „ 12.35 déle. 4.45 este.
Beszterczebánya érk. 12.55 délu. 7.46 este.

Beszterczebánya—Zólyom.

Beszterczebánya ind. 3.50 reg. 3.35 délut.
Kishanfalva ind. 3.57 reg. 4.02 délu.
Szliács ind. 9.21 déle. 4.26 délu.
Zólyom érk. 9.40 déle. 4.45 délu.

Garam-Berzencze—Selmeczbánya.

Garam-Berzencze ind. 12.— délb. 6.16 este.
Selmeczbánya érk. 2.04 délu. 8.18 este.

Selmeczbánya—Garam-Berzencze.

Selmeczbánya ind. 7.50 reg. 3.10 délu.
Garam-Berzencze érk. 9.11 déle. 4.33 délu.

Budapest-Kassa.

Budapest ind. 7.31 reg. 8.50 este 11.— éjj.
Gödöllő „ 8.41 este 10.32 éjj. 11.55 éjj.
Hatvan „ 9.34 déle. 12.14 éjj. 12.42 éjj.
Miskolcz „ 2.15 délu. 6.27 regg. 3.42 délután.
Kassa érk. 5.35 délu. 11.11 déle. 6.04 reg.

Kassa—Budapest.

Kassa ind. 10.05 déle. 4.27 délu. 11.40 déle.
Miskolcz „ 2.39 délu. 11.20 éjj. 2.49 éjj.
Hatvan „ 5.56 délu. 3.44 éjj. 5.51 éjj.
Gödöllő „ 6.56 este 4.57 éjj. 6.41 regg.
Budapest érk. 7.58 este 6.08 regg. 7.30 regg.

Vámos-Györk—Gyöngyös.

Vámos-Györk ind. 1.50 éjj. 5.40 éjj 11.— déle. 5.23 délután
Gyöngyös érk. 2.31 éjj. 6.21 regg. 11.41 déle. 6.06 reggel

Gyöngyös—Vámos-Györk.

Gyöngyös ind. 4.05 éjj. 9.25. déle. 4.— délu. 11.55 éjjel.
Vámos-Györk érk. 4.40 éjj. 10.— déle. 4.35 délu. 12.30 éjjel.

Füzes-Abony—Eger.

Füzes-Abony ind. 4.55 éjj. 12.— délb. 4.35 délután.
Eger érk. 5.30 éjj. 12.32 délu. 5.37 délu.

Eger—Füzes-Abony.

Eger ind. 12.03 éjj. 10.18 déle. 2.33 délután.
Füzes-Abony érk. 12.50 éjj. 11.— déle. 3.17 délután.

Hatvan—Szolnok.

Hatvan ind. 8.14 reggel 9.— este.
Szolnok érk. 10.53 déle. 11.43 éjjel.

Szolnok—Hatvan.

Szolnok ind. 5.08 éjjel 5.07 délu.
Hatvan érk. 7.40 regg. 8.21 este.

Fülek—Miskolcz.

Fülek ind. 9.56 déle. 3.30 délut.
Bánréve ind. 12.09 délu. 7.— este.
Miskolcz érk. 1.58 délután 10.— éjjel.

Miskolcz—Fülek.

Miskolcz ind. 7.20 reggel 2.20 délután.
Bánréve „ 11.07 déle. 4.35 délután.
Fülek érk. 1.49 délu. 6.50 este.

Bánréve—Dobsina.

Bánréve ind. 12.45 délután.
Dobsina érk. 6.10 este.

Dobsina—Bánréve.

Dobsina ind. 6.17 reggel.
Bánréve érk. 10.10 délelőtt.

Feled—Tiszolcz.

Feled ind. 12.40 délután.
Tiszolcz érk. 4.10 délután.

Tiszolcz—Feled.

Tiszolcz ind. 7.30 reggel.
Feled érk. 10.30 délelőtt.

Püspök-Ladány—Miskolcz

Püspök-Ladány ind. 2.13 éjjel 1.52 délu. 2.30 délu.
Debreczen „ 7.57 regg. 3.25 délu. 9.20 este.
Nyiregyháza „ 10.06 déle. 5.31 délu. 11.04 éjj.
Szerencs „ 12.10 délu. 9.25 este 12.53 éjj.
Miskolcz érk. 1.30 délu. 10.59 éjj. 2.25 éjj.

Miskolcz—Püspök-Ladány.

Miskolcz ind. 3.55 éjj. 6.— regg. 2.05 délu.
Szerencs „ 5.20 éjj. 7.54 regg. 3.42 délu.
Nyiregyháza „ 7.20 regg. 10.23 déle. 6.07 este.
Debreczen „ 12.36 délu. 9.— este 10.— déle.
Püspök-Ladány érk. 1.39 délu. 10.23 éjjel 10.48 délelőtt.

Czegléd—Arad—Temesvár.

Czegléd ind. 10.10 délelőtt 9.40 este 7.48 reggel.
Szolnok „ 10.57 délelőtt 10.49 éjjel 9.46 délelőtt.
Mező-Tur „ 12.06 délután 12.38 éjjel 12.25 délután.
Csaba „ 2.02 délután 3.05 éjjel 4.15 délután.
Arad } érk. 3.35 délután 5.25 reggel 7.10 este.
ind. 12.40 délután 6.10 reggel.
Temesvár érk. 2.25 délután 8.35 reggel.

Temesvár—Arad—Czegléd.

Temesvár ind. 12.25 délután 6.00 este.
Arad } érk. 3.10 délután 8.33 reggel.
ind. 12.32 délután 9.00 délelőtt 5.26 reggel.
Csaba „ 3.09 délután 11.32 éjjel 9.45 délelőtt.
Mező-Tur „ 3.58 délután 2.06 éjjel 2.25 éjjel.
Szolnok „ 4.50 délután 3.37 éjjel 5.42 délután.
Czegléd érk. 5.35 délután 5.05 éjjel 7.23 este.

Mező-Tur—Szarvas.

Mező-Tur ind. 12.20 délután 4.00 délután.
Szarvas érk. 1.19 délután 4.57 délután.

Szarvas—Mező-Tur.

Szarvas ind. 12.30 délelőtt 2.17 délután.
Mező-Tur érk. 11.27 délelőtt 3.48 délután.

Czegléd—Predeal.

Czegléd ind. 10.20 délelőtt 9.25 este 11.40 éjjel 6.20 reggel.
Szolnok „ 11.10 délelőtt 10.21 éjjel 12.18 éjjel 8.13 reggel
P.-Ladány „ 2.10 délután 2.03 éjjel 1.58 éjjel.
N.-Várad „ 5.00 délután 3.25 éjjel 6.50 reggel.
Kolozsvár „ 10.14 éjjel 7.18 reggel 8.00 reggel.
Kocsárd „ 12.48 éjjel 8.53 reggel. 12.33 délután.
Tövis „ 2.07 éjjel 9.40 délelőtt 3.00 délután.
Kis-Kapus „ 3.51 éjjel 10.49 délelőtt 6.52 este.
Segesvár „ 5.32 reggel 12.11 délután 10.33 éjjel.
Brassó „ 3.25 délután.
Predeal érk. 4.28 délután.

Predeal-Czegléd.

Predeal ind. 1.09 délután.
Brassó „ 2.16 délután 6.18 este 7.25 este.
Segesvár „ 5.12 délután 10.52 éjjel 5.23 reggel.
Kis-Kapus „ 6.31 este 12.30 éjjel 9.50 délelőtt.
Tövis „ 7.87 este 2.26 éjjel 2.18 délután.
Kocsárd „ 8.23 este 3.34 éjjel 4.50 délután.
Kolozsvár „ 10.17 éjjel 6.23 reggel 8.20 reggel.
Nagyvárad „ 1.54 éjjel 11.21 délelőtt 3.00 este.
P.-Ladány „ 3.13 éjjel 2.50 délután 11.40 éjjel 1.28 délután.
Szolnok „ 4.50 éjjel 4.23 délután 5.05 éjjel 7.40 este.
Czegléd érk. 6.32 reggel 5.20 délután 4.55 éjjel 9.06 este.

Kocsárd—Maros-Vásárhely.

Kocsárd ind. 4.00 éjjel 9.12 délelőtt.
Maros-Vásárhely érk. 7.18 reggel 12.26 délután.

Maros-Vásárhely—Kocsárd,

Maros-Vásárhely ind. 4.38 délután 9.07 este.
Kocsárd érk. 7.49 este 12.14 éjjel.

Kis-Kapus—Nagyszeben.

Kis-Kapus ind. 4.25 éjjel 11.19 délelőtt.
Nagyszeben érk. 6.50 reggel 1.41 délután.

Nagyszeben—Kis-Kapus.

Nagyszeben ind. 3.58 délután 10.05 éjjel.
Kis-Kapus érk. 5.50 délután 11.57 éjjel.

Tövis—Gyulafehérvár.

Tövis ind. 2.39 éjjel 8.20 este.
Gyulafehérvár érk. 3.11 éjjel 9.10 este.

Gyulafehérvár—Tövis.

Gyulafehérvár ind. 1.01 éjjel 6.42 este.
Tövis érk. 1.33 éjjel 7.14 este.

Pozsony-Trencsén.

Pozsony ind. 1.06 délután 7.10 reggel. 6.52 este.
Nagyszombat ind. 2.59 délután 9.55 délelőtt
Pöstyén ind. 4.09 délután 11.51 délelőtt.
Trencsén érk. 5.26 délután 1.54 délután.

Trencsén—Pozsony.

Trencsén ind. 7.00 reggel 3.43 délután.
Pöstyén ind. 8.19 reggel 5.45 délután.
Nagyszombat ind. 9.36 délelőtt 7.40 este 4.00 éjjel.
Pozsony érkezik 11.08 délelőtt 9.52 este 6.26 este.

Nagyszombat—Szered.

Nagyszombat ind. 10.30 délelőtt 9.59 este.
Szered érk. 10.59 délelőtt 10.19 éjjel.

Szered—Nagyszombat.

Szered ind. 1.40 délután 2.00 éjjel.
Nagyszombat érk. 2.11 délután 3.31 éjjel.

Dálja—Brod.

Dálja ind. 12.05 délután 5.10 délután.
Brod érk. 5.41 délután 9.31 este.

Brod—Dálja.

Brod ind. 6.40 reggel 10.49 délelőtt.
Dálja érk. 11.05 délelőtt 4.04 délután.

Épen most jelent meg a maga neméban kimeritőbb műnek *4-ik kiadása.*

Az elgyengült férfierő

(tehetetlenség)

ennek soknemü okai és alapos gyógyitása.

Irta specialista

WEISS J.,

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. k. katonai főkórházban volt osztályorvos, több bel- és külföldi tudományos és humanitási társulat rendes és tiszteletbeli tagja és több kitüntetes birtokosa.

E mű annál inkább ajánlható, mivel nemcsak az elgyengült férfierő alapjául szolgáló kór-okoket kimeritően tárgyalja, hanem — a mi a létező müvek bármely czim alatt is, egyikénél sincs meg, — munkájához még gazdag tapasztaláson és szigoru tudományos elveken alapuló gyógyeljárást is csatolt.

Még alig mult el egy év e mü hamadik tetemes példány számu kiadásának megjelenése óta s ime már is ujabb kiadás vált szükségessé.

Az igen tisztelt olvasó közönség ez örvendetes pártfogása a legfényesebb tanubizonysága annak, miszerint czélomat, melyet, jelen müvemnek közrebocsátása által magam elé tüztem — pályatársaim tapasztalataim s kutatásaim eredményeivel, megismertetni a szenvedőknek jó tanácsot és segélyt nyujtani tökéletesen elértem.

Kapható a szerző rendelő intézetében Budapesten, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. szám

2142 **Ára 2 frt 50 kr.**

Az arczbőr.

A szépség egyik főfeltétele a szép arczbőr. Egy kevésbbé szép arcz is képes bennünket elragadtatni, ha annak arczbőre kifogástalan. De a legszabályosabb szépség is csak akkor méltányoltatik ha az arczbőr tisztasága, fényes üdeségét nem nélkülözi. Sok hölgy nem tarthat igényt már a szépségének elismerésére, ha az arczbőr már nem kifogástalan, Ha valaki magának szép, üde arczbőrét a legkésőbb korig, biztositani akarja, forduljon a sok kitünőségek m. pl. Pyefluch tanár Londonban, Raspatan, Dr. Jünger, Dr. Raudnicz által ajánlott és 4 év óta százezrek által sikerrel alkalmazott Lengiel nyirbalzsamához. Ezen kedvelt cosmetiquum a káros arczfesték szenvedélyek vagy egyéb okokból elcsufitott, sőt a himlők által eltorzitott arczbőrt teljesen helyreállija Az elhervadt és kiszáradt bőrt ismét frissé, simává teszi és neki kedves szinezetet kölcsönöz, mely körülményt különösen idősebb urak és hölgyek figyelembe vegyék. Hogy a dr. Lengiel nyirbalzsamánál jobb és biztosabb szer nem létezik az arczbőr szépitésére és fentartására, bizonyitják mindazok, kik azt használták. Egy korsó ára 1 frt 50 kr.

Főraktár Magyarország számára: **Török Józsefnél,** gyógyszerész király-utcza Budapesten. **Pozsonyban** Pisztory Felix gyógysz **Temesvár** Tarczay Istv. gyógysz. **Zágráb** Mittelbach Zsigm. gyógysz.

Gummi és halhólyag

valódi franczia 1 frttól 5 frtig tuczatonként valódian csakis

Hatschek Emánuel

Budapest, Deák Ferencz-utcza 15. sz. — Megrendelések pontosan és titoktartás mellett utánvét mellett teljesittetnek.

1209

Olcsó órák.

1 hengeróra ezüst alanyból lánczczal ezelőtt 12 frt most **5.25.**
1 horgonyóra ezüstalanyból lánczczal ezelőtt 10 frt most **7.25.**
1 ezüst remontoir Washington lánczczal ezelőtt 30 frt most **15** frt.

Jótállás 5 év.

Ph. Fromm óragyáros,
Rothenthurmstrasse,
Wollzeilével szemközt, **Bécs.**

Neueste

Erfindungen

sehr wichtig für Männer jeden Alters.

Prospekte verschickt gratis, verschlossen, jedoch unfrankirt; Generalagent Sujatti in Nürnberg.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek

a kiadó hivatalban

(himző-utcza 1. sz. a.)

Nincs többé tyukszem és szemölcs!

A Nagy-Solymosi Kencz Ármin gyógyszerész és vegyész által készitett *„Clavethyl"-tyukszem szemölcs, anyajegy, vastag bőr és minden hason bőrképződmény irtó-szer,* mely minden égető, vagy étető szertől ment, *fájdalom nélkül* pár nap alatt *gyógyit.* Ára 1 üveggel 1 frt. *Hatásáért kezeskedem.* Kapható: *Budapest* főváros és a *vidék minden nagyobb gyógyszertárában..*

Továbbá ajánlom *Sz.-Udvarhelyről* postán megrendelhető alábbi kitünő hatásu szereket, u. m.:

„Édes magyar mustár", gyógyerejü és ételhez való kitünő, ára egy nagy üveggel 70 kr. 1 liter üveggel 1 frt. 70 kr.

„Csúz és köszvényszesz" biztos hatásu, több elismerő irattal kitüntetett szer. Ára egy nagy üveggel 1 frt.

„Emésztő labdacsok". Mindenféle gyomor betegség *„Katzenjammer" korhelység utáni betegség ellen biztos hatásu.* Ára 1 frt.

„Hurut labdacsok". Nátha, orr, gége, mell- és tüdőkatharusnál gyors és biztos hatásu. ara 1 ft.

„Gliricin". Egér, patkány, vakond, stbit irtó-szer. *Csakis a rágcsáló állatoknak ártalmas, házi állatoknak egész ártalmatlan.* Ára 50 kr.

„Tannó chinin hajkenőcs". Hajbarnitó, növesztő, göndöritő, moly és korpásság ellenes. Biztos hatásu. Ára 1 frt.

„Arcskenőcs és mosdó viz". Szeplő és minden bőrbetegség ellen, kitünő hatásu. Ára 1.50

„Hajszesz", hajnövesztő, göndöritő, moly és fejkorpásság ellen biztos hatásu. Ára 1 frt.

„Keleti hajfestő szer", barna és fekete hajfestésre. Ára 4 frt

„Hajpor", Tökéletes ártalmatlan. Legfinomabb 1 frt.

„Hónalj-, láb- és izzadás elleni por", biztos hatásu 1 frt.

„Vértisztitó labdacsok" 1 doboz 85 kr. stb. stb. 1818

FIGYELMEZTETÉS! Csak azon készitmény valódi, melyek a pesti törvényszéken bejegyzett védjegyemmel és sajátkezü aláirásommal van ellátva. Konc…

Nagy-Solymosi *Koncz András* gyógyszerész Sz.-Udvarhelyt Erdély.

Egy nagybecsű találmány

méltánylása.

57-szer kitüntetve császárok, királyok és fejedelmek által, a népnél tapasztalatból jónak bizonyult.

HOFF JÁNOS ur cs. kir. udvari szállitó, kir. bizottsági tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, magas rendek lovagja

feltalálója

és egyedüli gyárosa a Hoff-féle maláta-kivonatnak, Európa legtöbb fejedelmei udvari szállitója Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyáriraktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Legfelsőbb nyilatkozatok:

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malátakivonata", Ferencz József osztrák császár: „örömmel tüntetem önt ki." A szász király. „A királyné anyjának igen jót tesz." A dán király: „gyógyhatását tapasztaltam." A meklenburg-swerini nagyherczeg: „elismerésemet. Orvosi nyilatkozatok: titkos-tanácsosok: Dr. Traube, Dr. Gräfe stb., Berlinben, Dr. Granichstädten Bécsben, Dr. Jauchzy St.-Pétervár, Dr. Piera Santa, Páris, s még sok ezer más orvos a Hoff-féle malátakészitményt mint a legkitünőbb étrendi szert ismerik el.

Főüzlet Magyarország részére:

Budapest, zsibárus-utcza 7.

Kereskedelmi tanintézet Debreczenben.

Alapittatott 1869-ben. Államsegélylyel tartatik fenn.
A tanfolyam 3 évre terjed.

Végzett hallgatók az egy évi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében szabályszerüen részesittetnek s azonnali alkalmaztatásukról hazai vagy külföldi üzletekben, pénz, biztositási stb. üzletekben az intézet gondoskodik.

Tandij egész évre 55 frt o. é. **szegénysorsu, szorgalmas és jóviseletü ifjak** tandijmentességet élvezhetnek.

Vidéki szülék gyermekeinek legelőnyösebb elhelyezéséről, tanulmányi és erkölcsi felügyeletéről gondoskodik s megkeresésre bővebb értesitést nyujt

Debreczenben

2131 **a Kereskedelmi tanintézet igazgatósága.**

Zálogjegyek

a kir. zálogház, az összes budapesti bankok és takarékpénztárak zálogjegyeire, ugy az összes **bel- és külföldi sorsjegyekre** teljes árfolyam értékig mérsékelt feltételek mellett kölcsön adatik

SCHREIBER G. E. bank- és váltóüzletében

Budapest lipotvárosi templombazár 5.

Török-, szász-meiningi-, milanói sorsjegyek vásároltatnak és azokra kölcsön adatik. 2155

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) julius 21.

Készáru.

Buza	Irányzat	74 klg. frttól	74 klg. frtig	75 klg. frttól	75 klg. frtig	76 klg. frttól	76 klg. frtig	77 klg. frttól	77 klg. frtig	78 klg. frttól	78 klg. frtig	79 klg. frttól	79 klg. frtig	80 klg. frttól	80 klg. frtig	81 klg. frttól	81 klg. frtig
		Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára															
tiszavidéki	csendes	—.—	—.—	11.85	12.—	12.10	12.20	12.30	12.45	12.55	12.65	12.70	12.75	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	„	—.—	—.—	11.50	11.65	11.75	11.85	11.95	12.—	12.05	12.10	12.15	12.20	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegy.	„	—.—	—.—	11.75	11.90	12.—	12.10	12.20	12.25	12.45	12.55	12.60	12.65	—.—	—.—	—.—	—.—
éjszakk.	„	—.—	—.—	11.10	11.20	11.30	11.40	11.45	11.50	11.55	11.60	11.65	11.75	—.—	—.—	—.—	—.—
	„	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	„	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó, vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogrammnak ára pénz frt	kr.	áru frt	kr.
rozs	ó		—	70—72	—	—	—	—
árpa	ó	takarmány	—	60—62	—	—	—	—
„	ó	étetni való	—	62—64	—	—	—	—
„	ó	sörfőzdei	—	64—66	—	—	—	—
zab	ó	—	szilárd	37—40	6	50	6	80
tengeri	uj	bánsági	„	75	5	95	6	—
tengeri	uj	másnemű	„	73	5	85	5	90
köles	ó	—	„		5	65	6	10
káposzta-repcze	uj		„	nélkül	11	50	12	—
bánsági repcze	uj		lanyha		11	—	11	25

Szokványszerü gabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	szilárd	tavasz	—	—	—	—
	„	őszre	11	38	11	42
	„	október	—	—	—	—
tengeri	„	május—junius 1881.	6	17	6	20
zab	szilárd	tavasz	—	—	—	—
	„	őszre	6	67	6	72½
repcze káposzta	„	augusztus—szeptemberre	12	75	12	87½
bánáti	„	julius—augusztusra	—	—	—	—

Értékpapirok

Államadósság		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt	5%	134.75	135.—
„ „ 120 frt egyes darabokban	5%	134.75	135.—
Gömöri államvasuti záloglev.	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut áll.-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98.25	98.75
„ 1873. „ „ ar. v. ezü.	5%	110.50	111.—
„ 1876. „ „ államkötv. ar.	6%	97.25	97.75
„ kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		128.50	129.—
„ „ 50 frt		126.—	126.50
Tiszai és szegedi kölcsön		115.75	116.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötv. str. I.	5%	—.—	—.—
1873-iki „ „ „	6%	—.—	—.—
Magyar kir. aranyjáradék adómentes	6%	117.40	117.60
„ „ „	4%	91.15	91.25
„ papirjáradék	5%	91.05	91.20
„ földtehermentesitési kötvények	5%	102.—	101.—
„ „ „ 1867. záradékkal	5%	99.—	99.50
„ „ „ temesi	5%	99.—	100.—
„ „ „ 1867. záradékkal	5%	98.25	99.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	—.—	—.—
„ „ erdélyi	5%	98.75	99.50
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.50	99.—
Magyar kir. kamatozó kincstári ut. 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesült államadósság papirban	5%	77.45	77.60
„ „ ezüst kamat jan.—jul.	5%	78.25	78.50
„ „ apr.—okt.	5%	78.25	78.50
Osztrák aranyjáradék 4% kamat	4%	94.—	94.25
„ papirjáradék, adómentes	5%	—.—	—.—
„ államadósság, kisorsolással 1854-ki á 250 frt p.p.	4%	123.—	123.50
„ „ 1860-ki á 500 frt o. é.	5%	133.25	133.75
„ „ 1860-ki á 100 frt o. é.	5%	136.—	136.50
„ „ 1864-ki á 100 frt o. é.		176.50	177.—
„ „ 1864-ki á 50 frt o. é.		174.—	175.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	5%	—.—	—.—
„ „ 1871-ből	6%	106.—	106.50
Budapest főváros 1880-ki kölcsöne	5%	99.50	100.—

Osztal. 1880-ra	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
	Részvények.		
	a) Bankok.		
12.—	Ált. m. municip. hitel-int. befiz. 200 frt	—.—	—.—
3.—	Angol osztr. bank „ 120 „	151.50	152.—
3.—	Bpesti bankegyesül. r.-társ. „ 100 „	118.—	119.—
—.—	Franco-m. b. lesz. a. „ 200 „	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló bank „ 200 „	—.—	—.—
12.—	Iparbank, budapesti „ 100 „	60.—	61.—
—.—	Közp. ipartára, hitelint. „ 100 „	55.—	60.—
—.—	Magy. ált. földh. r.-társ. „ 100 „	—.—	—.—
19.50	Magy. ált. hitelb. „ 200 „	356.—	357.—
—.—	Magy. jelz. hitelb. „ 200 „	—.—	—.—
—.—	„ „ „ II.kib.ld.e. „ 100 „	131.50	132.—
—.—	Magy. leszám. és pénzváltb. „ 100 „	163.50	164.—
—.—	Magy. orsz. bank r.-társ. „ 100 „	—.—	—.—
—.—	Osztrák hitelintézet „ 160 „	363.40	363.60
38.30	Osztrák-magyar bank „ 200 „	835.—	840.—
45.—	I. magyar iparbank „ 100 „	184.—	185.—
45.—	Pesti magy. keresk. bank „ 500 „	696.—	698.—
—.—	Sziszeki hitelbank „ 100 „	—.—	—.—
7.—	„Unio" bank „ 100 „	143.75	144.—
	b) Biztositó társulatok.		
170	Első magy. biztos. társ. befiz. 1000 frt	4125.—	4140.—
—.—	Magy.-francz. bizt. társ. „ 50 „	—.—	—.—
60.—	Pannonia viszb. társ. „ 300 „	1335.—	1355.—
—.—	Unio viszbizt. társ. „ 266 „	65.—	—.—
	c) Gőzmalmok.		
—.—	Concordia malom befiz. 500 frt	495.—	500.—
190	Első budapesti „ 500 „	1270.—	1300.—
45.—	Erzsébet malom „ 200 „	215.—	217.—
—.—	Hengermalom „ 500 „	600.—	620.—
—.—	Luja „ 120 „	324.—	326.—
25.—	Molnárok és sütők „ 250 „	256.—	258.—
75.—	Pannonia „ 1400 „	[illegible]	1070.—
45.—	Victoria „ 500 „	481.—	—.—
	d) Közlekedési vállalatok.		
—.—	Alföld-fiumei befiz. 200 frt	176.50	177.—
—.—	Báttaszék-dombovári „ 250 „	169.25	170.—
—.—	Déli vasut „ 200 „	124.—	124.50
—.—	Észak-keleti vasut „ 200 „	165.50	166.—
—.—	Erdélyi vasut „ 200 „	167.50	168.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurthi v. „ 200 „	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut „ 200 „	149.50	150.—
—.—	Magy. gácsországi vasut „ 200 „	163.—	169.50
—.—	M.nyug.v.(székesf.-győr-grácz) bef. 200 „	172.50	173.—
—.—	Osztrák államvasut befiz. 200 „	—.—	—.—
—.—	Pécs-barcsi vasut „ 200 „	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki „ 200 „	247.50	248.50

Osztal. 1880-ra	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
26.25	Osztr. dunagőzhajózási társ. befiz. 500 frt	—.—	—.—
6.—	Budai hegypálya „ 100 „	112.—	115.—
—.—	Pesti közuti vaspálya „ 200 „	433.—	434.—
—.—	„ „ „ élv. jegy „ — „	235.—	240.—
	e) Takarékpénztárak.		
4.—	Budapest III. kerületi befiz. 50 frt	54.—	55.—
4.—	Czeglédi „ 100 „	—.—	—.—
30.—	Országos központi „ 500 „	558.—	563.—
250	Pesti első hazai „ 1000 „	4420.—	4450.—
4.—	Egyesült Budapest fővárosi „ 200 „	540.—	542.—
30.—	Pest-külvárosi „ 150 „	131.—	132.—
—.—	Pakracz-daruvár-kotinjai „ 50 „	—.—	—.—
—.—	Vas-zalamegyei első „ 100 „	—.—	—.—
	f) Különféle vállalatok.		
8.—	Alagut befiz. 100 frt	109.—	110.—
—.—	Ált. waggon-kölcsönző trs. „ 50 „	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társ. szelv. nélk. „ 100 „	147.50	148.—
35.—	Ganz és trsa vasöntöde s gépgy. befi. 400 frt	605.—	610.—
24.—	Gschwindt-féle szeszgyár befiz. 200 frt	342.—	345.—
12.—	Gyapjum. és bizt. e. m. „ 200 „	224.—	226.—
25.—	Keresk. test. épülete „ 210 „	515.—	530.—
40.—	Könyvny. „Athenaeum" „ 204 „	590.—	600.—
—.—	„ Pesti részv.-társ. „ 500 „	820.—	840.—
—.—	Kőszén-és téglagyár (Drasche) „ 200 „	148.—	149.—
—.—	Pesti épitő-társaság „ 200 „	—.—	—.—
—.—	Rimamurányi vasmű „ — „	—.—	—.—
—.—	Salgó tarjáni kőszénbánya „ — „	99.—	100.—
—.—	Salgó-tarjáni vasfinomitó „ 100 „	150.—	151.—
14.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgy. befi. 100 frt	317.—	319.—
25.—	Serfőzde első magy. sz. hélk. befiz. 100 frt	582.—	585.—
26.—	Sertéshizlaló „ 100 frt	276.—	280.—
—.—	Sóskuti kőbánya „ 200 frt	—.—	48.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár „ 300 frt	296.—	299.—
—.—	Szálloda részvény-társaság „ 300 frt	—.—	—.—
8.—	Tégla- és mészégető ujlaki „ 100 frt	117.—	119.—
—.—	Téglagyár, kőbányai „ 200 frt	229.—	231.—
	Záloglevelek.		
	Magy. földh. int. papir érték 5½%	103.75	103.50
	„ „ „ „ „ 5%	101.—	101.25
	„ „ „ „ „ 4½%	95.50	96.—
	„ „ „ aranó v ezüst 5%	117.50	118.—
	„ jelzálogbank 5½%	103.25	103.75
	„ „ 5%	99.75	100.25
	„ ált. földhitel-részv.-társ. 6%	100.50	101.—
	„ „ „ „ „ 5½%	100.—	—.—
	Földbirtokosok orsz. földhitelint. 5½%	—.—	—.—
	Osztrák-magyar bank o. é. 6%	101.25	101.55
	„ „ „ o. é. 4½%	100.25	100.75
	„ „ „ o. é. 4%	96.40	96.80
	Pesti magy. kereskedelmi bank 6%	103.—	103.25
	„ „ „ „ 5½%	102.—	102.25
	„Albina" tak. és hit. int. 6%	98.50	99.—

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
Elsőbbségek.		
Alföld-fiumei vas. (nagyv.-északi vonala) befiz. 200 frt 5%	—.—	—.—
Alf.-fiumei v. 1871. kib. „ 200 frt 5%	—.—	—.—
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut „ 359 frt 5%	93.75	94.50
Dunagőzhaj. társ. „ 300 „ 5%	—.—	—.—
„ „ „ 100/200 „ 5%	93.—	93.25
Észak-keleti vasp. 5% befiz. 800 frt	—.—	—.—
„ „ „ ár. 5% „ 800 „	—.—	—.—
„ „ „ ár. 6% „ 1000 „	—.—	—.—
Magy.-gallicziai vasp. 5% „ 200 „	92.40	92.70
„ „ „ II.kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ nyug. vas. (Székesf. győr-gráczi vonal) 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. nyug. vas. 1874. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. vas. els. kölcs. beruh. exél. ár. „200/1000„	109.50	110.—
I. erdélyi vaspálya 5% „ 200 „	93.50	94.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% „ 200 „	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut os. 5% „ 200 „	—.—	—.—
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.) 5% „ 300 „	—.—	—.—
„ „ (osztr. v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ (m.-v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
Osztr. Állam-vasut 5%	113.50	114.—
Tiszavidéki vasut 5% „ 100 „	101.75	102
Budapesti lánczhid 5% „ 100 „	105.—	—.—
Kőszén és téglagy. kötv. 5% „ 100 „	—.—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület 5% „ 200 „	95.50	96.—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	183.50	184.50
Budavárosi sorsjegy	40.50	41.—
Keglevics „	15.—	17.—
Pálffy „	20.75	[illegible]
Pénznemek.		
Cs. kir. arany (vert)	5.53	5.55
Cs. kir. arany (kér.)	5.51	—.—
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.30	9.32
20-frankos arany	9.30	9.32
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birod. bankj. 100 márkányi	57.20	57.30
l) Váltók árfolyama. (Látra)		
Német bankpiaczok 100 márk 4%	57.20	57.35
Amsterdam 100 hollandi tallér 3%	96.75	97.—
Brüssel 100 frankért 3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért 2½%	46.45	46.55
Marseille 100 frankért 3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért 3½%	46.40	46.50
Zürich 100 frankért	46.40	46.50
London 10 font sterlingért 3%	117.40	117.60
Szentpétervár 100 rubelért 6%	—.—	—.—
Milanó 100 lire uj. 4%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde julius 20.

	Pénz	Áru
A. Általános államadósság.		
Egységes járadék, jegy. máj.—nov. 5%	77.40	77.45
„ „ „ feb.—aug. 5%	77.50	77.45
„ „ ezüst jan.—jul. 5%	78.30	78.40
„ „ „ ápr.—okt. 5%	78.30	78.45
Sorsolással, 1854-ből 250 frt sorsj. pp. 4%	126.—	128.50
„ 1860-ból 500 frt „ o. é. 5%	133.25	133.75
„ 1860-ból 100 frt „ „ 5%	136.—	137.50
„ 1864-ből 120 frt „ „	175.50	176.—
„ 1864-ből 50 frt „ „	174.—	175.—
Como járadék 42 lira	27.—	28.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt. 5%	143.50	144.50
B. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és tartományok államadóssága.		
Osztr. aranyjáradék adóm. 100 frt 4%	94.—	94.10
Osztr. kincst. jegy visszafi. 1881 100 frt 5%	101.20	101.50
„ „ „ „ 1882 100 „ 5%	—.—	—.—
C. A magyar korona országainak államadóssága.		
Magy. aranyjáradék adóm. 100 ftos . 6%	117.55	117.70
„ papirjáradék 100 frtos 5%	90.90	91.10
Magy. vas. kölcs. 120 frt 5%	134.90	135.20
Gömöri államvas. záloglevél 100 frt 5%	—.—	—.—
Keleti vasuti ál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	98.40	98.70
„ „ „ „ 1873-ból 300 „ 5%	110.50	111.—
„ „ „ „ 1876-ból 100 „ 5%	97.25	97.75
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 „ 5%	—.—	—.—
„ „ 1863. „ 100 „ 6%	—.—	—.—
„ urbéri válts. kötv. 100 „ 5%	—.—	—.—
„ szőlődézsma-vált. kötv. 100 „ 5%	98.—	—.—
Magy. nyeremény-kölcsön 100 frt	128.—	128.25
„ „ „ á 50 „	126.—	126.50
„ Tisza v.és szeg. ny.sorsj. 100 „ 4%	115.80	116.10

	Pénz	Áru
D. Földteherm. k. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	106.—	106.50
Bukovinai 5%	99.25	100.25
Galicziai 5%	101.25	102.—
Karinthiai 5%	99.—	—.—
Krajna és tengerparti 5%	103.—	—.—
Morvaországi 5%	104.50	105.50
Alsó-ausztriai 5%	105.50	106.50
Felső-ausztriai 5%	103.—	—.—
Salzburgi 5%	102.—	—.—
Sziléziai 5%	103.—	—.—
Stiriai 5%	104.75	—.—
Tiroli 5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi 5%	99.50	100.50
Erdélyi 5%	98.75	99.50
Temesi bánság 5%	99.—	100.—
„ 1867-iki sorsolási záradék. 5%	98.25	99.—
Magyar 5%	100.—	101.—
„ 1867-iki sorsolási záradék. 5%	99.—	99.50
E. Más közkölcsönök.		
Dunaszab. sorsj. 1870-ből . 100 frt 5%	116.—	116.50
„ kölcs. 1878-ból . 100 frt 5%	103.50	104.—
Pestvárosi kölcsön 1871. 6%	105.75	—.—
„ „ 1880. 5%	99.50	100.—
Bécs városi kölcsön 1867.	102.50	102.70
„ „ 1874.	—.—	—.—
Török vasuti kölcs. 400 frc.	24.25	24.75
F. Záloglevelek, jelzálogkötvények és kötvények. (100 frtért.)		
Osztr. ált. földhitelint. sors. ar. v. ez. 5%	116.75	117.25
„ „ „ 33 éves visszaf. 5%	101.50	101.25
Közp. földhitelint. bank 6%	—.—	—.—
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf. 5½%	—.—	—.—
„ „ sorsolással 5½%	101.—	102.—
Osztrák-magyar bank 5%	101.40	101.55
„ „ „ 4½%	100.50	100.75

	Pénz	Áru
Osztrák-magyar bank 4%	96.60	96.80
Első osztr. takarékp. sors. 30 év 5%	102.10	102.90
„ „ „ „ 32 „ 5½%	102.10	102.60
Magy. ált. földhit. részv. t. 34 év 5½%	100.—	100.50
Magyar földhitelintézet 5½%	103.—	103.75
„ „ sors. 32 év 5½%	100.75	—.—
„ „ „ „ 5%	95.75	96.25
„ „ sors. 39 és arany 4½%	117.—	117.50
„ jelzálogbank 5%	103.50	103.75
„ „ 5½%	103.50	103.75
G. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst	95.50	95.75
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst	96.60	97.—
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 6% ezüst	—.—	—.—
„ „ 200 frt 5%	108.50	109.—
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	100.25	100.75
Erzsébet p. 300 frt o. é. 5% 1862-ki kibocs.	100.25	100.50
Ferdinand északi pálya 100 frt p. p. 5%	106.—	—.—
„ „ „ 100 frt o. é. 5%	101.75	102.25
„ „ „ 300 frt ezüst 5%	107.50	108.50
Ferencz-József pálya 200 frt ezüst 5%	102.80	102.70
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst 5%	101.—	—.—
Károly-Lajos gácsi pálya 300 frt 5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ezüst 5%	96.50	96.80
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ezüst 5%	92.90	93.20
Lemberg-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt	96.80	97.10
„ „ „ „ II. „ 300 frt ez.	101.75	102.25
„ „ „ „ III. „ 300 frt ez.	101.—	102.—
Osztr. észak-nyugati pálya 200 frt ez. 5%	103.75	104.—
Rudolf-pálya 300 frt ezüst 5%	100.10	100.40
Erdélyi-pálya 200 frt ezüst 5%	93.80	94.20
Osztr. állampálya 500 frank 5%	173.50	179.—
„ „ 1874. kib. 500 frank 3%	174.50	—.—
Déli pálya 500 frank 3%	130.75	131.50
„ „ 200 frt arany 3%	115.75	116.—
Déli-északnémet össze k.-pálya 100 frt 5%	98.—	—.—
„ „ „ 1879. k. 100 frt 5%	—.—	97.50
Tiszavidéki pálya 100 frt 5%	101.75	102.25
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5%	94.25	94.50

	Pénz	Áru
Magyar észak-k. pálya 200 frt arany 5%	93.30	93.70
M.-nyug. (Székesf.-Győr-Grácz) 200 frt 5%	97.—	—.—
H. Különféle sorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o. é.	183.—	184.—
Clary 40 frt p. p.	43.—	43.75
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	111.75	112.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.	24.—	25.—
Keglevich 10 frt o. é.	16.—	17.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	20.25	20.75
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.	23.25	23.50
Buda város kölcsöne 40 frt o. é.	40.50	—.—
Pálffy 40 frt p. p.	41.—	41.50
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	19.50	20.—
Salm 40 frt p. p.	52.—	52.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	22.—	23.—
St.-Genois 40 frt p. p.	48.—	50.—
Stanislau városi 20 frt o. é.	25.25	26.50
Triest város 100 frt p. p.	128.25	129.—
Triest város 50 frt o. é.	65.50	—.—
Waldstein 20 frt p. p.	—.—	—.—
Windischgrätz 20 frt p. p.	41.75	42.50
I. Bankok részvényei.		
Angol-osztr. bank 200 frt 5%	151.—	151.50
Bécsi banktársulat 200 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt 5%	136.—	136.25
Magy ált. földh. r. társ. 100 frt 5%	—.—	—.—
Osztr. ált. földh. int. 200 frt 5%	247.25	247.75
Pesti magy. keresk. bank 500 frt 5%	—.—	—.—
Keresk. és iparhitelint. 160 frt 5%	264.40	264.60
Magy. ált. hitelbank 200 frtos 5%	256.—	256.50
Alsó ausztriai leszám.társ. 500 frtos 5%	840.—	845.—
Magy. lesz. és váltóbank 100 frt 5%	162.—	164.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztr. jelzálogbank 200 frt 5%	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank 100 frt 5%	—.—	—.—
Osztr. tartományi bank 200 frt 5%	—.—	—.—

	Pénz	Áru
Magy. ált. municip. hit. 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	832.—	834.—
Unio-bank 100 frt 5%	145.—	145.25
Ált. forgalmi bank 140 frt 5%	144.50	145.—
K. Közlekedési vállalatok részv.		
Albrecht pálya 200 frt 5%	—.—	—.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5%	176.25	176.75
Buschtiehradi vasut 500 frt pp. 5%	—.—	—.—
„ (lit B) 200 frt o. é.	—.—	—.—
Duna gőzhajózási társulat 500 frt pp.	647.—	649.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez. 5%	170.50	171.—
Erzsébet pálya 200 frt pp. 5%	208.50	209.—
„ Lincz-Budweis 200 frt 5%	188.25	188.75
Ferdinand északi pálya 1000 frt pp. 5%	2363.—	2367.—
Ferencz-József pálya 200 frt 5%	194.25	194.75
Pécs-barcsi pálya 200 frt 5%	—.—	—.—
Károly-Lajos galicziai pálya 200 frt 5%	323.—	323.25
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	149.50	150.—
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt 5%	184.—	184.50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p.p. 5%	663.—	675.—
Osztrák-északnyugati 200 frt 5%	220.50	221.50
Győr-Sopron-ebenfurthi pálya 200 frt	—.—	—.—
Rudolf pálya 200 frt 5%	165.50	166.—
Első erdélyi pálya 200 frt 5%	167.—	167.50
Osztr. államvasut-társaság 200 frt 5%	253.25	253.75
Déli pálya 200 frt 5%	124.50	125.—
Déli-északnémet összekötő p. 200 pp. 5%	163.25	163.75
Tiszavidéki pálya 200 frt 5%	247.—	248.—
Bécsi Tramway 200 frt 5%	205.—	205.50
Magyar-gácsországi pálya 200 frt 5%	169.25	170.—
„ északkeleti pálya 200 frt 5%	165.50	166.—
M.-nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt 5%	172.75	173.25
L. Iparvállalatok részvényei.		
Osztr. ált. épitőtársaság 200 frt 5%	—.—	—.—
Ált. osztr. légszesztársulat 200 frt 5%	83.50	84.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	117.25	117.85

	Pénz	Ára
Judenburgi vasmű 70 frt	—.—	—.—
Liesingi sörfőzde 100 frt 5%	55.—	55.50
Nezsideri papirgy. részv. t. 200 frt 5%	—.—	—.—
Prágai vasipartársulat 200 frt	156.50	161.—
Salgó-tarjáni vasfin. társ. 100 frt 5%	149.—	150.—
„ kőszénbánya 100 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társ. 100 frt 5%	—.—	—.—
Ált. waggon-kölcs.-t. Budap. 80 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	45.25	46.75
M. Váltók. (Látra).		
Amsterdamra 100 hollandi frt 3%	96.85	96.95
Brüsseli 100 frank 3½%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka 4%	57.20	57.40
London 10 font sterling 3%	117.40	117.55
Milanó 100 olasz lira 4%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank 3½%	—.—	—.—
Páris 100 frank 3%	46.50	46.55
Pétervár 100 rubel 6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank 4%	46.40	46.50
Zürich 100 frank	46.40	46.50
N. Valuták.		
Császári arany darabja	5.51	5.52
Császári arany recsés „	5.53	5.54
Osztrák-magyar 8 frtos arany „	—.—	—.—
20 frankos „	9.30½	9.31½
20 márkás „	11.43	11.45
Orosz imperiale „	9.54	9.56
Sovereigns „	11.67	11.70
Török arany lira „	10.60	10.62
Mária Terézia (Levant) tallér „	—.—	—.—
Ezüst 100 o. é. forintért	—.—	—.—
Ezüstjáradék szelvény 100 o. é. forintért	—.—	—.—
Német bir. bankjegy 100 márkáért	57.25	57.35
Olasz bankjegy 100 olasz liráért	46.10	46.20
Orosz papirrubel darabja	1.22¼	1.22¾

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wolkner könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya ([illegible]-utcza 8. szám.)

Az „Egyetértés" melléklete.

200-ik számához. Péntek, 1881. julius 22.

Színház, művészet.

— A zeneakadémia hangversenyterme. Midőn néhány évvel ezelőtt az országos zeneakadémia intézménye életbe lépett, ez intézet a képzőművészeti társulat bérházában helyeztetett el. Az akkor még uj épület nem engedte meg a hangverseny- és vizsgaterem feldiszitését és helyiségek mostanáig szegényes keretét képezték az abban összeggyülő szép közönségnek. Már a Liszt-lakás berendezése alkalmával a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kilátásba helyezé a nagy terem diszitését a mint azt annak idejében közöltük is. Fellner Sándor müépitő bizatott meg a diszitések tervezetei kidolgozásával. Időközben az orgona tanszék felállitása elhatároztatván, a diszitési munkálatokhoz orgona épitése is járult. — A tervezet több hónapi tanulmány időt vett igénybe és kivitele még e szünidők alatt foganasittatik. Sőt mint halljuk, a tervező épitész több heti tanulmányutat tett ez alkalomból Olaszországban. A terem beosztása, a menynyezet szerkezete már önmagában feltételezi az olasz renaissance stylust és a diszitések megoldása is ennek alapján történt. A terem hangulatának komolynak s hivatásához méltónak kellett lenni. — A tapasztalat bizonyitja, hogy nyugodt szinhangulatu helyiségben a zene hatása sokkal nagyobb a hallgatóra, és azért terveztetett a terem alja egyszerü és komoly alakban és szinben. Magasságában a termet tölgyfa párkány osztja ketté, alját pedig magasitott üléseket képező tölgyfa burkolat boritja. Ezek hátfalai rythmikus vonalban ismétlik a mennyezetet hordó boltozatot. Az ipariskola tanitványai lesznek hihetőleg hivatva ezen egyszerü felületek diszitésére faragásokkal, relief en creux és berakott famunkákkal. A támlák és a párkány közötti részt sötét zöldre festett, symbolikus draperiák boritják. A válasz-párkány fölötti tér, melyben az ablakok is lesznek élénkebb szinezetet ölt és veres alapon loggia stylusban tartott polychrom diszitményekkel láttatnak el. A boltozatok és a menyezet, melynek hosszukás arányai a szőnyegszerü beosztást mutatják legelőnyösebbnek, világos alapra festett ugyanoly stylusu festményekkel ékittetnek. Az ablakokat festett üvegek és üveg mozaikok képezik, melyek nyugodt világa hivatva lesz az estéli világitás tekintetéből élénken tartott festmények hatását mérsékelni. — A podium és az orgona a terem sugáruti homlokzatán lesz elhelyezve, ugy hogy arra a feljárás a Liszt lakás teréből is lehető leend. Az orgona oly nagy arányura van tervezve, hogy azon az oktatás tökéletesen megtörténhessék s diszitése a terem egyéb belső berendezéseivel összeillő legyen. A másik keskeny oldalon a falat Székely Bertalan tanár nagyobbszerü kompozicioja diszitendi, mely egy eleuzisi menetet ábrázol.

— A nemzeti szinházból. A nemzeti szinházban a szünidők alatt serényen dolgoznak, ugy a szinpad és nézőtér, valamint az epület javitásán s a szükségelt átalakitásokon. A szinpad padozata a sok furó-lyuktól már rostához volt hasonló, miért is az igazgatóság a régi padozatot egészen ujjal helyettesitteti; a szinfalakat, zsinórpadlást, gépezeteket, viz- és légszeszvezetéket kijavitják. A nézőtéren is lényeges javitásokat eszközölnek, ugy hogy az őszi saisonban a közönség számos ujitással fog találkozni.

— A mücsarnokból. Az orsz. magyar képzőművészeti társulat alapszabályai szerint az alapitó- és pártfogó tagok számára diszokmányok adandók. Az annak idején kiirt pályázat eredménytelen maradt, a mennyiben a biráló bizottság a vázlatok egyikét sem tartotta elfogadhatónak. A képzőművészeti társulat igazgatósága ennek folytán a pártfogók részére adandó diszokmány-tervezet elkészitésével Schickedanzot bizta meg, ki azt már elkészitette és benyujtotta. Az igazgató-választmány legutóbbi ülésében a tervet birálat alá vevén, változatlanul elfogadta, s fába metszés végett Morellinek adta át. A diszokmányok legközelebb szét fognak küldetni.

— Nyitrán a megyeáltal épittetni elhatározott szinház épitési és berendezési költségei fedezése czéljából tudvalevőleg sorsjáték rendeztetvén, ezen sorsjáték jegyeiből Nyitramegye elárusitás végett az összes törvényhatóságokhoz küldött. A Hevesmegyéhez küldött sorsjegyekből 14 darab nem árusittathatván el, a nevezett megye közönségének közgyülése azon határozatot hozta, hogy ezen sorsjegyek nem küldetnek vissza, hanem azokat a megye megtartja s azok 14 frtra menő értékét a nemesi pénztár kamataiból kiutalványozta. Ezen közgyülési határozat a belügyminiszterről megerősitést nyert.

— Párisban a nemzeti ünnepély alatt felállitották Marceau lovastábornok most készülő szobrának gypszöntvényét. — A szintén ideiglenes és márványozott vászonnal födött talapzat alján tarka virágok diszlettek. Marceau, ki tudvalevőleg 1796-ban esett el Altenkirchennél az osztrákok ellen vivott küzdelemben, huszáregyenruhában van ábrázolva, s hosszu sörényü paripán ül; baljával a gyeplőt tartja, mi alatt jobb keze csipőjén pihen. A szobor fölöttébb naturalisztikus s igen jó benyomást tesz a szemlélőre.

— Londonban tekintélyes társulat alakult nemzetközi mükiállitások rendezésére s „United Arts Gallery" czim alatt gyönyörü helyiségeket rendezett be a New-Bond-Streeten. Ez a kiállitási épület három nagy karzatot, sok felülről világitott termet, raktárt, irodát és csomagoló szobát foglal magában. Az első kiállitás, mely május közepén nyilt meg nagy ünnepélyességgel, 224 olajfestményt, 140 aquarellt és 17 szobrászati müvet tár a látogató elé. A kiállitásra a világ legkitünőbb müvészei küldték be müveiket. Évenkint két kiállitást fognak rendezni s ha a vállalat sikerül, helylyelközzel Glasgowban és Liverpoolban is szerveznek tárlatot. Az uj társulat kiállitásai által müvásárt akar létesiteni Anglia fővárosában, mely Amerikára is kiterjedne. Tudva van, hogy a londoni királyi akadémia, mely minden esztendőben rendez kiállitást, a külföldi müveket nem fogadja el s a belföldieket is csak oly korlátolt számban bocsátja a kiállitásra, hogy szinte szerencsének tartják, ha egyik-másik müvészt fölveszik e kiállitók közé. — Ezen a bajon akarnak segiteni az uj vállalat létrehozói, kikhez a különböző országok müvészei csatlakoznak tiszteletbeli tagok gyanánt s házájukban ugynevezett toborzó bizottságokat alakitnak.

— Párisban egy „népoperaház" épitésének tervével foglalkoznak. A városi tanács évenkint 300.000 frankkal támogatná a vállalatot. A szinház a zenésitett drámát fogja müvelni, s az operetteket nem veszi fel müsoraba. — Ugyancsak Párisból irják, hogy ott a napokban kiváló szépségü franczia szobrokat, csoportozatokat és vázakat árvereztek el, melyek XV. Lajos korából maradtak az utókorra. A ménarsi uradalom, hol az árverés történt, 1764-től 1781-ig Pompadour márkinőé volt, ki azt halála után bátyjára, Marigny márkira hagyta. — Az uj gazda pompás kastélyt emeltetett a birtokon s azt franczia müvészek szobraival diszitteté. A müemlékek mostani minisztere, Jules Ferry, e szobrokat az állam nevében visszakövetelte a jelenlegi tulajdonostól, mert e müvek valaha a királyi uradalméi voltak. De a tulajdonos okmányok által bizonyitotta be, hogy e szobrokat elődei készittették s a biróság elismerte tulajdonjogát. A szobrok a napokban árverésre kerültek s mesés árakon keltek el. Pompadour márkinő mellszobrát 76,000 frankon vették meg, két carrarai márványból készült Medici-vazáért 95,000 frankot adtak; Florát, Zephirt és Amort, Jacques Bousseau remek csoportozatát 64,000 frankkal váltotta magához egy müpártoló. Az árverés összes jövedelme 401,760 frankra rug.

— A bécsi szinészek nagy részét válságos helyzetbe juttatá önkénytelen szünntelésük. Mialatt az „elsőrendü csillagok" mesés összegeket szereznek vendégjátékaikkal, addig az alsóbbrendüek a legijesztőbb nyomorral küzdenek. Egyeseket arra kényszeritett az éhség, hogy a szegények hatóságához forduljanak segedelmért. A szinházak pártfogói közt is akadtak néhányan, kik a megszorult szinészek javára szépsikerü gyüjtést rendeznek.

— Bécsi lapokban olvassuk, hogy Csillagné asszony, az ottani konzervatorium jeles tanárnője állásától megvált. Tán rábirhatná őt szinésziskolánk igazgatósága, hogy a mi hasznunkra forditsa kitünő tehetségét!

—

A Garay-ünnep Szegzárdon.

A „Garay szobor-bizottság" a „szegzárdi dalárda" és a „szegzárdi önkéntes tornász- és tüzoltó-egylet" szeptember hó 4-én a Garay szülőházába illesztendő emléktábla leleplezési, illetve zászló-szentelési együttes ünnepet rendez, melynek programmja következő:

I. Szeptember 3-án d. u. 5 órakor a Ferenczkápolna előtti téren fogadtatik az érkező báttaszéki dalárda, — 6 órakor érkeznek és az ujvárosi templom előtt fogadtatnak a pécsi, bonyhádi, dombovári, hőgyészi és tamásii dalárdák, — a dombovári és tamásii tüzoltó egyletek. E fogadtatás után eszközöltetik elszállásolása a megérkezett vendégeknek, kik 8 órakor a kaszinó helyiségeiben gyülekeznek a gőzhajón érkező vendégek fogadására. — 8½ órakor érkeznek és a Garay téren ünnepélyesen fogadtatnak a budapesti irodalmi körök küldöttei, — a fővárosi müvész vendégek, — a dunaföldvári, paksi és kalocsai tüzoltó-egyletek. Mindháromban izben a vendégek érkezését mozsárlövések jelzik.

II. Esti 9 órakor az összes egyletek a Garay-térről felvonulnak a Béla-térre, hol Perczel Dezső alispán által a hatóság és város nevében üdvözöltetnek. Ezután a gőzhajón jöttek elszállásoltatnak.

III. 9½ órakor az összes tüzoltók felvonulása mellett a „szegzárdi dalárda" szerenáddal tiszteli meg a dalegyleti és a tüzoltó-egyleti zászlóanyát.

IV. Szeptember 4-én reggel 7 órakor a dalárdák összpróbája a kaszinó kerti csarnokában.

V. D. e. 9 és fél órakor gyülekezés a Béla-téren, és 10 órakor Garay János születési házához menet a következő sorrendben: 1. a Garay-szobor bizottság; 2. a megyei és községi hatóság; 3. a Garay-emléktábla leleplezéséhez küldöttek: a Kisfaludy-társaság, a Petőfi-társaság, az irók és müvészek körének képviselői és egyéb küldöttségek; 4. a Garay-család tagjai; 5. a „szegzárdi kaszinó", a „szegzárdi polgári olvasókör" tagjai és egyéb egyesületek s intézetek küldöttei; 6. a budapesti müvészvendégek; 7. a dalegyesületek és pedig: a) a pécsi, b) a báttaszéki, c) a bonyhádi, d) a dombovári, e) a hőgyészi, f) a tamásii, g) a szegzárdi dalárda, 8. a tüzoltó-egyesületek: a) a budapesti, b) a kalocsai, c) a dombovári, d) a dunaföldvári, e) a paksi, f) a tamásii, g) a szegzárdi tüzoltók; 9. a közönség.

VI. A Garay-emléktábla leleplezésének ünnepe. 1. Ez ünnepet megnyitja a Hymnusnak az összes dalegyesületek által eléneklése. 2. Garay-szobor végrehajtó bizottsága elnökének beszéde, — az emléktábla leleplezése, átadása és átvétele. 3. A fővárosi irodalmi társaságok küldöttei egyikének előadása, esetleg óda szavalása. 4. A Szózatnak az összes dalárdák által eléneklése zárja be a leleplezési ünnepélyt, mely után

VII. 1. 11 órakor a Béla-térre felvonulás történik az V. pont alatt felsorolt rendben. 2. Rövid miseszolgáltatás. 3. Az összes dalárdák Bethoven „Isten dicsősége" czimü hymnusát éneklik. 4. A „szegzárdi dalárda" és a „szegzárdi tüzoltó-egylet" zászlói felszentelteinek. 5. Szegverések a dalárda és tüzoltóság fölszentelt zászlóiba, következő sorrendben: a politikai hatóság, a zászlóanyák, a város képviselője, az egyházak képviselői, a budapesti vendégek, a „szegzárdi kaszinó", a „szegzárdi polgári olvasókör" és az „egyesült szegzárd-tolnamegyei nőegylet" elnökei, a vidéki rokon-egyletek, a „szegzárdi dalárda", a „szegzárdi önkéntes tornász- és tüzoltó-egylet." 6. Az összes dalárdák befejezésül Thern Károly „Dalünnepen" czimü müdarabját éneklik.

VIII. D. u. 1 órakor közebéd az uradalmi vendéglő termeiben,

IX. D. u. 4 órakor a „szegzárdi tüzoltó-egylet" diszgyakorlatot" tart a Béla téren, a városháznak tüzveszély esetén védelmét mutatván be.

X. Este 7 és fél órakor az uradalmi vendéglő nagy termében a „szegzárdi dalárda" által táncz-vigalommal egybekötötten rendezendő dalest.

Fővárosi ügyek.

— A budai határ megjelölése határkövekkel az idén a buda-örsi és tétényi határszélen folytattni fog. 30 db legjobb minőségü borosjenői, kalázi vagy budai faragott határkövet fognak elhelyezni. A pályázat legközelebb két heti határidővel ki fog iratni. A tanács, tekintettel a szállitási nehézségekre, e határkövek egységi árát az idén 2040 frtra emelte föl mindössze. Egyuttal a mérnöki hivatal javaslatára kimondatott, hogy a harmadéve felbeszakadt határjárás az idén megint folytattassék, a határjáró bizottság tagjaiul kiküldettek Rózsa főjegyző vezetése alatt Havas Sándor, Incze főmérnök, Toldy főügyész, az elöljáróság, s a megye és erdekelt községek képviselői szintén meghivatnak.

— Számos utcza átkövezése fog a jövő hó folyamán eszközöltetni. A tanács ma julius 29-ikére a következő átkövezésekre irta ki a szükebb ajánlati tárgyalást; Dob-utcza, Karpfensteinutcza, Teleky-tér, tavaszmező-utcza, Hunyady-utcza, nagy fuvaros-utcza, Uj vásártér, Mátyás-tér, Bodzafa utcza és József-körut.

— A tanács elrendelte, hogy a kültelki vizvezetékekkel kapcsolatban a vizvezeték a Nádor-szigetre és Széchenyi-szigetre is bevezettessék.

— Az egyetem- és kecskeméti-utczák keramit-kövezését a tanács azonnal foganatba venni rendelte. Ugyanezen utczákban a járda aszfaltozására rövid határidővel pályázatot irnak ki.

— Az ördögárok megint nagyobb munkálatokra ád okot. Az idén a Zorn-hidtól a Lipótmezőig fogják rendezni és tisztogatni több ezer forint költséggel.

Törvényszéki csarnok.

— Sikkasztás amerikai párbaj miatt. Ismét postasikkasztó fölött mondott itéletet a budapesti kir. feny. törvényszék. Ezuttal Klobusiczky Sándor 23 éves volt postagyakornok a helybeli főpostán, ült a vádlottak padján. Elnök volt Kriszt János, szavazó birák Csery és Czárán, ügyész Rakovszky. Vádlott védőjeül dr. Vaisz Sándor ügyvédet vallotta. Klobusiczky Sándor a posta áruszállitmányi osztályánál volt alkalmazva s ebbeli minőségében f. évi márczius havában egy 18 frt 10 kr s egy 350 frtra declarált értéküldeményt sikkasztott el. Elnök: Mi inditotta önt a sikkasztásra? — Vádlott: Amerikai párbajom volt egy barátommal, ki családom becsületét támadta meg. A golyóhuzásnál én a fekete golyót huztam, s megállapodásunk szerint 6 hó letelte után kellett volna magamat főbe lőnni. Kevéssel a sikkasztás előtt levelet kaptam ellenfelemtől, melyben figyelmeztetett, hogy a határidő nemsokára lejár. E levél vétele után elhatároztam, hogy adott szavamat beválto m. Előbb azonban még egyszer meg akartam látogatni szüleimet s minthogy pénzem nem volt utiköltségre, az azon nap feladott legkisebb 18 frt 10 kros értéküldeményt elsikkasztottam s elzálogositottam. Csak 2 frtot kapván rá a zálogházban, minthogy ez összeg kevés volt az utiköltségre, visszamentem a hivatalba s egy 350 frtos küldeményt sikkasztottam el. Elnök: Mit tett a sikkasztás után? Vádl: Szülemhez akartam utazni, de Pozsonyban lemaradtam a vonatról. Mivel attól tartottam, hogy egyidejüleg érkezem meg szüleim házában a sikkasztást közlő hirlapokkal, eltértem tervemtől s Bécsnek vettem utamat. Itt történt letartóztatásom is. A póstahivatal megbizottja a kár összegre nézve megerősiti vádlott vallomását. Ügyész a bizonyitási eljárás befejeztével vádlott ellen a btk. 462. §. alapján emel vádat s hivatali sikkasztás büntettében kéri bünösnek kimondani. A védő azt viratja, hogy a jelen esetben hivatali sikkasztásról nem lehet szó, a mennyiben a pósta nem tekinthető közhivatalnak, hanem csak az állam magánvállalatának. De különben is a póstahivatalnokok nem fordulnak elő azon közhivatalnokok között, melyeket a btk. 461. §. mint ilyeneket megjelöl, másrészt pedig vádlott 300 forintyi évi fizetése mellett nem esik a rendszeresitett hivatalnokok sorába. Büntette tehát csak közönséges sikkasztást képez s a fenforgó enyhitő körülmények tekintetbe vételével a btk. 355. illetve 358. §§. szerint birálandó el. A törvényszék elfogadván a védelem érveit vádlottat az egyszeru sikkasztásban mondotta ki vétkesnek s 8 havi börtönre itélte, melyből azonban vádlott egy havi vizsgálati fogsága kitöltötnek vétetik. Vádlott ezen itéletben megnyugodott, a kir. ügyész felebbezett.

— Gyermekgyilkosság? Zsolticzky Julia a mult év október havában Késmárkról Budapestre jött. Késmárki szeretője hütlen lett hozzá s a szegény nő azt remélte, hogy távol a hütlentől felelni fogja a keserveket, melyeket a csalódás keltett benne. Budapesten dr. Kemény Ferencz tanár szolgálatába állott. Jó és hü cseléd volt s teljesen megnyerte szolgálatadója bizalmát s megelégedését. Alig 3—4 hó elmulta utána cseléden oly jelenségek mutatkoztak, melyek terhes állapotura engedtek következtetni. Zsolticzky Katalin ezt azzal magyarázta meg gazdasszonya előtt, hogy vizibetegsége van. Elhittek neki. Folyó évi junius 7-én nagy mosás napja volt. A cseléd heves főfájásokról panaszkodott s felmentette magát a dolog alól s a nélkül, hogy bárkinek is szólott volna a padásra ment s egy ott heverő szalmazsákra lefeküdt. — Délután keresték s keresés közben dr. Kemény Ferencz a padásra is ért. Itt találta cselédjét egy vértócsa közepett s mintegy két lépésnyire tőle — egy ujdonszült holt csecsemőt. — Az orvosi vélemény szerint a gyermek élve született s csak a köldökzsinor erőszakos megszakitása folytán halt meg. Vádlottnő a szülés körülményeire nézve nem tud felvilágositást adni, azt mondja, hogy ő akkor eszméletlen állapotban volt s csak akkor tért magához, midőn gazdája a padlásra jött. Tagadja, hogy gyermekét erőszakos módon ölte volna meg. — Rakovszky ügyész vádlottnőt a szándékos gyermekgyilkosságban kéri bünösnek kimondani s megfelelő büntetésul sujtani. — Győrffy Gyula védő sem szándékos sem gondatlanságból eredő gyermekgyilkosságot nem lát védencze cselekedetében. A tudományra való hivatkozással bizonyitja, hogy a köldökzsinór gyakran külerőszak nélkül is elszakadhat, a született gyermek sulyánál fogva. Azon körülmény, hogy a gyermek ajkán szalmaszál találtatott igazolja azon feltevést, hogy a gyermek születése után arczczal a szalmazsákra fordult s ekként akadályozva a lélegzésben megfulladt. Kéri védenczét teljesen felmenteni. A válasz és viszonválasz után a törvényszék itéletet hoz, mely szerint vádlottnő az ellene emelt vád alól teljesen felmentetik. (Eljenzés a hallgatóság közt.) Vádlottnő az itéletben megnyugodott, az ügyész felebbezett.

— Ugron Gábor sajtóperе. A kir. főügyészség által Ugron Gábor ellen megindított sajtóperben a kolozsvári kir. törvényszék folyó évi augusztus hó 16-dik napját tüzte ki a tárgyalás megtartása végett.

AZ ELHAGYOTT HÁZ.

Jules Claretie regénye.

III. 7

A 324. czikk.

(Folytatás.)

— Épen semmi, szólt a helyettes. Sőt biztositathatom, hogy a tengernagy élni akart, hogy minél többet szenvedjen. Mert ő szenved. Már nem ugyanazon ember ki hajdan volt. Még most is látom a kihallgatásnál, sápadtan, de szilárdul, egyenesen maga elé nézve, mint egy biró. Midőn Salviac marquis bevezettetett a tengernay szemeiből férfias szánalom sugárzott, mi a fiatal emberre nézve, még kegyetlenebb volt, mint maga a golyó, melynek véres nyomait Salviac ur még mindig hordá.

— Ez nagyon drámai lehetett. Miért nem voltam ott? veté oda a szép Gobert asszony. Mikor tárgyalták e pert?

— 74-ben október havában.

— Kár; akkor Olaszországban voltam. És mily állást foglalt el Salviac marquis?

— Nagyon helyes, méltóságos, és igen szomoru álla-pontot.

— A megbüntetett Don Juanét?

— Ő épen nem volt Don Juan, veté oda a helyettes. Látom, hogy önök nem ismerik az ügyet. És ha nem félnék, hogy egy kissé hosszas találok lenni . . .

— A vendégek még nem érkeznek, és az ön elbeszéléseit mindig rövideknek találtam, szólt bájos mosolylyal Grandier asszony.

— Nos tehát! szólt Désarbiérs egy fejbillentéssel köszönetet mondva, Reyniére asszony oly érzelemből ment a tengernagyhoz, mely a nőknél igen gyakori: haragból. Mint fiatal leány az ifju Salviac Robertben, atyja egyik falusi szomszédja fiában, összpontositá növeldei álmait. Ő mindent elkövetett, hogy Salviac urat oly vallomásra birja, melyet a fiatal ember ajkai kétségkivül ki nem ejthettek, miután szivében nem lakozott szerelem. Gyermekes kaczérkodás, rosszakaratu szemrehányás, elfojtott könnyek nem tették meg a hatást, mert ugy látszik Salviac ur semmit sem értett, és semmit sem látott. A fiatal leány egészen kétségbe volt esve, sőt mi több dühös volt. Édes atyja Clarens ur benső viszonyban állott Reynière tengernagygyal, és a tengernagy komolyan bele szeretett e kis teremtésbe, kinek kis szive másért dobogott. Blanche kisasszony végzetes szerelmet érzett ezen vak Salviac iránt. A tengernagy némán szerette a csinos Clarens Blancheot. Végre is Reyniére ur még csak negyven éves volt. És tegyük hozzá, hős vala.

Semmi szégyenitő sem volt tehát abban, hogy vallomást tett Clarens barátjának és midőn az kiméletesen tudatta leányával, nem lehet csodálni, hogy Blanche kisasszony bizonyos készséget tanusitott elfogadni a tengernagy kezét, mit szenvedélynek is lehetett venni. A szegény nő az utolsó pillanatig azt képzelte, hogy Salviac Róbert szivén találva e házassági jelentés által, majd oda siet, és elszökteti a clarensi kastélyból, hogy nevét és szerelmét ajánlva, marquisnővé tegye. Fájdalom! Salviac ur néma maradt. Meg volt irva a sors könyvében, hogy Clarens Blanche grófné lesz. Én itt egy egész regényt beszélek el, melyben a legkülönösebb az, hogy Salviac Róbert szerette Clarens kisasszonyt. Egy kissé vad méltóság, és egy ember félénksége, kit gazdagnak tartanak, és ki nem az, megakadályoztak sejtetni az érzést, mely kebtében honolt.

Salviac ur atyja tökéletesen tönkre ment, és büszkeségében, fennhéjázó kevélységében, titkos nélkülözésekkel, nagy ügygyel-bajjal még fenntartotta a fényes külszint. Salviac Róbert, hogy atyja szerencsétlen vállalatait helyre üsse, Salviac ur akarata ellenére átengedte összes anyai örökségét. Huszonhat-huszonhét éves korában pénz és állás nélkül állott a világban, mindenből egy keveset, sőt sokat tudott, mert tehetséges ember, ügyes vegyész, született müvész volt, de e dolgokat mind csak mint mükedvelő üzte. A mükedvelőség a legborzasztóbb hibák egyike: gazdag emberre nézve kellemes, de egy tönkre ment embernél halálos bün! Röviden. Salviac Róbert kötelességének tartá, elfojtani keblében a keletkező szerelmet, melyet Clarens kisasszony iránt érzett, és midőn Clarens kisasszony nőül ment Reyniére urhoz, és Salviac ur atyja meghalt, a marquis a végromlásnak átengedte kastélyát, és Párisba jött szerencsét próbálni. Nem untatom önöket hölgyeim?

— Hogy is ne! veté oda Grandier asszony, sőt ellenkezőleg.

— E boldogtalan marquisra nézve a legszomorubb az volt, folytatá a helyettes, hogy két évvel később, gazdag, vagy jobban mondva ujra nagyon gazdag lett, és akkor igen jól elvehette volna Clarens kisasszonyt. Egy nagynénje általános örökösévé nevezte ki. Egy millió hullott le az égből, vagy talán a purgatoriumból jett, mert az öreg Lombreuil asszonyról annak idejében sokat beszéltek. Béke hamvaira. Salviac Róbert, ki Párisban rendkivüli méltósággal, tevékeny életet élt, meg volt mentve. Különben öröm nélkül fogadta e mannát, mely oly későn esett le az égből. Ah! ha három év előtt hunyt volna el Lombranil asszony, ki akkor már nyolczvan éves volt. . . Nem ő beszél, hanem én! Biztosan feltehető, hogy Salviac ur mindig és hallgatva szerette Clarens Blancheot, kit sohasem látott viszont a mióta. . .

— Tengernagyné volt, szólt Gobert asszony a hajdani préfet.

— De végre is az efféléknél a véletlen nagy szerepet játszik. A sors könyvében ugy volt megirva, hogy a marquisnak előbb-utóbb találkoznia kellett Réyniere asszonynyal. Ez Luchonban, a tengernagy távolléte alatt történt. Blanche akkor már három év óta férjnél volt. Ő Reyniére urnál nem találta fel azon tulzott gyengédséget, melyet óhajtott. Ő inkább becsülte, mint szerette a tengernagyot. Ő különösen a hőst csodálta benne; de ő kétségkivül egy eszményi férjről ábrándozott, oly férjről, hogy is mondjam csak? ki oly mulatságos legyen, mint egy udvarló. Önök mosolyognak? Tökéletesen ugy volt. Én nem akarnék önökben rosz véleményt költeni a szegény nő iránt, ki elég keserüen lakolt tévedéseért, és mi több: — a vizsgálat bebizonyitotta — bármily hihetetlennek látszik is, még sem volt rossz asszony.

— Ah! e hivatalnokok, veté oda Grandier asszony, mindent tudnak és mindent taglalnak.

— Ezt állásunk hozza magával. Reyniére asszony huszonhárom évvel, forrongó agyával és iju leányálmaival — emlékei és sajnálatával — talán meg lett volna mentve, ha a tengernagy, ki első sorban kötelességét teljesité, katonai szerepét alá rendelte volna a férji szerepnek. A grófné igen sokat volt egyedül és komolyan azt képzelte, hogy elhanyagoltatik. Esdve kérte Reyniére urat, hogy adja be lemondását. A férj ugy bánt vele, mint egy gyermekkel, visszatért állomására, hajóra szállott és átengedte álmainak. Jegyezzék meg jól, hogy ő azt képzelte, hogy férje, ki egész lelkéből imádta, nem szereti őt. Nem szereti, mert előbbre tette kötelességét, hajócsapatját és a tengert! A nők — ezerszer bocsánatot kérek — néha oly tételeket állitanak fel, melyeknek semmi alapjok sincs. — Midőn Reyniére tengernagy utolszor Seigonba utazott, a grófné még behatóbban kérte, hogy ne teljesitse a miniszter parancsait, és egészen magán kivül volt. Ő kardjának letevését kérte. A tengernagy azon a ponton állott, hogy engedelmeskedik. Ezután elhitette önmagával, hogy nem férfihez és nem katonához illő egy nő könnyének engedni. Tüzesen kebléhez szoritá nejét, megesküdött, hogy később közelebb eső kiküldetéseket fog kérni, és elutazott. Mindennek vége volt.

Addig Reyniére asszony erélyesen küzdött emlékei ellen. De ő viszont látta, találkozott Salviac urral, összeütközött ezen marquisval, kinek tartózkodó modora nagyon feltüzelte. A világon semmije se volt, mi megakadályozhatta volna, hogy ne kövessen el esztelenséget. Ily élénk fővel Reyniére asszony a legerényesebb nő maradhatott volna, ha szivét az anyai szeretet tölti be. Egy gyermek bizonynyal megmentője lett volna. A férj becsületének megvédésére nincs hathatósabb szer, mint egy bölcső, vagy egy csecsemő leirhatatlan bájaival. Ezen öröm és vigasztalás megtagadtatott Reynière asszonytól. Ujra találkozott tehát Salviac urral, felhevült, összehasonlitotta jelen létezését a hajdan álmodott létezéssel, mint valódi nő tisztába akart jönni a marquis hidegsége felett és annyira kérte, hogy fedezze fel titkos gondolatait, hogy midőn megtudta, hogy ez alatt egy elfojtott szerelem titka lappangott, mely az idő és elválás daczára mindig növekedett, már késő volt ijedten hátrálni egy örvény elől, melyet vigyázatlanul maga ásott szép kezeivel. Salviac ur nyilatkozott és Reyniére asszony elveszité magát.

— Szegény asszony! szólt Grandier asszony.

— És szegény tengernagy! szólt Gobert asszony. Az igaz, ön mindig kifelejti a tengernagyot!

— Valóban szánandó emberek voltak, viszonzá Désarbiers. Másnap az ébredés borzasztó volt. Az elháprántatás rövid órái után, e két lény lelki furdalást érzett. Az egyik bizonynyal nem tartozott azon férfiak sorába, kik öntudatosan és hidegen lerombolják mások boldogságát; a boldogtalan nő sem birt azon adománynyal, hogy álszenteskedő mosolylyal ajkain csalni tudjon. Fogadni merné, hogy rögtön szakitani akart, és az árulás emlékét el akarta üzni, mint valami rosz álmot. De ő szeretett, igazán szeretett. És ekkor mélyebben hatolt szenvedélyében, ugy mint örömunkre szolgál leszállani a mélységbe, hol kétség kivül az örök nyugalomra számitunk. Reyniére ur semmit sem tudott.

Mondják, hogy megérkezésekor Kochinchinából, Reyniére asszony kisértetbe jött mindent bevallani, vagy pedig Salviac urral elszökni. Azt állitják, hogy nem akarta tönkre tenni az ifju marquis létezését, és majdnem bizonyosnak látszik, hogy a két szerelmes elhatározá, hogy az elválás által véget vet a viszonynak, mi valóban nagy áldozat lett volna: akkor következett be a menykő csapás. Két lövés. A nő meghalt. Salviac ur majdnem haldoklik. Ez volt a regény vége. Ugy hiszem elég szomoru. De annyival szomoruabb, mert e borzasztó drámában, egy iszonyu ismeretlen szereplő is volt . . .

— Mily ismeretlen? — kérdé Grandier asszony.

— Egy névtelen levél értesité a tengernagyot az árulásról. Nos tehát! minden kutatás daczára, nem lehetett kitudni, hogy ki irta e halálos levelet?

— Hogyan, sohasem tudták meg? De hát mire való az igazságszolgáltatás?

— Hogy felderitse a valót.

— Nos tehát?

— Nos tehát kereste is, szólt Désarbiers ur, de nem vergődhetett zöld ágra. Egy bizonyos rambouilleti hordár tanuskodott, hogy egy igy és igy öltözött fiatal ember, oly arczczal, melyet a derék ember igyekezett leirni, átadta neki e levelet, de ezen ismeretlen sohasem láttatott Rambouillesben, ott valószinüleg nem jelent meg többé, és keressenek egy homok szemet a rengeteg Párisban!

— A dologban bizonyosan egy nő szerepelt, szólt Grandier Henriette.

— Igen, kétség kivül „keresd az asszonyt," tevé hozzá Gobert asszony.

— Ismételem önöknek, hogy mindenütt kerestek.

— Volt-e Reynière asszonynak valami ellensége?

— Vagy mi egyre megy, meghitt barátnéja? szólt Gobert asszony, ki a barátság tekintetében valószinüleg egy kissé bizalmatlan volt.

— És Salviac urnak, nem volt-e vetélytársa vagy más kedvese? Egy ur, kit mellőzünk, vagy egy nő, kit elhagyunk mindig nagyon veszedelmes, olyan mint egy vad macska.

— Salviac ur huzamosb ideig összeköttetésben volt Ferrand Angelával . . .

— A szinésznővel?

— Hát legyen szinésznő, szólt Désarbiers. De minden esetre érzelmes kiváló hölgy.

— E Ferrand Angelának nincs tehetsége, szólt Gobert asszony, de van benne valami „magam sem tudom mi."

— Először is a szépség, tevé hozzá Grandier asszony. Azután az izlés. Azt lehetne hinni, hogy nemes fajból származik.

— Ő nem az első és nem az utolsó kalandornő, veté oda a helyettes jelentékeny mosolylyal fejét rázva. Mondják, hogy nagyon szerette Salviac Róbertet, és ő méltó reá, ily embert megérteni. Az is tudva van, hogy aikalmilag kegyetlen is tud lenni, és ezért a Reynière féle ügyben a vizsgáló birához idéztetett. De nem sokára azon meggyőződéshez jutottak, hogy Ferrand Angela nem folyt be a dologba. Ő igen keveset tördhetett Salviac urral azon pillanatban, midőn a Monteignac utczai dráma történt. Ferrand Angela akkor — és lelkemre mondom még ma is — őrülten szerelmes volt Montecairbe . . . Ismerik önök Montecairt?

(Folyt. köv.)

NUMA ROUMESTAN.

REGÉNY. *)

Irta: ALPHONSE DAUDET.

Forditotta: FÁI J. BÉLA.

TIZENKILENCZEDIK FEJEZET. 47

Hortense.

(Folytatás.)

Orange! . . Montélimart és dióskalácsa! . . A hangok rezegtek, a taglejtések élénkek voltak. A pinczérek, hirlapárusok, korlát örök kidülledő szemekkel rohantak elő. Egészen más nép volt ez, mint harminez mértföldel odább, s a Rhône, a széles Rhône, mely hullámos, mint a tenger, csillámlott a népfényben, és arany-tüzben égtek Avignon rovátkos bástyái, mig harangjai, melyek Rabelais óta szólanak, érczes csengésökkel üdvözölték a Provence nagy férfiát. Numa asztalhoz ült a vendéglőben egy zsemlye, egy pástétom s egy palaczk mertei bor mellé, mely szikláz közt érik s a párisit is pusztai hangokon szólaltatja meg. De a honi levegő csak akkor viditá föl Numát igazán, mikor — Tarasconnál a fővonalat elhagyva — a patriarchális kis vasutra ült föl, mely egyetlen vágányával a Provence közös-közepébe nyomul be, eperfák és olajfák lombjai közt, vadrózsák galyai surolván az ablakokat. Az utasok minden waggonban énekeltek, minden perczben megállitották a vonatot, hogy átereszszenek egy nyájat, fölvegyenek egy lekésett utast vagy egy csomagot, melylyel egy béres sietett elő a tájékról. S köszöngetés, beszélgetés folyt a vonaton ülők és a majorosnék közt, kik kapujokban állottak vagy a kut kövét surolgattak. Az állomásokon kiáltozás, lökdösődés, egész falu népe, mely egy ujonczot, vagy a városba szolgálat keresni menő leányt kisér ki.

— Az isten áldjon meg, hugám. . . Aztán jól viseld magad!

Sirnak, ölelgetőznek, rá sem ügyelve a kolduló csuklyás remetére, ki a korlátra támaszkodva mormolja le a miatyánkját s azon való mérgében, hogy semmitsem kap, tarisznyáját félrecsapva áll odább:

— No már megint egy miatyánk fuccs!

A szót meghallják s a sirást elvégezvén, nevet rajta mindenki, a csuhás maga legjobban.

Roumestan, kocsijában hátrahuzódva, hogy a tüntetéseket kikerülje, gyönyörködött ebben a jókedvüségben, e barna, hajlott orru, szenvedélytől és dévajságtól csillogó arczok, a hetyke fiuk, a leányok láttán, a kik gyanta-szinüek, mint a mus-

*) Utánnyomás tilos. Más nyelvekre való forditás ügyében felvilágositást ad Th. Michaelis ur, Páris, Rue de Mautberger 47.

Tanügy.

Iskolai értesitő.

(Folytatás.)

15. A békési helv. hitv. VI osztályu reálgymnasium értesitője. Közli Séllei Péter, ez évi igazgató. Az intézet rendes tanárainak száma 5, a segédtanárok száma 5. A német nyelv tanitását csak a harmadikban kezdték, de az V. és VI. osztályba külön választották. A tanterv szerint mind a három évben a grammatikát tanitották. A magyarból olvasták a III-ban Szalay Tatárjárását, a IV-ikben Arany Toldy-ját. Az intézetben az év végén maradt 114 tanuló, ezek közül 94 följebb magasabb osztályba. 8 javitó vizsgálatra, 12 ismétlésre utasittatott. Az osztályzatok neve ez intézetnél: Kitünő. jeles, elegendő, nem elegendő. Az önképzőkör-ről meg van emlitve, hogy járatta a Vasárnapi Ujságot és Hasznos Mulattatót. A tápintézetben ellátták 5 tanulót.

16. A soproni magyar kir. állami főreáliskola 6 ik évi értesitője közli Salamon Leo. kir. igazgató. Az intézeten 14 rendes tanár tanitott, irodalmilag is müködtek Fialowsky Lajos, Moller Ede, és Ujváry Béla. Magyar irodalmi olvasmányok nincsenek megnevezve; annál több német Nibelungen, Herder lid, Zsokke: Jonathan Frock (VI. oszt.) Lied der Glocke (VI. oszt.) Hermann und Dorothea Körner: Leier & Schwert, Schiller: Wilhelm Tell, Virchow und Holzendorg gyüjteményéből: Wesen und Preis der Arbeit von Dr. Engel, Die Selbstkosten der Arbeit von dr. Engel die allmählige Entwicklung des sinnlichen Unterscheidungsvermögens der Menschheit von dr. Schmidt. — Az intézetben a lefolyt évben „Cercle français", franczia olvasó és társalgó kör is volt, melyben a négy felső osztály tanulói két csoportban vettek részt. A kör tanárelnöke Ujvári Béla volt. — Hat ösztöndijas tanuló volt az intézetben, ki összesen 800 frt kapott. Az iskolai takarékpénztárban maradt az év végén 125 frt 74 kr. Betevők száma nincsen közölve. A „Deák Ferencz" ösztöndij alapban volt 443 frt 75 kr. A főreáliskolai segélyegyesületnek volt 2211 frt 12 krja értékpapirokban, takarékpénztári könyvben. A tápintézetben élelmezési teljes dij egész évre 60 frt. Az intézetnek van pénzérem- és régiség-gyüjteménye is. Az önképzőkör buzgón müködött. Az intézetben maradt a tanév végén 191 tanuló. 11 magyarul, 10 németül, 165 magyarul-németül sat. beszélő 164 haladó, 27 ismétlő. Az érettségire heten jelentkeztek s ugy látszik valamennyien megfeleltek. Határozott kimutatás erre vonatkozólag nincs. Az értesitő összeállitára egyébként is elütt a közönséges formától. Az ipariskolában a tanulók száma 90 volt, az iskolát külön egyesület, a vallás és közoktatásügyi miniszterium, a város, a megye és a keresked. kamara támogatják. Az iskola főbaja, hogy maguk az iparosok nem támogatják, mert az iskola naponkint 2 órát vesz igénybe. A soproni vasárnapi kereskedelmi iskola értesitője is foglaltatik a füzetben, magyar és német nyelven. Az iskolát 56 tanuló látogatta; kik 3 osztályra oszoltak.

17. A budapesti ág. hitv. evang. magyar-német gyülekezet népiskolájának évi értesitője. Kurz Sámuel értekezik a házi nevelésről a gyermek hatéves koráig. A népiskola ez évi történetének adataiból megemlitjük, hogy a tanulók létszáma összesen 637 volt, a tavalyihoz képest 24-el több; a tanitó testület az iskolai választmány azon határozatához, hogy a téli hónapokban 8 óra helyett 9 órakor kezdessék a délelőtti tanitás, nem járulhatott, mert az elpuhitó nevelésnek elejét akarja venni, mert a gyermekeknek nem maradna elég idejük a feladatok elkészitésére stb. — A tanitók száma tizennegy volt. — Közölve van a részletes tanterv, a használt tankönyvek sorozata, a taneszközök, jövedelmek és kiadások átnézete (15020 forint 66 kr, tanitói könyvtár 126, ifjusági 230 kötet), a tanulók számának táblázatos kimutatása, Fiuk száma volt 350, leányoké 287; vallásra 192 ág. hitv., 118 izr. fiu, sat.; 163 ág. hitv. leány, 103 izr. sat. 552-nek ez anyanyelve magyar, 82-nek német sat. A főváros községi elemi iskolába járt még 311 ág. hitv. fiu és 203 leány, összesen 594. Ezek közül 382 részesült vallásoktatásban, a többi föl volt mentve, vagy elhanyagolta a vallásórákat. A jövő tanév szeptember 1-én kezdődik, a rendes oktatás 5-én. Nem protestans növendékek, kik eddig még nem voltak ezen intézet növendékei, csak akkor vétethetnek föl, ha a hely megengedi.

18. Szeged felsővárosi községi népiskola fi- és leánytanulóinak érdemsorozata 1880/1. A füzet elején egy kis értekezés van: „Tapasztalatok a népnevelés mezején" irta Kövessy Gyula. Tanitók száma 16. Tizenegy osztályban volt 945 tanitvány, 543 fiu és 402 leány; a tanulók tulnyomó többsége (923) róm. kath. Kitünő tanuló 96, jeles 197, jó 234, elégséges 305 elégtelen 31. Az ismétlő iskolába járt 82 fiu és 55 leány. Egyéb adatok a füzetben nincsenek.

19. A rimaszombati községi elemi fi- és ipariskola értesitője, egybeállitotta Törköly József igazgató. Kézimunkák közül gyakorolták, papirfüzést, varrómunkát, dobozkészitést, agyagmintázást és lombfürészelést. Az iskola részt vett a jolsvai tanszerkiállitáson; s kitüntető oklevéllel jutalmaztatott. A tanulók között himlőbe esett 21, kanyaróba 38; ezek közül egy meghalt. Az év alatt alig fordult elő 15 igazolatlan mulasztási eset. Rimaszombat városa bőven gondoskodott az iskola minden szükségletéről. Tanitó volt 9, az ipariskolában még 3. Tanulók száma az év végén 159, hat osztályban (V. osztályban 11, VI-ban 5.) Közölve van a tanterv s a tanszerek átnézete. Az esti ipariskola ez évi történetéből emlitjük, hogy pénz hiánya miatt alig tudott megélni s jövője kétes. Tanulók száma az év végén 96, legtöbb a csizmadia (23), csipész (16), asztalos (12) stb. Tantárgyak voltak az előkészitő osztályban irás-olvasás, számtan, rajz; az I. osztályban: olvasmányok, irás, fogalmazás, szám- és mértan, rajz; a II. osztályban: fogalmazás, szám- és mértan, természettan, rajz, szerkesztő síkmértan és vetülettan.

20. Értesitő a b.-gyarmati állami elemi népiskola hetedik évfolyamáról. Az év mozzanataiból emlitjük, hogy az iskolai takarékpénztárba betett 165 tanuló közt 75, még pedig 26 frt 5 krt, a mult évi maradékkal együtt 36 frt 71 kr. A szülék kevés érdekkel viseltetnek az intézmény iránt. 40 tanuló kapott ingyen tankönyveket s irószereket; a segélyalap 483 frt 45 kr. A „veres kereszt" helybeli fiókegylet 17 tanulónak adott ruhát. Az iskolai házi ipart 31-en tanulták, készitettek szalmafonási, lomb fürészeti, kefekötészeti és könyvkötészeti munkákat. Iskolai könyvtár áll 340 kötetből. Tanitók száma 7. Tanulók létszáma év végén 152, 4 osztályban.

21. A brassói magy. kir. állami felső leány és elemi népiskolák értesitője. Kiadta Orbán Ferencz igazgató: Az intézetet a tanév eleje előtt a közokt. miniszter látogatta, és megigérte, hogy a mint leányiskoláinkat egy befejezett nyolcz-oszt intézetté szervezte, ugy a fiu iskolát is egy polgári iskolával fogja kiegésziteni. Az uj intézet részére Brassó egyik legszebb fekvésü épületét a „Nap" vétetett egyelőre haszonbérbe. — A himlőjárványnak két növendék esett áldozatul; november 12 dikétől január 20-dikáig az iskola a járvány miatt zárva maradt. Ez idő alatt 10 növendék halt meg. Meg márczinsban is a növendékek egy harmada hiányzott. — Iskolai takarékpénztár. Betevő 132, betett összeg 171 frt 99 kr. Mult évi maradékkal maradt 246 frt 27 kr. „Az iparos tanulók oktatásának rendszeresitése még mindig nem sikerült, s a régi baj, a rendetlen iskolalátogatás nemcsak a tanitás sikerét nehezíti, hanem a vasárnapi iskolai intézményt évről-évre sülyeszti." — A tanitói testület áll 15 tagból. Közölve van a részletes tanterv az elemi iskolában, a felső leányiskolában, a rajz, az ének és zenében, a kézi munka tanterve (női kézi munka, kézmüipar mükosárfonás) és a tornászaté. A tanulók letszáma az év végén a felső leányiskolában 10, a többi leány és fiuiskolában 381, az ismétlő iskolában 143. A könyvtár áll 398 kötetből.

22. Értesitő Szeged sz. k. város mórai községi elemi népiskolájáról. Összeáll. Fodor Ferencz ig. tan. Az iskola megalapitója 1836-ban Kreminger Antal prépost volt. Már 1839-ben a mórai ingyen iskolának 217 növendéke volt. Az 1879-ediki árviz a mórai isk. bérhelyiséget és az iskola szereit megsemmisitette. Az 1879/80-i tanév szilárd anyagból épült uj iskolahelyiségben kezdetett meg. de a négy tanteremből álló iskola is szük volt a tanulók befogadására. A négy osztályban beiratott 414 tanuló, 108-al kevesebb, mint mult évben. Az árvaházban volt 32 fiu és 6 lány, a vasárnapi iskolába járt 40 fiu és 44 leány.

23. A csáktornya városi közs. elemi népiskola értesitője, közli Jeney Gusztáv, ig. tanitó. Az iskola történetének vázlatát dr. Lázár Gyula irta; befejezése a következő értesitőben lesz. Tanulók száma volt az év végén 304. Tandijt fizetett 123, szeg. biz. hozott 67, semmit sem hozott 132. Az iparismétlő iskolába beiratott 1173—1881. 697 tanuló, felszabadult 135. Az iskolai könyvtár áll 670 könyvből Az intézetnél van községi faiskola. Tanitók száma 7, szaktanitóké 4.

24. A nagy-kanizsai or. ny. hatoszt. fiu és leányiskola s a 3 oszt. keresked. isk. növendékeinek név- és érdemsorozata. A leányiskolába járt 6 osztályba 169 tanuló, a fiuiskolák 6 elemi és 3 keresked. osztályába 329 tanuló, összesen 498. Tanitók száma 14. Az iskolai ifjusági könyvtárban 460 kötet van. Alapitványok az iskola fentartására 164 frt 3 kr, szegény tanulók ruháztatására 52 frt 50 kr, ösztöndijakra 72 frt 47 kr.

25. A Szeged városi ny. polgári fiiskola VIII. évi értesitője; közzéteszi Nagy János igazgató. Tanulók száma az év végén 188; a beirtak létszáma 67-tel szaporodott, az intézet nyolcz évi fennállása óta ez a legmagasabb szám. A jövő évben párhuzamos 1 osztály lesz. Az V. osztályba járt mult évben 5, az idén 19 tanuló. Az intézetben ifjusági könyvtárt alapitottak, eddig 46 müből áll. A tantestület 8 tagból állott (5 hitoktatót nem számitva). A magyar és német nyelvből irodalmi olvasmányok nincsenek emlitve. A tanitás eredményének összefoglaló statisztikai átnézete is hiányzik.

26. A vágujhelyi izr. nyilv. alreáltanoda értesitője. Közli Dr. Mahler Miksa. Tanerők száma 4 (szaktan 5). A három osztályba járt az év végén 76 tanuló; 75 izr., 6 róm. kath., 2 ág. iratott be. Magyarul beszél 1 németül 19, magyarul nemetül 2, németül tótul 42, magy. ném. tótul 19. A tanév végén a magyar nyelvből 21 volt elégtelen.

27. A tolna-baranya-somogyi ág. hitv. bonyhádi algymnaziumának értesitője közzéteszi Marhauser Imre e. i. igazgató. A fentartó esperesség a tavalyi gyönki gyülésen a tanárok fisetését 800 frtról 1000 frtra emelte fel. A tanári nyugdijintézetre, mely 3 év óta csaknem 1000 forintra rugó összeggel bir, szép adományok folytak be. Tanárok száma 4, (szaktanár 3.) Tanulók száma az év végén 106, 59 magyar, 48 német anyanyelvü. Könyvtár, szertárak örvendetesen gyarapodtak. Tápintézetben volt 35 tanuló (50 frt évenkint felek. különbség nélkül) ezek közt egy ingyenes.

28. A nagy-kanizsai áll. segélyezett k. ny. polgári fiuiskola IX. értesitője. Szerk. Morgenbesser János ig. A tanuló ifjuság előmenetéről azt mondja az igazgató, hogy „az nem felel meg a gondnak, melyet minden egyes tanulóra forditottunk. Ennek oka nem a tanulók hanyagságában, hanem inkább azon körülményben keresendő, hogy a polgári iskolát még mindig csak gyöngébb tehetségü tanulók keresik föl." Az iskolai takarékpénztárba 14 tanuló betett 36 frt 70 krt. Czélszerüzek mondják az intézményt. Tanári kar 9 tagból állott. Tanulók száma az év végén 121. 88 róm. kath., 3 evang., 38 móz. vall. A franczia nyelvet 5, a zenét 7 tanuló tanulta. Az iskolaszék és tantestület számos tanulónak nyujtott segélyt. Tanár-, ifjusági könyvtár és szertárak szépen gyarapodtak.

29. A nagy-kikindai algymnasium értesitője. Közzéteszi Domokos Jenő igazgató. A megye az algymnasiumot 6 oszt. nagy gymnasiummá határozta bőviteni, a miniszter pedig az V. osztály megnyitását már a jövő évre engedélyezte, a 6. osztály megnyitását föltételekhez kötve az 1882/3. tanévre helyezte kilátásba. A tanári kar 7 rendes, 6 rendk. tanárból állott. A negyedik osztályban olvasták Arany Toldyát, balladákat stb. A tanév végén maradt 111 tanuló. A magyar nyelvből hét bukott, a földrajzból 8, a mathematikából 9 sat. Vincehidi Izidor takarékpénztári igazgató inditványára a nagy-kikindai első takarékpénztár elhatározta, hogy három év lefolyása alatt egy ezer forintos ösztöndijat alapit.

30. Kassa sz. k. város községi polgári fiu és leányiskolájának értesitője. Közli Mártonfy Márton igazgató. Értekezés. A mire a napsugár megtanit Szikay Bélától, A végzett tananyagból megemlitjük, hogy a IV. osztályban a magyar eposz és regény elmélete (Zalán futása, Zrinyiász, Toldi-trilogia, Falujegyzője) tárgyaltatott, a leányiskolában a IV. osztályban a németből a német irodalomtörténet rövid ismertetése a legrégibb időktől Herderig vitetett. A tanári kar 13 tagból állott (8 hitoktató). A fiuiskolában végig maradt 142 tanuló (minden tárgyból jeles 4, jó 10, elégséges 113, egy tárgyból elégtelen 2, több tárgyból elégtelen 12. A leányiskolában az év végéig maradt 167, (kitünő 7, jeles 11, jó 16, elégséges 105, egyből bukott 2, többől 11.) 68 tanuló nyert az intézett könyvtárából tankönyveket, azonkivül számos jutalmat osztottak ki a szorgalmas vagy szegény tanulók közt.

31. A trencséni kir. kath. főgymnázium értesitője. Közzéteszi Pfeiffer Antal főgymn. igazgató. Értekezés. A főgymnáziumi ethnographiai és régészeti muzeum ügye és az éremgyüjtemény, irta Janovszky László. A tanári kar 16 tagból állott. Az önképző kör gyakorló iskola neve alatt müködött. A dalárdának 52 müködő tagja volt. A természettudományi egylet a gymnáziumban népszerü előadásokat tartott a müvelt közönség számára. Ösztöndijas tanuló volt 20, a kiosztott ösztöndijak összege 1439 frt 20 kr. A tanulói segélyegylet teljes ellátásban 14, felellátásban 5 tanulót részesitett. A magyar irod. olvasmányokból emlitjük Julius Caesart (VI. oszt.) Tudós nők (VI.), Arany balladái (V.), Arany Toldija (IV,), németből: Iphigenie auf Tauris (VIII.), Lessing Laokoon és Hamb Dramaturgie (VIII.), Tell, Hermann és Dorothea (VII,), Balladák (VI.), Herder Cid (V.) sat. Az irásbeli feladványok czimei külön vannak összeállitva. Az év végéig maradt az intézetben 266 tanuló, 119 róm. kath., 10 ág. hitv., 137 héber vall. Érettségire jelentkezett 7, megvizsgáltatott 6, 1 kitünően, 4 egyszerüen felelt meg, 1 visszavettetett, ezek közül 1 lép juridikai, 4 orvosi pályára.

32. A trsztenai kir. kath. gymnasium évi értesitője, közli Csáka Károly, id igazgató. Az értesitést megnyitja latin óda a trónörökös házasságára (Hymeneus in piam meam altissimi connubii etc.), melyet Podhradszky M. tnr készitett és Perényi F. tnr gondosan fölülvizsgált. Az ifjusági könyvtár mellett olvasó terem is nyittatott, a melyben a tanulók képes és hasznos mulattató lapokat is olvashattak. A tápintézet fölsegitésére a pénzügyminiszter engedélyével tárgysorsjátékot rendeztek s e ezélra négy ezer 50-kros sorsjegyet bocsátottak ki. A kisorsolás nagy ünnepélylyel folyt le Közölve van a sorsjegyek vásárlóinak teljes névsora. A lottojáték eredménye 1690 frt 21 kr. A tápintézeti törzsvagyon 8974 frt 93 kr. Közölve vannak a tápintézet alapszabályai; a mü-és értéktárgyak lajstroma, melyeket az árvai urnők a tápintézet támogatására ujból fölajánlottak. Folyóiratokból az intézetnek Hon, Magyar Korona, Tanáregyl. Közlöny s Századok járt. A tanári kar 8 tagból állott. Az intézet négy osztályába járt 98 tanuló. A jövő tanévben 22 tanuló fog déli ebéddel ellátattni, a mire az értesitő végén pályázat hirdettetik.

33. Értesitő a pannonhalmi sz. Benedek-rend esztergomi főgymnáziumáról. Közzéteszi Fehér Ipoly igazgató. Értekezés: A magyarországi középiskolák programm-értekezései 1851—1880. Bors Mihálytól. III—X. l. és 71 lapon az értekezések szakok szerint rendezve. E nagyérdekü összeállitásra külön felhivjuk a szakemberek figyelmét. Azt hiszszük, első és fontos kisérlet a maga nemében, melylyel Bors Mihály a tanügy és az irodalom barátainak nagy szolgálatott tett. — A tanári kar 14 tagból állott. Az önképző kör Koltai Virgil tanár vezetése alatt állott. A dalegyesületnek 25 tagja volt. Könyvtárak, éremgyüjtemény, szertárak tetemesen gyarapodtak. A diszterem diszitésére 908 frt 35 krt forditottak. Az intézet fölszerelésére dr. Kruesz Krizosztom pannonhalmi főapát bőkezüségéből forditottak összesen 5104 frt 80 krt. A segélyző egylet bevételei voltak: 877 frt 3 kr, kiadás 407 frt 62, vagyona 7968 frt 79 kr. A tanév elején avatták fel s nyitották meg az uj főgymnaziumot. A tanulók száma ez év végén 286. Az érettségire jelentkezett 56, irásbelit tett 55, szóbelit 55. 3 kitüntetéssel, 48 egyszerün felelt meg. 39 lép theologiai pályára, 9 jogira, 2 medikaira, 1 phylosophiaira, 1 mérnökire, 2 gazdászatira, 1 bányászatira.

34. Az országos köznevelési egyesület nyilvános mintaközéptanodájának értesitője. Közli László Mihály. Az intézet negyedik tanfolyamába lép s a jövő évben külön házba helyeztetik át. A gymnázium és reáliskola nyilvánossági joggal bir s államérvényes osztály és érettségi bizonyitványokat állithat ki. Müködött 14 tanár. Az intézetnek a tanév végén 74 tanulója volt, kettő vizsgálatlan maradt, minden tárgyból megfelelt 63, egy tárgyból elégtelen 7, több tárgyból 1. Érettségire jelentkezett 11, kitüntetéssel tette le 1, egyszerüen 10. Az értesitő közli az intézeti házi és napirendet s a fölvételi föltételeket.

35. A győri magy. kir. állami főreáliskola VIII, évi értesitője. Közli Kerényi Nándor kir. igazgató. Értekezés az 1867-iki kiegyezés és a koronázás, felolvasta a koronázás emlékünnepén Novák Antal Viktor. A tanulók száma a mult évhez képest ismét valamivel csökkent. Az összes szám 212, az év végén 194; mult évben volt 235. A főreáliskola az iparos tanonczokat rajzoktatásban részesiti; fölvettek 63 tanonczot, az igazgató az intéző körök figyelmébe ajánlja, hogy külön rajziskolát állitsanak iparosok számára, hol azok mindennap, necsak vasárnap gyakorolhassák magukat. — A tanodai épület nem felel meg a szükségleteknek. Elkezdték magánórákban a latin nyelvet is tanitani, de az ugyis nagyon megterhelt tanulók megsokalták a fáradságot. A tanári kar 20 tagból állott. — A segélyalapban volt 261 forint 10 krajczár. Az iskolai takarékpénztárba betettek 66-an összesen 97 frt 55 kr. Az év végén maradt 43-nak 66 frt 71 kr. A zeneegyletnek 12 müködő tagja volt. A tanulók közt volt 78 r. k., 6 ág h., 10 izr. — A mult évben jelentkezett érettségire 10, szóbelit tett 7, 2 kitüntetéssel, 5 egyszerüen. Szeptember hóban 6 jelentkezett, mind keresztülment; januárban 1 megfelelt. Most 13, visszalépett 2, jelesen érettnek nyilvánittatott 2, egyszerüen 8, visszavettetett 1.

A hivatalos lapból. Kinevezések. A király Harsányi József osztálytanácsosi czimmel és ranggal felruházott belügyminiszteri titkárt valóságos osztálytanácsossá, és Kállay Albert miniszteri titkári czimmel és ranggal felruházott miniszteri fogalmazót valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki. A belügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnök, Szabó László fogalmazósegédet, valóságos miniszteri fogalmazóvá; dr. Lőrinczy Ferencz fizetés nélküli segédfogalmazót pedig valóságos fogalmazó-segéddé nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Vározsy Tivadar középtanodai tanárjelöltet és helyettes tanárt, a zombori állami főgymnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki. A pénzügyminiszter dr. Csulak Lajos, Wegerer Károly és Demeter Samu fővámhivatali gyakornokokat, a budapesti fővámhivatalhoz III. osztályu vámtisztekké nevezte ki. Az igazságügyminiszter Mülek Béla kisjenői kir. járásbirósági aljegyzőt az uj-aradi kir. járásbirósághoz helyezte át. A főv. pénzügyigazgatóság, Drechsler Miksa kezelési gyakornok-jelöltet dijas kezelési gyakornokká nevezte ki. A budapesti kir. főügyész, Antal Gábor oraviczabányai fogházörmestert, a nagyváradi ügyészséghez hivatalszolgává nevezte ki.

Vásár. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Szabolcsmegye területéhez tartozó Mándok községben hetenkint szerdán, vagy ha a szerda ünnepnapra esnék, az előtte való napon hetivásár tartassék.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

* **A budapesti-zimonyi vasut.** Az ezen vasut budapesti részének közigazgatási bejárására vonatkozó jegyzőkönyvet a miniszter sürgető s némely intézkedéseket kérő leiratával együtt a főváros jul. 27-én tartandó rendkivüli közgyülése elé terjesztik. A tanács ma hozzájárult a vonalat illetőleg a középitési bizottság minden észrevételéhez, s kimondta, hogy anyagnyerési helyet, mi után ilyen a vonal mentén nem létezik, a kormánynak nem ád. Ily helyekül más bányák állják nyitva, a vonalba beleesik a gyepmesteri ház. Ezt el kell onnan hordatni. A gazdasági bizottság felhivatott, hogy ezen épületeket becsülje meg s jelentését mutassa be. A VI-ik ügyosztály pedig utasittatott, hogy a gyepmesteri házra alkalmas uj telket jelöljön ki.

* **A rákos-ujszászi** vasutvonal közigazgatási bejárására vonatkozólag a tanács a miniszterium kivánalmaihoz hozzájárult, de a közgyülésnek e hó 27-ére, javasolja, hogy a vonal kitüzését illetőleg tartsa fenn azon jogokat, a mikkel a hatóságot az 1870. és 1872. XXXVI. tcz. felruházzák.

* **A budapest-pécsi vasut** kiépitéséhez részint készpénzzel, részint igás és kézi munkaerővel, és a vonalba eső földterületeknek ingyenes átengedésével Tolnamegyéből Görbő, Gy.-Iváncza, Czibrák, Göbrököz, Dus, Gyönk, Kalamó, Egeöly, Szakadáth, Szakály, Udvari, Szárazd, Pinczehely, Varsád, Mucsi, Kurd, Tevel és Felső-Nána községek határozták el hozzájárulni. Az ez irányban kiállitott kötelező nyilatkozatok a magyar általános hitelbank, mint a vasut engedményese által jóváhagyás végett, Tolnamegye bizottsági közgyülése elé terjesztetvén, ezen nyilatkozatok a megye közönsége által első tekintetben jóváhagyattak, s az alispán megbizatott, hogy az illető községeknek a törvényszerü kellékekkel ellátott határozatait annak idejében a megye nevében jóváhagyási záradékkal lássa el.

* **Csatornák az Egyesült-Államokban.** Kanada rendkivüli erőfeszitéseket tesz, hogy a Sz.-Lőrincz vizi utat a Welland-csatorna épitése és több folyamrohanat eltávolitása által ugy készitse elő, hogy tengeri hajók is járhassanak rajta. Ha az sikerül, ugy az Unio vizi utain veszedelmes konkurrencziát nyernek, mert az amerikai gabonát átrakodás nélkül lehetne Chicagóból Liverpoolba szállitani. Az amerikaiak azonban nem hajlandók ezt nyugodtan bevárni, s máris komolyan azon gondolkodnak, mint lehetne megakadályozni, hogy Európába való főszállitmányuk a kanadai vizi utakra kerüljön. Az amerikaiak ugyanis, mint az ottani lapokból kivehető, a verseny megakadályozására ezeket tervezik: 1. A csatornavám megszüntetését mindazon hajókra nézve, melyek nyugat felé haladnak; 2. a zsilipeknek gőzzel vagy hydraulikus erővel való kinyitását és leeresztését; 3. az Erie-csatorna 1 lábbal való mélyebbitését; 4. a belga módszerü lánczhajózás, melynek kabeljei 133 mértföldnyi hosszuságban vannak az Erie-csatornában elhelyezve, eltávolitását, mert czélszerütlennek bizonyult, amennyiben a hajózást lassitja s a jármüveket és partokat megrongálja. 5. a csatornáknak Bagger-gépekkel való alapos kitisztitását. 6. a Chenning és Oneida tavakból vezetett csatornáknak felhagyását. Azonkivül oly jégtörőket terveznek, melyek a jégképződést annyira korlátoznák, hogy a hajózás két hónapnál tovább tarthatna.

— **Gőztéglagyár.** Biztos értesülés szerint a gróf Lónyay-féle szentlőrinczi birtokon egy első rangu gőztéglagyárat szándékoznak felállitani, s e czélból Lónyay Menyhért gróf már meg is hitta Bécsből az általánosan ismert épitészeti vállalkozót és specialis technikust tüzépitmények részére, Wojaczek J. H.-t, hogy a talajt megvizsgálja. Wojaczek J. H. a meghivás következtében ásatásokat eszközöltetett különféle helyeken, s azon eredményre jutott, hogy a fönnnevezett birtokon mintegy husz méter mélységben a felső rétegben sárga, az alsóban pedig kék agyag található, mely mésztől ment. Szt.-Lőrinczen már egyszer, régibb időben volt elég téglagyár, melynek összes égetett épitő anyaga és disztárgyai az izr. templom épitéséhez alkalmaztattak. Ezen adatok, valamint Wojaczek J. H. szakértői véleménye alapján, (aki Németországban a legnagyobb épitőanyag gyárakat és téglaégetőket épitette s a danzigi, thorni és poseni erőditvényekhez szükséges összes épitőanyagot szolgáltatta,) Lónyay gróf elhatározta, hogy egy körkemencze épitését azonnal foganatba vételi, minek folytán ezen minta téglagyár épités Wojaczek J. H.-ra bizatott. — Wojaczek J. H., a ki Magyarországban és pedig Pozsonyban, Röszler-nek egy uj körkemenczét, ugyanott egy társaság részére pedig egy mészégetőt épitett, s kinek továbbá Félegyházán, N.-Kőrösön, Czegléden stb. körkemenczéi részint épülőfélben, részint befejezéshez közel vannak, a föntemlitett téglagyár épitését bizonyosan különös szakértelemmel fogja vezetni, hogy hazánkban is megszerezze magának e téren azt az elismerést, melyet valóban megérdemel.

Iparügyek.

— **Nőipariskola.** Az országos nőiparegylet iskolája iránt már most oly általános az érdeklődés, hogy folyton ismétlődő kérdezősködések folytán az igazgatóság közhirré tenni határozta, hogy az iskolába való fölvételre az előjegyzések ezennel megnyittatnak és augusztus hó 10-ig a nőipariskola igazgatójánál Szukováthy Ottilia urnőnél (Kazinczy-utcza 3.) elfogadtatnak s azontul a beiratások kezdődnek, melyek szeptember hó 10-ig tartanak. A nőipariskola fehérvarrótermében, mely most is müködik, az iskola igazgatósága egyes családok számára minde nnemü fehérnemüt a legujabb izlés minták szerint megrendelésre igen jutányosan elkészittet.

— **Az országos nőiparkiállitásról** — kőnyomatu lap után — mai lapok azt a hirt közlik, hogy a tárgyak beküldésének határideje augusztus 15-ike. Mivel a hir ily alakban a bizottságnak roppant kellemetlenségeket okozhat: ezennel figyelmeztetjük a tisztelt közönséget, hogy a nőiparkiállitás minden bizonynyal még augusztus hó 14-dikén megnyittatik, s a tárgyak beküldésének legutolsó határideje a vidékiekre nézve augusztus elseje, a fővárosiakra nézve augusztus harmadika.

— **Az indigógyártás**, melyet gr. Wenckheim Frigyes és Zsilinszky Mihály urak O-Kigyóson és Csabán együttesen akarnak megkezdeni, legközelebb a megvalósulás stádiumába lép; Sarlay János szarvasi tanár ur, a ki a munkát vezetni fogja, már a nagyjából felállitotta Zsilinszky M. kerekegyházi tanyáján a gyárat, s a mint az teljesen fel lesz szerelve, megkezdődik a csülleng aratása s maga a festék gyártása is.

— **Az iparoktatás ellenőrzése** érdekében a miskolczi kereskedelmi s iparkamara legutóbbi gyülésén a következő inditvány lett egyhangulag elfogadva és a többi kamaráknak elfogadás végett figyelmébe ajánlva:

A kamarákról szóló törvény igen helyesen sorozza a kamarák feladatai közzé a szakképzés előmozditását, de nem nyujt módot és alkalmat az iparos oktatás felett való felügyeletre. A kamaráknak előbb a felügyeleti jogot kell megszerezniök.

Tanoncziskoláink mindenütt szomoru állapotban tengődnek. A mesterek elég szükkeblüek — a tiszteletreméltó kivétellel — tanonczaik oktatására néhány órát adni. A teendőkkel tulterhelt közigazgatási hatóságok képtelenek megfelelni az iskolalátogatási kényszer foganatositásának. Az állapotokon változtatni kell. És lehet! Lehet a fennlévő intézkedések keretén belül.

A vallás és közoktatásügyi miniszternek 1877. év 23,042. sz. alatt kelt rendelete értelmében az iparos tanulók iskolái feletti felügyelet gyakorlását a miniszter kinevezett miniszteri biztosok által is gyakorolhatja.

Ily biztosok par excellence a kereskedelmi és iparkamarák által ajánlásba hozott egyének lehetnek.

Országos intézkedést az iparügy érdekében. Felterjesztést intézni a miniszterhez, hogy a rendelet ezen passzusát alkalmazza, s bizza meg a kamarákat, hogy a kebelökből választott egyén által a tőfelügyeletet gyakorolják. Törhetlen meggyőződésem, hogy a hol ez intézkedésnek erélyes végrehajtói lesznek, a mai szomoru állapotokon segitve is lesz. Ma nincs más iparosoktatásunk, az iparos tanulók iskoláinál. Legyünk azon, hogy a kicsi is ne veszszen eredménytelenül kárba.

Ez inditvány érvényesülését azon hozzáadással óhajtanók, hogy oly városokban, melyekben ipariskolák vannak, de kamara nincs, a miniszteri biztosok kinevezését az iskolákat ellenőrző ipartársulat vagy direkte, vagy a kamara által indirekte hozhassa javaslatba, mert nem minden kamara ismeri a területéhez tartozó minden városnak speciális viszonyait.

— **Uj ipartelepek Borsodban.** A hazai gyáriparnak nyujtott kedvezményekről szóló törvényjavaslat életbelépése folytán Kováts Gyula ur, a miskolczi kereskedelmi s iparkamara titkára inditványára elhatározta, hogy mivel kivánatosnak tartja, hogy a gyáripar az állam által nyujtott kedvezmények alapján a kamarai területen fejlesztessék, az ország és a külföld figyelmét felhivja azon iparágakra, melyek meghonositására, fejlesztésére megvannak az előfeltételek. A vállalkozási szellem ébresztése, a tőke urainak ösztönzése inditó ok volna a kamarai területen előrelátható hasznonnal üzhető iparágak meghonositására. A vasipar, a faszalma- és agyagipar a kamarai terület számos vidékén bir alkalmas talajjal. Ujjal kell mutatni az előnyökre, melyeket a vidékek a vállalkozási szellemnek nyujtanak. Egy ad hoc bizottság azonnal meg is választatott, mely a kamarai irodával együttesen a hiányos adatokat pótolva a helyismeret és tapasztalat utján szerzetekkel pótolva a felhivás érdemleges részét megállapitani lesz hivatva.

Kereskedelem és tőzsde.

** **Az aratás és kiviteli kilátásaink.** Mig Közép-Oroszországból és részben Oláhországból is folyton tartó esőzésekről panaszkodnak, addig nálunk a legpompásabb időjárás uralkodik, mely a folyó aratási munkálatokra a legjótékonyabb hatásu. A kedvező időjárás folytán remélhető, hogy

---

kotály hosszukás szemei s a kikből idővel azok a naptól elfeketült és megaszott anyókák lesznek, a kik összesugorodott taglejtéseikkel szinte a sirok porát látszanak fölrázni. Es zou! Hajrá! Csak előre!.. Numa valóban föltalálta népét, az ő fürge, ideges Provenceát, ezt a barna tücskök fajtáját, a mely mindig künn jár és mindig danol! Maga is közéjök való volt, kigyógyulván már ma reggeli nagy kétségbeeséséből, elfásultságából, szereimébol, melyet tovasöprött a mistral első fuvalma, a mely végig harsogott a Rhone völgyén, fölemelve a vonatot, gátolván a haladásban, üzve, kergetve maga előtt mindent, meghajtván a fákat, mintha futni készülnének, a távolba tolva a hegyeket, megrázva még a napot is hirtelen elsötétedésekkel. A távolban Apt városa, a hullámzó napfényben, csoportositá épületeit az Antoninusnak ódon tornya körül, hasonlóan a gulyához, mely Camargue mezőin a legvénebb bika köré szorong, igy állva szembe a széllel.

S a mistral e nagyszerü tárogatójának a hangja mellett érkezett be Numa a pályaudvarba. A család titokban tartotta volt jövetelét, hogy elkerülje a dalárdákat, zászlókat, ünnepélyes küldöttségeket. Egyedül Portal néni várta, nagy garral elhelyezkedve az állomásfőnök karszékében, lába alatt melegitővel. A mint unokaöcscsét észrevette, a termetes asszonyságnak a pihenésben kinyilott rózsaszinü arcza elszomorodott kifejezést öltött, kidagadt fehér hajfonatai alatt: s karjait széttárván zokogásban és jajveszékelésben tört ki:

— Oh jaj minékünk! ... Ilyen csapás! ... Mikor pedig olyan kedves kis leany volt! ... És olyan jó! ... olyan szelid... hogy az ember a szájából is odaadta volna neki a falatját...

— Szent isten! ... Hát vége van? ... gondolá magában Roumestan, utazásának valójára ébredve.

A néni egyszerre csak félbeszakitotta siránkozását, hogy hidegen, szigoru hangon odaszóljon a szolgának, ki a lábmelegitőt ott felejtette; „Ménicle, a melegitőt!" Azután az őrjöngő fájdalom skálájában folytatta a Hortense erényeinek részletezését, nagy sivalkodásokkal azt kérdezvén az égtől és angyalaitól, hogy miért nem őt vették el a helyett a gyermek helyett, mi alatt nyögdécselő kitöréseivel meg megrázta a Numa karját, a melyre támaszkodott. hogy apró, lassu léptekkel, a hintóhoz vezettesse magát. A Berchère-avenue kopár fái alatt, a száraz galyak és kéreg-darabok forgószelében, melyeket a mistral a hirneves utazó elé szórt, a lovak lassan haladtak előre; s a fordulónál, a hol a közszolgák rendszerint ki szokták fogni a lovakat, Ménicle többször volt kénytelen ostorát csattogtatni annyira meglátszott lepni az állatokat a nagy férfiu iránt való közönyösség. Ám Roumestan csak arra a borzasztó ujságra gondolt, a melyet az imént hallott, s kezébe fogva a nagynéni gyürüs kezeit, ki egyre törölgette szemét, halkan kérdé:

— Mikor történt?

— Micsoda?

— Mikor halt meg szegényke?

Portal néni fölugrott tornyos párnáiról.

— Mikor halt meg? ... Hát ki mondta, hogy meghalt? ...

De nyomban hozzátevé, nagyot sohajtva:

— Csakhogy szegényke nem sokáig viszi már.

Oh nem, nem igen sokáig. Most már föl sem kelt többé, nem hagyta el csipkés vánkosait, a melyeken elsoványodott kis feje napról-napra fölismerhetetlenebbé lőn; arczát égő vörösség boritá, orrát, szemeit kék vonalak köriték. Elefántcsont-kezeit elnyujtva a battiszt ágyruhán, maga mellett egy kis fésüt és tükröt tartva, hogy olykor megsimitsa szép barna haját: igy maradt el órákig, egy szót sem szólva hangjának fájdalmas rekedtsége miatt, tekintetét tévetegül jártatva a fák koronáin, a tündöklő egen a Portal-ház régi kertje fölött.

Most este merengő mozdulatlansága olyan régóta tartott már az alkonyatban, mely biborvilágossággal önté el a szobát, hogy nénje megszólitá:

— Alszol?

Hortense megrázta fejét, mintha el akarna valamit üzni.

— Nem, nem aludtam; s mégis álmodtam... Azt álmodtam, hogy meghalok. Épen a világ szélén állottam s áthajoltam a más világba — de ugy, hogy majd leestem... De téged még akkor is láttalak, kis szobánkkal együtt; hanem én már a másik oldalon voltam, s a mi meglepett az volt, hogy az élet milyen csöndes ahhoz a nagy zsivajhoz képest, melyet a holtak támasztanak, méhkas zsibongása, szárnyak csapása, hangyaboly nyüzsgése, az a zugó morajlás, mely a tengerből a nagy kagylókban megmarad. Mintha a halál még népesebb, zsufoltabb volna, mint az élet... S olyan erős volt ez a zugás, hogy ugy tetszett, mintha füleim most hallanának először, mintha uj érzéket fedeznék föl magamban.

Lassan beszélt, töredezett, sziszegő hangján. Majd, szünet mulva, azzal az egész hévvel, melyre az eltört, bus hangszer képes volt, folytatá:

— Egyre elragad a képzelem... „A legelső jutalmat nyeri Hortense Le Quesnoy, Párisból!"

Zokogás hallatszott, melyet az ajtó csapódása fojtott el.

— Látod, mondá Rosalie, — mama kiment ... fájdalmat okozasz neki...

— Szántszándékkal ... mindennap egy keveset... hogy ne legyen egyszerre olyan sok, viszonzá a leány.

A régi ház folyosóin végig nyargalt a mistral, sivitott az ajtók alatt, dühös lökésekkel rázva azokat.

Hortense mosolygott.

— Hallod? .. Oh, mint szeretem ezt... Ugy tetszik, mintha messze, idegen országokban járnék! ... Szegény néném te, tevé hozzá, megfogván Rosalia kezét s ajkaihoz emelvén azt, — micsoda bajt hozok én neked akaratlan is... A kicsiked most már én miattam délszaki születés lesz... s te ezt nekem sohasem fogod megbocsátani, te „francihote", te!

Egyszerre csak a szél harsogásából egy éles fütty hallatszott ki, mely megremegteté.

— Hah! az esti vonat! ...

Mint minden beteg, minden rab, ő is ismerte a környék legcsekélyebb neszét is, belevegyitve azt mozdulatlan létébe ép ugy, mint a szemközt látszó égboltot, a fenyő-erdőt, a dombolalon álló ódon római tornyot. Ettől a pillanattól fogva nyugtalan, türelmetlen lett, folyvást lesve az ajtót, melyen végre belépett egy cseléd.

— Jól van ... mondá Hortense élénken, s mosolyogva fordult nénjéhez: — Egy perczre, kérlek ... majd azután behivatlak.

Rosalie azt gondolta, hogy a pap jön látogatóba, templomi latinságával és elrettentő vigasztalásaival. Lement a kertbe, e délvidékies keritett helybe, a melyben nincs virág, a mely puszpángsorokkal van tele s magas cyprusokkal védve. A mióta betegápoló lett, mindig idejött megpihenni, könyeit elrejteni, fájdalma görcsös vonaglásait lecsillapitani, Oh, milyen jól értette most már anyja szavait. „Csupán egy szerencsétlenség van, helyrehozhatatlan: azoknak a halála, a kiket szeretünk". Eltünt minden más fájdalma, hitvesi boldogságának megsemmisülése. Nem gondolt egyébre, csak erre a rettenetes, kikerülhetetlen eseményre, a mely napról napra közelebb jő. Az esti óra okozta-e, az a vörös, tovasietö nap, mely a kertet árnyékban hagyta s a ház ablakain késlekedett, az a sivó szél, mely fenn dühöngött, s melyet csak hallani lehetett, de érezni nem? De Rosaliet ez este kimondhatatlan szomoruság, aggódás fogta el. Hortense, az ő Hortensea! ... több mint testvére, leánya csaknem, első kora anyai öröme... Elfulasztá a zokogás, melynek nem voltak könnyei. Kiáltani, segitséget kérni szeretett volna. De kitől? Az ég, a melyre a kétségbeesettek föltekintenek, olyan magas, olyan messze, olyan hideg, szélvész kavart volt. Vándor-madársereg sietett rajta keresztül, melynek sem hangját, sem szárnycsapásait nem lehetett hallani a szélvitorlák csikorgásában. Hogyan hatolhatna fel egy földi hang abba a néma, közömbös magasságba?

De mégis megkisértette, s arczát a fölszálló fény felé forditva, mely már az ódon háztető gerinczére szökött fel, ugy könyörgött ahhoz, a kinek elrejtőznie, félrevonulnia tetszett a mi fájdalmaink és panaszaink elől, ahhoz, a kit emez bizalommal, arczczal a földre borulva imád, a kit amaz őrjöngve, szétterjesztett karokkal keres, más pedig ökölre szoritott kézzel fenyeget, megtagad, hogy megbocsáthassa neki könyörtelenségét. S ez a káromlás, ez a tagadás — imádság ez is...

(Folytatása következik.)

AZ ELRABLOTT ÖRÖKÖSNŐ.

Regény az angol eredeti után Frankenstein Herminától.

TIZEDIK FEJEZET. 14

Üzleti dolgok.

(Folytatás.)

— Látom, hogy ön a gyakorlati irányra adta magát, mylord, és ebből az indokból nem akarom önnek a kivánt összeget megtagadni, viszonzá Brocklehadd; leányom át fogja önnek adni a szóban forgó összeget, ha az ebédnél leszünk, s a legközelebbi napok folyamában meg fogjuk beszélni, hogy milyennemü nyugtát állitson ki a felveendő összegről. Feleség után kell néznie mylord — bocsánat nyiltságomért — még pedig oly feleség után, a kinek nemcsak sok pénze, van, hanem a ki az üzleti dolgok iránt is érzékkel bir, egy nő után, kinek nem jár mindig a divaton és egyéb ostobaságokon az esze, mylord, és a ki képes az ön összes pénzügyeit erős kézzel rendbe hozni. Egy szóval, mylord, oly feleségre van szüksége, a kiben megvan a képesség, hogy összes ügyeit vigye; ön pedig arra használja idejét és szabadságát, hogy magát a politikának, vagy a tudományoknak vagy más egyébnek szentelje, a mi dicsvágyával összhangzásban áll, s hogy igy régi büszke nevére uj fényt áraszszon.

— Igaza van, mr. Brocklehadd, viszonzá Cheslyn, kinek érdekét az ügyvéd szavai nagyban felkeltették; ön tisztán és világosan ecsetelte helyzetemet s egyuttal oly képet tárt fel előttem, mely minden tekintetben elbájol.

Könnyen megfogható, hogy az, a mi az ügyvéd könyvtárszobájában eddig történt, hatalmas benyomást tett Cheslynre. A Susan előnyére szóló végrendelet, a tizezer font készpénz, a leány ifjusága, szépsége és okossága, az ügyvédnek minden kétségen felül válságos állapota, mindezek Cheslynt arra tették figyelmetessé, hogy itt házassági kilátások nyiltak meg előtte, melyek különös figyelmére méltók voltak.

— Az ön által elém tárt képben ugy látszik, csak egy nehézség van, mr. Brocklehadd, tevé Cheslyn mosolyogva hozzá, és e nehézség a

buzánk minősége, melynek mennyiségi eredménye kielégitőnek mondható, kitünőnek fog bizonyulni, mint ezt a már eddig is beérkezett mustrákból láthattuk, melyek ugy szemre, mint szinre nézve kielégitők és majd kivétel nélkül nagy sulylyal birnak. A buza minősége terményünk kivitelképességére nagy fontosságu, mert eltekintve attól, hogy minden kilogramm effektiv-sulylyal, melylyel a gabona nehezebb, a betakaritott gabona tápláló értéke sokkal nagyobb, mint a mennyit maga a sulyszázalék kitesz; a külföld a nehezebb fajokat szivesebben vásárolja, hogy ezzel a kereskedelemben előforduló más származásu könnyebb fajokat keverje és előbbieket megfelelően drágábban is fizeti. Különösen áll ez majd magyar buzáról, mert ez évben a föntebb emlitett kedvezőtlen időjárás következtében a középoroszországi és oláhországi könnyü buzafajok nagyobb szemüek s meg fogják kivánni a nehezebb fajokkal való keverést.

** **Nagy repczevásárlások Francziaország részére.** A repczetermés Francziaországban az idén nagyon rosszul ütött ki és a franczia olajgyárosok ennélfogva nagy részben a külföldi repczére vannak utalva. Tegnap itt nagy üzlet volt repczében, mert Francziaország egyik legnagyobb olajgyárának tulajdonosa Leduc ide érkezett és augusztus—szeptemberi határidőre nagyobb bevásárlásokat eszközölt. A Magyarországon Francziaország részére vásárolt repcze Fiuméban rakatik hajóra és onnan hat nagy hajórakományt szállitanak a franczia kikötőkbe.

** **Tiszai sorsjegyek.** A tiszai sorsjegyek eladására alakult szyndikátus, miután feladatát teljesen megoldotta, e hó végével feloszlik. A nyeremény legnagyobb része különben már feloszlatott a résztvevők között. Egy kis maradék in natura osztatik fel. Az osztrák hitelintézet azon pillanattól kezdve, midőn a tiszai sorsjegyek utolsó opcziójának legnagyobb részét az észak-német banknak adta el, teljesen beszüntette az eladást.

** **Uj olasz járadék.** Ezen kölcsön közvetlenül megkötése után oly gyorsan került a piaczra, hogy a megkötés feltételeiről s az üzlet egyéb részleteiről kevés került a nyilvánosság elé. A „Revue écon. et fin." hosszabb értekezései azonban adnak felvilágositást néhény pontról. A tulajdonképeni átvételi árfolyam 88¼ százalékra teendő. A franczia csoportra nézve, mely 200 millió frankot vett át s egyuttal közvetitő szerepet visz Németországgal szemben, következőleg alakul az ár 88¼% levonva 1 százalék provizió, egyenlő 87.37, hozzávonva 2.17 a januári szelvényért, melyet a kibocsátók tartoznak fizetni, és 0.15 százalék angol bélyeget, egyenlő 89.69 százalék. Ebből levonandó 3 százalék kamatra. A kormány ugyanis 1882. márczius 31-ig kamat nélkül engedi át a pénzt a kibocsátóknak. Mivel az aláirók átlag folyó évi októberben tartoznak befizetni, e kamatélvezet mintegy hat hónapon át tart, s a kibocsátók feltehetik, hogy a reportok átlag 6% kamatot hoznak. Az ár e szerint 86.69 százalék, hozzá vonva a Baring és Hambro uraknak fizetendő proviziót. Ha ezt 1 százalékkal számitjuk, akkor a franczia résztvevőknek 87.56 százalékot kell fizetni. A kibocsátási ár, mely Londonban 90, Párisban 91-et képvisel. A nyereség e szerint meglehetősen gazdagnak látszik, föltéve, hogy a pénz átlag csakugyan 6 százalékot hajt, s hogy a rembours megszerseért nem kell aranyágiót fizetni. Legfontosabb ezen adatokban az, hogy a kormány a pénzt márczius végéig kibocsátóknál hagyja. Nem lehet feltenni, hogy a kormány addig semmit sem kapna, s még kevésbé azt, hogy a kibocsátók az egész összeget egy napon akarják lefizetni. Alkalmasint ugy értendő, hogy a márczius 31-ki a közép határidő. Ezzel az előbbi állitás is megegyezik, mely szerint a fizetésnek 1882-dik évi október hóig kell történni. Kétségtelen, hogy a kibocsátók succesive rembourtirozni fognak. A franczia csoport tagjaiul a következőket sorolja fel a nevezett lap: Banque d' Escompte, Banque de Lyon et de la Loire, Société financiére, Banque de Dépots et d' Escompte, a Stern-házat, Haber, Epstein Morceau, Pessard, Laurent-Descours urakat, az Agents de change, Tavernier és Dofus ügynökségeket s másokat. Különös érdekkel bir, kivált Párisra, azon kérdés, mikor jelennek meg a végleges czimletek, mert csak akkor jöhet a kölcsön a párisi tőzsdére. A nevezett lap kérdést intézett a Baring házhoz, hogy effektiv darabok szállitása nem történik-e 1882. január 10-ke előtt, vagy anticzipált teljes fizetés mellett már előbb is. Baring ezt felelte: „Teljesen kifizetett czimleteket januári szelvényekkel szállitunk, melyek aztán véglegesekkel cseréltetnek ki, és pedig oly gyorsan, amint a kormánytól befolynak." E szerint az olasz kormánytól függ, hogy előbb vagy utóbb akarja e azokat a czimleteket szállitani, melyek a párisi tőzsdén a régiekkel egy időben lesznek szállitandók.

** **Arad, mint Anglia husszállitója.** Aradon, mint az „A. és V." irja, egy angol konzorczium vágóhidat szándékozik felállitani egészen modern berendezéssel, az ujabb idők követelményeinek megfelelőleg. A vágóhidat azért állitanák föl, hogy Anglia részére nagyobb huskivitelt eszközöljenek. A kész nyers hust azonnal jégkamrákkal ellátott, külön e czélra készitett alkalmas berendezésü waggonokban szállitanák Angliába. A konzorczium e tárgyban sürgönyt küldött Arad egy üzleti czégéhez, melyben arra kérték azt, hogy a városi hatósággal értekezzék, mily feltételek mellett lenne hajlandó a vágóhid felállitására vonatkozó engedélyt megadni. A sürgönyt átadták a polgármesternek s a kérdés fölött a városi törvényhatósági bizottság fog majdan dönteni, ha a tárgyalások komoly folyamatba lépnek.

** **Ausztria-Magyarország külkereskedelme 1881. első öt havában.** A vám alá eső áruk bevétele 1881. május havában a mult év megfelelő időszakához képest jelentékenyen nagyobb terjedelmet öltött. A 2.535,804 frtnyi vámbevétel 440,336 frttal vagyis 21 százalékkal volt magasabb. Az első öt hóban a vámbevételek 12.825,166 frtra rugtak vagyis 1,518,449 frt azaz 13,3 százalékkal szaporodtak. Ehez járulnak első sorban a következő czikkek bevétel-többletei:

Az árubevitel mennyisége		májusban 1880	májusban 1881	januártól májusig 1880	januártól májusig 1881
Nyers kávé	mm.	25,230	29,652	113,377	147,810
Czitrom, narancs	„	3,820	7,421	30,126	45,275
Tea	„	158	280	988	1,719
Hahtolt rizs	„	31,338	46,206	153,407	179,886
Ásványolajok	„	31,432	53,670	351,924	446,040
Vas	„	73,404	84,183	244,007	303,617
Sertés	drb	14,333	42,509	45,308	157,519
Juh	„	1,651	5,796	3,667	11,541

A vámmentes áruk bevétele is sok czikknél nagyobb, főleg kiemelendők e tekintetben: nyers és készitett bőr, gyapot, kender, len, juta, iparsók, kén és trágyaanyagok. A gabonabevitel csak kevéssel volt kisebb mint 1880-ban, mig a kivitel, főleg 1881. május havában szük korlátok között mozgott. A gabona és lisztkereskedelem a következő mennyiségeket karolta föl:

		Bevitel Gabona	Bevitel Liszt	Kivitel Gabona	Kivitel Liszt
		métermázsa			
Májusban	1879	442,202	50,638	1.193,623	296,254
	1880	668,323	125,134	330,859	108,819
	1881	795,487	43,664	528,547	83,090
Januártól májusig	1879	1.847,406	263,931	4.893,390	1.184,153
	1880	2.928,031	485,575	1.322,713	400,972
	1881	2.805,994	210,400	2.754,794	470,033

1880-ban és 1881-ben e szerint a gabonabevitel nagyobb volt mint a kivitel. Jobb kelendőségben részesültek a külföldön 1881-ben a marhatenyésztés termékei és a következő gyártmányok:

Az árukivitel mennyisége	májusban 1880	májusban 1881	januártól májusig 1880	januártól májusig 1881
	darab			
Juh	24738	36321	84987	130933
Sertés	11847	21581	54458	150243
Malacz	5804	11922	14539	24947
Szarvasmarha	6818	6372	23192	28600
	métermázsa			
Czukor	119856	160013	844411	1587129
Szesz	11503	14205	67013	104763
Sör	29672	34105	113384	119260
Nyers lenfonal	6306	7062	27250	38089
Gyapotáruk	1488	2300	10150	12273
Nyers lenáruk	1356	3159	6000	15350
Gyapjuáruk	2450	3239	15003	15602
Kész ruhanemüek	626	884	4705	41667
Fehér üveg	5027	10997	28724	41667
Fenyvesek	437	1001	1499	5157
Fehér keményitő	280	510	916	3252

Jelentékenyen csökkent a kivitel a következő czikkekben: bor, mellasse, vaj, stearin, paraffin, cerezin, gyapju, agyagedény, vas, vasáru, gépek és rongy. Az adó-restituczió a kivitt czukor, sör és pálinka után 1881. május havában 1.829,710 frtot igényelt (+ 505,228 frt) és 1881. első öt havában 17.006,148 frtot (+ 8.074,082 frt).

**Czégváltozás. Az ismert bécsi könyvkereskedő-czég Faesy és Frick, mely évek óta főleg a mező- és erdőgazdasági irodalmat üzi, kivéve a Faesy György Pál által átvett kiadványokat, Frick Vilmos egyedüli tulajdonába ment át, ki az üzletet „k. k. Hofbuchhandlung Wilhelm Frick" czég alatt fogja tovább vezetni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— julius 21.

A buzaüzlet iránya ma is határozottan szilárd volt. Gyenge kinálattal szemben kedvező vételkedv mutatkozott és körülbelül 7000 mm. adatott el szilárdan tartott árakon. Tengeri iránya valamivel kellemesebb volt, ellenben egyéb gabonanemek forgalom nélkül maradtak és áruk valamint irányuk teljesen változatlan. Eladatott:

Buza: Tiszavidéki uj 100 mm. 81 k. 12.60, régi 100 mm. 78.3 k. 12.80, 200 mm. 78 k. 12.75, 1500 mm. 76.4 12.60, 100 mm. 76.2 k. 12.20, mind 3 hóra.

Fehérmegyei 100 métermázsa 76 k. 12.40, 200 métermázsa 75.2 k. 12.15, mind három hóra.

Bánsági 470 mmázsa 75.5 k. 12., három hóra.

Bácsmegyei 1000 mm. 76 k. 12.40, 500 mm. 77.6 k. 11.70, 600 mm. 77.6 k. 11.70, mind 3 hóra.

Tengeri 200 mm. 5.85, 500 mm. 6., készfizetéssel.

Zab 300 mm. 6.55, készfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak

Buza tiszavidéki	75—79 k.	11.85—12.75	frt
„ pestvidéki	75—79 k.	11.50—12.20	„
„ fehérmegyei	75—79 k.	11.75—12.65	„
„ északmagyarországi	75—79 k.	11.10—11.75	„
Rozs ó	70—72 k.	—.— —.—	„
Árpa ó takarmány	60—62 k.	—.— —.—	„
„ ó égetni való	62—64 k.	—.— —.—	„
„ ó sörfőzdei	64—66 k.	—.— —.—	„
Zab ó	37—40 k.	6.50— 6.80	„
Tengeri uj bánsági	75 k.	5.95— 6.—	„
„ „ másnemü	73 k.	5.85— 5.90	„
Köles ó	— k.	5.65— 6.10	„
Repcze uj káposzta	— k.	11.50—12.—	„
„ bánsági	— k.	11.——11.25	„

Határidőüzlet ma is emelkedő irányzatot követett és köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.37, 5000 mm. 11.40, 2500 mm. 11.42 és 2500 mm. 11.43.

B.-tengeri julius—augusztusra 2500 mm. 6.17 frt.

B.-tengeri augusztus—szeptemberre 2500 mm. 6.30 és 2500 mm. 6.35.

B.-tengeri szeptember—októberre 2500 mm. 6.47 frt.

B.-tengeri 1882. május—juniusra 2500 mm. 6.60 frt.

Oláh tengeri augusztus—szeptemberre 7500 mm. 6.30 frt.

Káposzta-repcze augusztus—szeptemberre 1000 mm. 12⅞ frt.

Hivatalosan felmondatott ma 5000 métermázsa bánsági tengeri e hó 26-ára átveendő.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde csekély forgalom mellett határozottan csendesebb volt, sőt tengeri lanyha irányzatot követett. Köttetett:

Szokványbuza őszre 2500 métermázsa 11.40 forint.

B.-tengeri október—novemberre 2500 mm. 6.49 frt.

B.-tengeri 1882. május—juniusra 2500 mm. 6.50 frt és 2500 mm. 6.47 frt.

Szokványzab őszre 1400 mm. 6.70 frt és 1400 mm. 6.75 frt.

Káposztarepcze szeptemberre 500 mmázsa 13⅛ frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	11.38.——11.42
B.-tengeri jul.—augra	6.17.—— 6.20
Szokványzab őszre	6.67.—— 6.72½
Káposztarepcze aug.—szeptemb.-re	12.75.——12.87½

Délután.

A délutáni forgalom meglehetősen élénk és az irány szilárd volt. Köttetett:

Szokvány buza őszre 2500 mm. 11.44 frt.

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.80 frt.

B. tengeri augusztus-szeptemberre 5000 mm. 6.32 frt és 2500 mm. 6.36 frt.

B. tengeri szeptember-októberre 5000 mm. 6.45 frt.

B.-tengeri 1882. május-juniusra 2500 mm. 6.50 frt, 2500 mm. 6.52 frt. 2500 mm. 6.55 frt és 2500 mm. 6.57 frt.

Oláh tengeri augusztus-szeptemberre 2500 mm. 6.40 frt.

Este.

Az esti forgalom üzlettelen volt, de az irány minden irányban nagyon szilárd maradt. Köttetett:

Szokványbuza őszre 2500 mmázsa 11.45 forint.

B.-tengeri augusztus-szeptemberre 2500 mm. 6.35 frt.

Oláh tengeri augusztus-szeptemberre 2500 mm. 6.45 frt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	11.42½ –11.45
„ 1882 tavaszra	11.77½–11.80
Bánsági tengeri jul.—aug.-ra	6.20 – 6.22½
„ „ aug.—szept.-re	6.32½— 6.35
„ „ szept.—okt.-re	6.42½— 6.45
„ „ 1882. május—juniusra	6.55— 6.60
Oláh tengeri aug.—szeptemberre	6.37½— 6.40
Szokványzab őszre	6.70— 6.75
Káposztarepcze aug.—szept.-re	12.⅞—13.—

Terménytőzsde.

Szilvában határidőre ma jött létre némi üzlet. Egy első import-czég 1500 bécsi mázsát vásárolt és pedig boszniait 14 frton, szerbiait 13¼ frton, mindkettő 56 kilókint október—novemberi szállitásra.

Szilvaizben az irány lanyha, köttetett 100 mm. bánsági 17¾ frton. Szlavóniai 19 forinton kinálva.

Szesz szilárd, 33 frt pénz.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	áru frt
Heremag	lanyha	luczerna magyar	—.—	—.—
		franczia	—.—	—.—
		olasz	—.—	—.—
		vörös	—.—	—.—
Repczeolaj	szilárd	nyers azonnali száll.	—.—	—.—
		finomitott	34.—	34.50
		őszi, kétszer finomit.	—.—	—.—
Lenmagolaj	lanyha	—	—.—	—.—
Olajpogácsa	lanyha	repcze, egysz. prés.	6.10	6.25
Disznózsir ingyen hordó netto tara	szilárd	pesti	68.—	68.50
		vidéki	—.—	—.—
		—	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	m.Ia légensz.áru m.sz	62.—	62.50
		városi légensz	63.—	—.—
		füstölt, azonnal	68.—	69.—
Fagygyu	csendes	olvasztott	44.—	45.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	szilárd	bosznjai, hordó	19.—	20.50
		zsákokban	19.—	20.50
		szerbiai hordó	19.—	20.50
		„ zsákokban	19.—	20.50
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	csendes	szlavoniai Ia uj	—.—	—.—
		bánsági uj	—.—	—.—
Dió	lanyha	magyar, min. szerint	—.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar, Ia	—.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	csendes	magyar, fehér	—.—	—.—
		magyar, kékes	—.—	—.—
		házi, kék	—.—	—.—
		illiriai, erdélyi	—.—	—.—
		erdélyi	—.—	—.—
Borkő (term.) hordó nélkül	szilárd	fehér Ia	64.—	65.—
		fehér IIa	55.—	56.—
		vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	lanyha	nyers, min. szerint	—.—	—.—
		sárga, csurgatott	29.—	30.—
		fehér	—.—	32.—
		apró hordókban	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	120.—	122.—
		bánáti	123.—	124.—
Szesz 100 liter százalékonkint	szilárd	szesz	33.—	33.50
		„ élesztő	34.50	35.—

Értéktőzsde.

Gyenge frankfurti hirekre lanyha hangulatban nyilt meg a mai tőzsde, s a nap folyamán érkezett többi külföldi hirek sem voltak képesek a hangulatot élénkebbé tenni, csak az esti tőzsdén állt be jobb berlini hirekre kedvezőbb fordulat, ugy hogy a tőzsde szilárd irányban zárult.

Előtőzsde.

Lanyha irányban nyilt meg ami kivált bankértékekben nyilvánult, mig ellenben járadékok szilárdak maradtak. A forgalom utóbbiakban jelentékeny volt. Osztrák hitelrészvény 364.40-en indult, esett 362.80-ig, magyar 4% aranyjáradék 91.15, magyar papirjáradék 91.05-ön köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 362.80—362.90, magyar 4%-os aranyjáradék 91.15—91.20, magyar papirjáradék 91.05—91.10.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén egy kis javulás állt ugyan be, mely azonban jelentéktelen volt. Járadékok szilárdak maradtak, helyi értékek közül malmok, takarékpénztárak és Ganz és társa-féle vasöntőde keresettek. Váltók és valuták korlátoltak maradtak. Osztrák hitelrészvény indult 362.40-en és emelkedtek 363.40-ig, magyar hitelbank 356, magyar jelzálogbank 132-ön köttettek. — Más értékek közül forgalomba jöttek: Első Budapesti gőzmalom 1270, molnárok és sütők malma 327, hazai takarékpénztár 4420, Ganz- és társa fele vasöntőde 604. Állampapirok közül magyar 6%-os aranyjáradék 117.50, magyar 4%-os aranyjáradék 91.10—91.15. magyar papirjáradék 91.05—91.07½ köttettek. Váltók és valuták közül: Váltó Párisra 46.50-en köttetett és jegyeznek, cs. k. arany 5.53—5.55, 20 frankos arany 9.30—9.32, birodalmi márka 57.20—57.30, váltó Londonra 117.40—117.60.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészvény 363.40—363.50, magyar hitelbank 356—356.25, magyar 6%-os aranyjáradék 117.50—117.55, magyar 4%-os aranyjáradék 91.15—91.20, magyar papirjáradék 91.07½—91.12½.

Utótőzsde.

A hangulat kedvtelen maradt, a forgalom csekély. Osztrák hitelrészvény 362.50-től 363.20-ig köttetett.

Esti tőzsde.

Kedvező berlini hirre megszilárdult az irány. Osztrák hitelrészvény 363.60-on indult, emelkedett 365.20-ig és maradt 365 pénz.

Felszámolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	91.—
Magyar aranyjáradék	117.50
Magyar általános hitelbank	356 —
Magyar leszámitoló	164.—
Magyar földhitel	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitel	363 —
Angol-osztrák	—.—
Unio-bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	116 —
4% aranyjáradék	91.—

Sertéskereskedelmi csarnok Budapest—Kőbányán.

Kőbánya, jul. 21. Az üzlet szilárd. Magyar öreg nehéz 51—, fiatal nehéz 52½—53½, közép 53—53½, könnyü 54—, szedett könnyü 51—52½, Romániai bakonyi könnyü 51—52½átmeneti, eredeti könnyü 50—50½ átmeneti, Szerbiai nehéz 52— átmeneti, könnyü 51— átmeneti.— Az árak páronkint 45 kilós 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el, a vevőnek páronkint 4 frt aranyban vám fejében megtérittetik.

Üzleti tudósitások.

Budapesti husárak

Budapest, jul. 21.

Ökörhus 100 klgrja	48—50.50 frtig.
Tehénhus	47—50 „
Borjuhus	50—80 „
Bivalyhus	45—47 „
Nyers szalonna	68—70 „
Sertészsir	70—72 „

Marhavásár.

Budapest, julius 21. A ma tartott hetimarhavásárra felhajtatott összesen 1900 db nagy és 2332 db aprómarha. — Ebből eladatott u. 31 bika, dbja 85 frttól 175 forintig, 937 ökör, párja 200 frttól 345 frtig, 521 db vágótehén, párja 140 frttól 270 frtig. 200 fejős tehén dbja 80 frttól 201 frtig, 175 db bivaly, párja 200 frttól 238 frtig, 297 borju dbja 10 frttól 25 frtig, 2135 birka, párja 11 frt 23 frtig.

Uzdi-Szentpéter, julius 17, Uzdi-Szentpéteren még ma is élénk volt a baromvásár, bárha 10-ike óta mintegy 4000 szarvasmarha és 500 ló képezhette az eladás tárgyát. Külföldre az idén kevés marhát vettek. Tömeges bevásárlásokat egy pár magyarhoni uradalom és hizlalók részére eszközöltek. Budapesti, nagyváradi, aradi, temesvári s több hazai szeszgyárak számára 4 és 3 száz forint között szedték a nagy ökrök párját, mig 500 és 450 frtos czimeres ökrök is feles számmal voltak és keltek el a vásár első napjain. A legszebb ökröket egyes uradalmak, beszterczeteke és sz.-régenvidéki szászok produkálták, mig a legnagyobb és választékosabb állományt ifj. Simai Gergely bozsori birtokos szolgáltatta, ki az idén is mintegy 150 számból álló csordát hajtott a vásárra bozsori gulyájából. Különösen a szines marhák szép példányai voltak láthatók ezen csoportban. — Legnagyobb gulyát a sármási uradalom haszonbérlője tart, ki az idén is 740 darab számból álló marhaállományából 60 darabot adott el a szentpéteri vásáron. — Nehány év óta azonban az uzdi szentpéteri országos hirü vásár is megcsappant. Régebben 7—10 ezer marha is elkelt egy-egy látogatottabb vásár alkalmával, mig az idén 5—6 ezer között lehet az elárusitott lovak és szarvasmarhák száma. Legkeresettebbek a nagy vágómarhák voltak. Tulkok és tinók feles számmal hozattak. Nagy kinálat, de lanyha kereslet mutatkozott ezek iránt. A lovak közül keveset vásároltak be a katonaság részére. Kolozsvárról egy százados 3—4 száz forint között szedte a 14—15 markos lovakat. Uri fogatok összeállitására is láttunk iparkodást, de erre nézve nem sikerültek s törekvések a választók csekélysége miatt. A hires szentpéteri lóvásárok is nagyon csökkentek értékükben.

Bécs, julius 21. (Távirat.) Szt-marxi szurómarhavásár. A készlet élő borjukban 2750 darab volt, sertésekben 1419 darab, leszurtakban 41 darab, élő birka 3778 darab, leszurt 52 darab és bárány 34 darab. A feldolgozott huskészlet volt 10,200 kgr. — Az üzlet általán lanyha volt, az árak gyengülők. — Fizettek borjuért 24 frttól 46 frtig, magló sertésért 44 frttól 54 frtig, élő birkáért 40 frttól 43 frtig, sovány birkáért 15 frttól 26 frtig, bárányért 5 frttól 11 frtig (Mind 100 kilókint.)

Lóvásár.

Budapest, julius 21. A ma tartott heti lóvásár jelentékeny vidéki vevőket csalt be, kik nagyobb részt nyomtatáshoz való s — jobb igás lovakat vásároltak, — mindez azonban a jó, erős, csontosabb faj lovakból vásároltatott. Felhajtatott összesen 450 drb ló. Ebből eladatott uj lólevél mellett 54 drb. Átiratás mellett 217 db, összes eladás 271 drb, a vásár elég élénken folyt le; az árak erős igás 80 frttól 120 frtig, közönségesebb igásokért 15 frttól 60—70 frtig, a könnyebb lovak 70 frttól 150 frtig fizettettek.

Gabona.

Hamburg, julis 16. Mai piaczunkon változatlan lanyha irány mellett csekély volt az üzlet. Idő szép, hőmérsék + 18 R. Buza: kinaltatott 122—128 fontos elbai és holsteini 220—230 márka, 125/130 fontos dán 225—230 márka, 120/129 fontos mecklenburgi 220—238 márka, szibériai 225 márka, amerikai téli buza 225—230 márka, nyári 218—220 márka 1000 kilogrammonkint netto, minőség szerint Rozs szintén vételkedv nélkül. Kinálva maradt: Orosz 175—190 márka, török 180—200 márka, amerikai 200—210 márka, 120—125 fontos dán 175—195 márka, 120/124 fontos meklenburgi 205—215 márka, spanyol és franczia 180—190 márka, 1000 kilogrammonkint minőség szerint. Árpa üzlettelen. Zab jó minőségü élénkebb figyelemben részesült, közönségesebbet olcsóbb árakon kináltak, de nehezen talált vevőkre.

Prága, julius 19. Ma ismét nagyobb szállitmányok érkeztek piaczunkra, minek az lett a következménye, hogy molnáraink a jobb árut kiválogatták s a silányabbat figyelmen kivül hagyták. A kinálat igen jelentékeny volt, ellenben a forgalom csekély, s igy a zárlatig a legtöbb szállitmány eladatlan maradt. Buza, mely közül az első minőségü még jó vételkedvnek örül, néhány molnár által ma is kerestetett s jó áron adatott el, minek ellenében azonban a közép és könnyebb minőségüt alig keresi valaki, ugy hogy a tulajdonosok nagyobb engedményekre kényszerittetnek. Rozs ugy finom, mind könnyebb nagyobb tételekben adatott el, s minden vasárnapon történnek üzérek részéről realizácziók, kik most már belátják, hogy az eddigi árak nem tarthatják fön magukat. Az ezidei időjárás a lehető legkedvezőbb volt a vetésekre nézve és az aratás Prága körül a napokban kezdődött. Amennyire eddig következtetni lehetett, az eredmény kedvezőnek igérkezik, amennyiben a minőséget illetőleg sem lehetnek panaszok. Itt-ott előfordult ugyan dült rozs, egészben véve azonban nincs ok panaszra. Magyarország már küldi buza és rozs ajánlatait, melyek azonban tekintettel a magas árakra, itt nem találnak visszhangra. A minőség igen szép ugyan, kivált a rozsé, mindamellett ily árakon aligha fognak nagyobb kötések eszközöltetni. Miért fizettek: buzáért 78—81 kilós 13.15—13.75 frt malomhoz, 76—77 kilós 12.60—13 frt malomhoz, zabért: finom minőségüert 7.50—7.70 frt, vasuthoz, közép minőségüert 7.30—7.40 frt vasuthoz. Repcze kész áru 68 kilós, brutto 8.75 frt vasuthoz, repcze aug. 9—9.30 frt.

Liszt.

Prága, jul. 19. A liszt forgalomban állandóan lanyha irány uralkodik s a lefolyt het lisztüzlete ha lehetséges, még kedvezőtlenebb alakot öltött. Az addigi habár nem igen kiterjedt kivitel, most teljesen fenakadt, s daczára, hogy a tulajdonosok készek engedményekbe bocsátkozni, finom és középminőségü magyar liszt csak kis tételekben vásároltatik belföldi fogyasztásra. Angolország, egy idő óta egészen szenvedőlegesen viseli magát. Az előforduló eladások ennélfogva a legszerényebb igényeknek sem felelnek meg, mi mellett azonban az árengedmények sem igen jelentékenyek. Takarmányanyagok közül finom korpa-készlet hiányában tartja árait, durva kevés kerestetik. Az utolsó budapesti átlagárak a következők: 0. sz. 22 frt, 1. sz. 21.40 frt, 2. sz. 20.60 frt, 3. sz. 20 frt, 4. sz. 19.20 frt, 5. sz. 18.30 frt, 6. sz. 17.30 frt, 7. sz. 16.20 frt, 8. sz. 15.50 frt, 8½ sz. 14.70 frt, 8¾ sz. 12 frt; finom korpa 4.70 frt, durva 3.70 frt 100 kilo, brutto nettoért hajótól vagy vasuttól Az itteni piaczon irány és arak változatlanok maradtak.

Here- és egyéb magok.

Prága, jul. 19. A legcsekélyebb forgalom mellett valamennyi heremag megtartotta eddigi irányát. Üzérek itt-ott csekély öreg árut vesznek, azt is készletre. Jegyeznek: legfinomabb svéd 34—35 frt, ugyanolyan finom 29—31 frt, ugyanolyan közép 23—26 frt; fehér heremag legfinomabb 33—35 frt, finom 28—31, közép 24—26 frt; piros heremag: legfinomabb 20—22 frt, Timoté 13—15 frt, esparsette 7—7.50 frt; quedlinburgi répamag 16—17 frt, cseh répamag 10—11 frt, kendermag 5—5.55 frt, franczia luczerna 33—35 frt, cseh luczerna 23—25 frt, kék mák 23—24 frt, szürke 16—17 frt. Mind 50 kilogrammonkint.

Szesz.

Hamburg, jul. 19. A lanyha irány, mely e czikket már a mult hét zárlatával is jellemezte, e hétre is átterjedt s további jelentékeny haladást tett. A vámegylet hátráló árfolyamai a mi árainkra is hasonló befolyással voltak, és pedig első sorban a határidő árura. A sokoldalu kinálattal szemben csekély volt a vételkedv, mivel gyárosaink, kik az utolsó napokban kivülről ujabb megrendeléseket nem kaptak, a tulajdonosok előzékenysége daczára tartózkodóan viselték magukat. Svédország az eddiginél nagyobb mennyiséget hozott a piaczra, miből közelebbi, de távolabbi határidőkre is, nagyobb kötések eszközöltettek. — Az árak mult szombattól csütörtökig 1¾ és 1½ márkával szállottak alább. Ezen erősen hanyatlott árakra tegnap élénkebb kereslet állt be, mivel Berlinből is megszilárdult árfolyamokat jelentettek. Berlin erős realizácziók következtében lanyhán nyilt meg, de a zárlat felé jelentékeny megbizások folytán ismét megszilárdult; Páris ingadozások közt zárul. Az előttünk fekvő julius 1-ről kelt newyorki kimutatás szerint az első félévben kivitetett: 93,321 barrel és 581 puchon. Ebből Hamburgba és Brémába 2834 bar., Francziaországba 24,386 b. és 100 p., Spanyolországba 46,988 b. és 450 p., Olaszországba 6351 b., Angolországba 1480 b. és 6 p., Antwerpenbe és Rotterdamba 511 b. és 25 p. Az ez idei ármozgalom január 1-től kezdve a következő volt: 36¾—37—37½ cent, ápr. 30-án 37¾ cent, jun. 30-án 4 cent. Ma az itteni vásár szilárdan folyt le csendes üzlet és a tegnapi árak mellett. Nyers burgonya szesz hordó nélkül, loko, és juliusra 44½—

---

okosság és ügyesség ama eszményének feltalálásában rejlik, melyről az imént szólt.

— Ugy hát minden tétovázás nélkül kijelentem, hogy az a kép, mely e pillanatban előttem lebeg, a leányomé, — viszonzá a jogtanácsos vidám nyiltsággal; — de mondhatom, hogy nem lesz nehéz még más ily nőket is találni. Lordságodnak csak keresnie kell a magas társaságokban. De itt jön mrs. Gerden; valószinüleg azt akarja jelenteni, hogy az ebéd készen vár.

Mr. Brocklehadd csalatkozott. A lépések, melyek fülét megütötték, miss Susanéi voltak.

— Azért jöttem, hogy az asztalhoz vezesselek, papa, mondá a leány. Támaszkodjál reám.

— Mengedi, hogy én is felajánljam önnek karomat, mr. Brocklehadd? kérdé Cheslyn, az ügyvédet szintén gondosan támogatva.

— Még el fogtok rontani, ha mindaketten annyira elkényeztettek, mondá Brocklehadd, az egyikről a másikra vetve szemeit. Nem vagyok oly gyenge, a mint hiszitek.

De az ügyvéd tántorgott, s vezetői kénytelenek voltak őt karjaikkal átfogni, miközben egymásra tekintettek. Igy hagyták el a szobát.

— Már látom, hogy cselünk sikerülni fog, gondolá az ügyvéd magában. A komédia első felvonása nagyon jól ment.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Mrs. Glassop ura a helyzetnek.

Bármily nagy volt is a meglepetés, melyet mrs. Glassopnak ama férfiu megpillantása szerzett, ki azon coupéba szállott, melyben lord Cheslynnél tett látogatása után Londonból Weymouthba visszautazott, mrs. Glassop még sem veszité el egészen lélekjelenlétét.

Mrs. Glassop a férfiut, a mint láttuk, nemcsak azonnal megismerte, hanem legörömestebb helyét is ott hagyta volna a kocsiban, ha a vonat már nem lett volna mozgásban.

Miután belátta a visszavonulás lehetetlenségét, a coupé legszélsőbb végére ült, lehetőleg távol attól a helytől, melyet az érkezett foglalt el és kitartó türelemmel kezdett az ablakon kinézni, habár a belső felindulástól semmitse látott tisztán.

Egyszer volt életében boldogtalan.

Az ujonnan érkezett ugyanazon ember volt, a kiről Scruggsszal beszélt — férje!

Már több mint tizenhét év mult el, mióta őt a fennt leirt módon elhagyta, mindazonáltal a legelső tekintetre megismeré.

És ha kételkedhetett is volna az egyéniség ugyanazonosságában, hangja, — ama vad hang, mely korábbi időkben annyiszor megijesztette — minden kétséget eloszlatott volna.

Csak egy reménye volt, mely hanyatló bátorságát egy pillanatra felélesztette, s ez az volt, hogy férje tán nem nézte őt meg közelebbről s igy még kikerülheti a felismerést.

De ezen reménye is rövid pár pillanat mulva a legkellemetlenebb módon meghiusulandott.

Nem csak hogy az ujonnan érkezett azonnal megismerte, mialatt a komornyikkal beszélt, de sőt a gyengéd ölelkezésnek is szemtanuja volt, melylyel egymástól bucsut vettek.

A kifejezés, mely mr. Sam Glassop arczán ült, midőn a kocsiban helyét elfoglalta s kalapját mélyebben arczába nyomá, nem jósolt uti társnőjének semmi jót. Oly kifejezés volt ez, melyet talán az éhes tigris árul el, midőn áldozatát megpillantja. Azt árulta el, hogy végre elérkezettnek látta életének azt a pillanatát, melyre soká — nagyon soká várakozott.

Mr. Glassop kicsiny és sovány, de erőteljes testalkatu volt; mintegy negyvenöt éves lehetett és vonásai világosan elárultak jellemét.

Semmirevaló ember, de vig czimbora volt. Ruházata válogatott és kissé feltünő volt, mintha feltünést akart volna vele kelteni.

Egy pillanatig azon tanakodott, hogy miként szólitsa meg uti társnőjét.

Nagyon hangosan köhögött, aztán nyakkendőjét igazitá rendbe és sétapálczájával czipőjét veré.

Mrs. Glassop érté, hogy mindez csak arra való volt, hogy figyelmét magára vonja; de ugy tett, mintha semmitsem hallott volna.

— Mégis szeretném tudni, ki volt az a goromba ficzkó, mondá az ujonnan érkezett. Majd hogy a sinekre nem lökött!

Mrs. Glassop még makacsabbul szemlélte a kivül elrepülő tájakat.

— Az ön barátja volt az, asszonyom? kérdé mr. Glassop, miután első kérdésére nem kapott feleletet.

Mrs. Glassop azt hitte, hogy nem tehet okosabbat, mintha egyelőre siketnek teteti magát.

Az érkezett hosszura nyujtott fütytyel fejezé ki gunyját.

— Piczi Malvinkám, jer csak ide, mondá aztán vig hahotába törve ki. Azzal nem segitesz magadon, hogy hátat forditasz nekem! Mit jelentsen az, hogy folyton az ablakon nézesz ki, és ostobának teteted magadat? Hisz látod, hogy megismertelek!

Mrs. Glassop gyorsan visszafordult. Volt annyi ideje, hogy megnyugodjék és hogy tisztába jőjjön az iránt, hogy a ravaszság itt többet nyom az erőnél, és hogy jobb lesz férjétől feltünő botrány nélkül megszabadulni. Ezért egész nyugodtan rá nézett, midőn feléje fordult.

— Csakugyan te vagy, Sammy? kérdé, férjének kezét nyujtva. De az nem lehet! Alig birok szemeimnek hinni!

Sammy komor vonásai szelidebb kifejezést öltöttek. Gyakran mondta a nőt „egyetlen gyengeségének." Sőt el is pirult, midőn a feléje nyujtott kezet szivélyesen megrázta és a régi ismerőst megölelte.

— Ugy tehát ismét jó vagy hozzám? kérdé Sammy hosszabb szünet után.

— Minden bizonynyal Miért ne lennék az? Igaz, hogy derekasan összevesztünk, Sammy, de hiszen a harczban nem én huztam a rövidebbet, tehát nincs okom, a miért rád haragudjam. Más részt pedig azt, a mi veled történt, teljes mértékben megérdemelted, ugy hogy még csak meg se kell magadat boszulnod. És már most e sok esztendő után vessünk fátyolt a multra.

Sammy arcza sugárzott a boldogságtól.

— Hogy megpillantottalak, Malvina, régi szerelmem csonkitatlanul visszatér, jegyzé meg, karját mrs. Glassop teste köré füzve. Valóban féltékeny voltam s csaknem neki vadultam, midőn láttam, hogy az az ember Steadingban mily gyengéd bucsut vett tőled. Nem mondanád meg nekem, hogy kicsoda az az ember?

— Lord Ellingtonnak udvarmestere s neve Chubble", viszonzá mrs. Glassop oly ügyességgel, mintha a valót mondta volna. Már régi ideje udvarral nekem, mert magányosan álló asszonynak néz, s mivel nem remélhettem, hogy mi ketten valaha ismét együvé fogunk kerülni, már el is voltam határozva, házassági ajánlatát elfogadni. — Milyjó szinben vagy, Sammy! Te a hosszu idő alatt, melyben távol voltunk egymástól, csak előnyödre változtál meg!

— Ugyanazt mondhatom rólad is, viszonzá Sammy, kozelebbről szemügyre véve mrs. Glassopot. Ma szebb vagy mint valaha. — Ugy látom, hogy nem ment rosszul sorod. Hol élsz?

— Weymouthban; lakásom kissé félreesik ugyan a várostól, de nagyon szép fekvése van. Azzal tartom fenn magamat, hogy szobákat bérlek ki s egyuttal főzök is másoknak. Jövedelmem elég arra, hogy tisztességesen megélhessek. És te miit müveltél, a mióta utoljára láttuk egymást?

— Mondhatom, elég jó dolgom volt; legalább mindig egészséges és jókedvü voltam. Számos évet töltöttem azzal, hogy téget kerestelek, Malvina.

— És most hová utazol?

— Menetjegyem Bristolba szól. Ott vagyok két esztendeje a vámőrségnél alkalmazva. De most, hogy megtaláltalak, magától értetőleg haza foglak kisérni.

E szavak után még behatóbban tekintett mrs. Glassopra, észrevevé óráját és lánczát s csinos öltözetét, mely bizonyos jómóduságot árult el. Ugy látszott, nagyon meg volt elégedve figyelmes vizsgálódásának eredményével.

— Látom, hogy jó dolgod van, Malvina, különben nem utaznál az első osztályban, folytatá. Nagyon örvendek, hogy ismét megtaláltalak. Már most ujból kezdhetjük életünket ott, a hol egymást elhagytuk. Tekintsük ezt a tizenhét évet ugy, mintha az egész csak álom lett volna. Az igaz szerelem örökké tart. Boldognak érzem magamat, hogy ezentul ismét kedves, elragadó társaságodban tölthetem időmet — föltéve, hogy neked is ugy tetszik.

— O, minden bizonynyal, — ha az én életmódomba bele birod magadat találni.

Mrs. Glassop rendkivül barátságos mosolylyal tekintett férjére.

(Folyt. következik.)

43—43¾ márka; ma 43¾ márkával fizetve és áru, 43½ pénz. Vasabroncsos hordóval együtt, olyan amilyen 45½ márka áru, 45¼ márka pénz. Jó vasabroncsos hordóval együtt, helyben és juliusra 49½–47¾–48½ márka, ma 48½ márka fizetve és áru, és 48¼ márka pénz, julius—augusztusra 49¼—47¼–48 márka ma 48 márka fizetve, 48½ márka áru, 48 márka pénz. Augusztus—szeptemberre 49¼–47½–48 márka, ma 48 márka fizetve, 48¼ márka á 48 márka p. szept.—októberre 47½—46—46½ márka, ma 46½—47 márka fizetve, 47 márka áru, 46½ márka pénz, október—novemberre 46½—45—45¾ márka, ma 45¾ márka fiz., 46 márka áru 45¾ pénz. November—deczemberre 46—45—45½ márka fiz. ma 45½ márka áru, 45¼ márka pénz. November—májusra 45¾—45—45½ márka fiz. ma 45¾ márka áru, 45½ márka pénz. April—májusra 45—44—44¼ márka fiz., ma 44½ márka áru, 44¼ márka pénz. Nyers szesz, burgonya kizárva, tölgyfahordóban, tel quel: Orosz áru augusztus szeptemberre 44 márka, novem.—májusra 41½ márka áru. Dán és itteni áru hordó nélkül julius-augusztusra 44½–43–43½ márka, ma 43½—44 márka fizetve, 44 márka áru, 43¾ márka pénz; szeptember—októberre 42 márka, november—májusra 41 márka áru. Nyers répa szesz tölgyfa hordóval együtt, tel quel, augusztus—szeptemberre 43 márka, hordó nélkül 42½ márka, november—májusra, hordóval együtt 40½ márkán jegyeztetik.

Termények.

Lemberg, jul. 19. A kedvező időjárás, mely az egész héten át változatlanul tartott, igen jó hatással volt a repcze és rozsaratásra. A kedvező aratási kilátások, valamint azon körülménynél fogva, hogy minden tulajdonos a mostani magas árakra igyekszik a gabonáján tuladni, mi igen sok kinálatot von maga után, az ujabb gabonában igen lanyha üzletünk van, mely kivált a közeli határidőre szóló áruban mutatkozik. Igy ma 4000 mmázsa augusztus—szeptemberi buza kináltatott, anélkül, hogy vevőre talált volna, csak kész ó buza kerestetett, de a hozatal kevés volt. Ma jegyzünk:

Buza készáru 12 frt, augusztus—szeptemberre 10 frt, rozs lanyhább, kész 9.50, őszi rozs 8.25 frt, árpa lanyhább, kész 7 frt, őszi árpa 6.75 frt, élénken kerestetett, zab lanyhább, kész 6.25 frt, bükköny 6.75 forint, borsó kész 8–9 frt, takarmányborsó 6.75—7 frt, tengeri kész, régi áru 6.50, uj 6 frt. Minden 100 kilogrammonkint.

Repczének szilárdabb iránya van. A repczekaszálás folyamatban van, az eredmény minőségileg jeles, mennyiségileg igen gyenge közép. A cséplési kisérletek szerint egy hold föld után legfölebb 5 métermázsa esik, minek következtében ugy Gácsországban, mint Bukovinában is az ez idei eredmény legalább 40 százalékkal mögötte lesz a tavalinak. Tulajdonosok ennélfogva tartózkodók. Jegyzünk 12 frt áru 11.50 pénz 100 kilogrammonkint.

Heremag. Kis tételekben középfinom áru 30–31 frt mmként.

Lenmag: 11.50 12 frt, ánizs 23–24 frt. Kömény 6.2 frt, uj 18.50 frt 100 kilogrammonkint Orosz ánizs 26–27 frt. Kendermag 7—7.25 forint.

Vas és szén.

Az előttünk fekvő kimutatás a vas és szénpiaczról arról tanuskodik, hogy az északamerikai Egyesült-Államok vasüzlete általában nem változott, csak a skót nyersvas kerestetett élénkebben, melynek ára tonnánkint két shillinggel fel is emelkedett, valamint régi sinek ára is magasabbra szállt. Törmelék vas a régi árakon vétetett, de nem nagy mennyiségben. Aczélsinek ára 60—62 dollár volt, későbbi szállitásokra azonban olcsóbban adatnak. Ausztráliában a vas üzlet még mindig igen élénk. Angolországban az előző hét kedvező hangulata most még inkább megszilárdult, ami onnan van, mert a fogyasztás, kivált a belföldi növekedett, s a kivitel, ha bár lassan, de folyton emelkedik. A Cleveland-kerületi olvasztó kemenczék tulajdonosai a termelés mérséklését vették tervbe, mely czélból a skót olvasztó kemenczék tulajdonosaival egyezkednek is már. A tervből azonban ugy látszik, semmi sem lesz, mert az utóbbiak oly feltételekhez kötik hozzájárulásukat, melyeket a Clevelandiak el nem fogadhatnak. A többi nyersvas-kerületekben a hangulat szintén megjavult, különösen a hematite nyersvasat illeti, ez nagyobb keresletnek örvend, miért is ára tonnánkint nehány shillinggel emelkedett. Hengermü készitményekben is élénkebb üzlet fejlődött, s egyes fajoknál az árak emelkedtek. Aczél és aczél sinek most is jó forgalomban részesülnek, az illető müveknek elég a dolguk, kivált a dél-walesi bessemer-kunyhók, melyek annyira el vannak munkával halmozva, hogy ujabb megrendeléseket már elsem fogadnak. A gépgyárak és öntődék minden kerületben elegendőképen el vannak látva munkával. Birminghamban és Sheffieldben egy nehéz mint könnyü áruban kielégitő üzlet van, az árak is emelkedtek valamivel. — A szénüzlet egyes vidékeken élénk, amennyiben jelentékeny szállitások történnek, másokban a kereslet korlátolt határok közt mozog, az árakkal azonban sehol sincsenek megelégedve. Belgiumban növekedő kereslet mellett az árak is megszilárdultak. A szénipar Charleroiban mind Monsban növekedett, anélkül azonban, hogy az árak is emelkedtek volna. Francziaországban a vasüzlet tartósan kedvező viszonyok közt mozog. Az árak igen szilárdak s a vasmüvek mind bőségesen el vannak látva munkával. A waggongyárak annyira el vannak halmozva megrendelésekkel, hogy azokat csak a szállitási idő meghosszabbitásával teljesithetik. A saarrevieri állami aknákból juniusban 378,052 tonna szenet hoztak fölszinre s 379,352 tonnát adtak el, mig ellenben a mult évi juniusban csak 356,642 tonnát. A f. év második negyedének összes forgalma 1.206,202 tonnát tett, vagyis 33,639 tonnával kevesebbet mint az első negyedben, de 42,608 tonnával többet mint a mult év második negyedében. A Rajna vidékén, Westfáliában, Lotharingiában és Luxenburgban annyiban javult a vasüzlet, hogy a kereslet élénkebb s az árak megszilárdultak. Felsősziléziában is remélik, hogy a vasüzletben nemsokára javulás fog bekövetkezni. Ausztria-Magyarországban a nyers vas üzlet még mindig nem nyerhet elég élénkséget, a hengermüvekben azonban kielégitő forgalom uralkodik. Az aczélmüvek is elég munkával vannak ellátva, ugyszintén a waggon és gépgyárak is. A pénzüzlet most is vontatott.

Borászat.

* **Vinczellérképezde felállitása.** A ménesi kincstári szőlőt Aradmegyében a pénzügyminiszter egy vinczellérképezde felállitása czéljából átengedte a földmivelési minisztériumnak. Ezzel egy régi kivánsága teljesült az aradmegyei gazdasági egyesületnek s kereskedelmi kamarának, melyek a képezde felállitását már évek óta szorgalmazzák. Hogy maga Aradmegye közönsége is mennyire szivén hordja ez ügyet, bizonyitja azon ténye, mely szerint 16 növendék teljes ellátását biztositó ösztöndijra kötelezte magát, ugy, hogy a minisztériumot csak a tanitási költség s a tanitók fizetése terhelendi. A szőlő mintegy 20 holdnyi területü, gyönyörü fekvéssel, mely az egész vidéket domináíja. — Van rajta elegendő épület, melyek, habár jelentékeny átigazitást igényelnek, de a kivánt czélnak teljesen megfelelnek. A földmivelési minisztérium kiküldöttei Máday Izidor és Torma Béla min. osztálytanácsosok nem rég megszemlélték az illető területet. A kiküldöttek az aradmegyei gazd. egyesület részéről Nachtnebel Ödön, Szamassy és Gaál Jenő orsz. képviselő, a ker. kamara részéről ennek elnöke Grünwald, Marschall titkár s Dományi József kamarai tag, továbbá a helybeliek közül a község érdemes jegyzője s Frietsch kincstári erdész által fogadtattak és ezek kalauzolása mellett járták be a vinczellérképezde felállitására szánt területet. A szemle megtörténvén, a szükséges átalakitások nyomban foganatba vétettek s oly erélylyel folytattatnak, hogy az intézet őszszel már meg fog nyittathatni. A keresk. minisztérium által e szemleutra szintén kiküldött Miklós Gyula bor. kormánybiztos másoldalu hivatalos elfoglaltsága miatt a szemlében részt nem vehetett.

* **A budai állami vinczellérképezdében** az 1881. évi szeptember hó 15-én kezdődő tanfolyamra 8 tanuló helye üresedvén meg, ezekre pályázat hirdettetik. Fölvételi kellékek: 1. a 16 évet betöltött életkort igazoló keresztlevél, 2. ép, erős és a gyakorlati munkákhoz alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyitvány, 3. iskolai bizonyitvány legalább is a népiskola befejezéséről. — Középtanodai osztályokat végzett vagy 20 évesnél idősebbeknek előny nyujtatik; 4. községi bizonyitvány az eddigi erkölcsi magaviseletről; 5. a szülők vagy gyámoknak kötelező nyilatkozata, miszerint az illető tanuló a tanfolyam bevégeztéig az intézetet elhagyni nem fogja. A fölvett tanulók élelmezés és tanitásért első évben 100 frtot, a másodikban 80 frtot fizetnek előleges részletekben félévenkint. Vagyontalan szülők fiainak, ha jó magaviseletü s szorgalmas tanulók, a tartás dij fele vagy esetleg az egész elengedtethetik. A kellően fölszerelt folyamodványok a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz czimezve f. évi augusztus hó 10-ig a vinczellérképezde igazgatóságához Budapestre küldendők be. A folyamodók fel vagy esetleg föl nem vételekről még augusztus hó végéig értesittetni fognak. Kelt Budapest, 1881 julius hó 12-én. A budai állami vinczellérképezde igazgatósága: Molnár István.

* **Borvásár, borászati és szőlőszeti kiállitás Sátoralja-Ujhelyen.** A zemplénmegyei gazdasági egylet folyó évi október 20, és következő napjain b. Kemény Gábor földmüvelési miniszter védnöksége alatt S.-A.-Ujhely városában borvásárral egybekötött bor-, szőlő-, továbbá borászati és szőlőszeti eszköz kiállitást rendez. Ezen kiállitás 5 csoportot foglal magában A) Borkiállitás. B) Csemegeszőlők kiállitása. C) A bor mellékterményeinek a) cognac, törkölypálinka, b) boreczet, c) borkő, borolaj, borsavas mész stb.) kiállitása. D) Szőlőművelési eszközök kiállitása. E) Pinczészeti eszközök kiállitása. A borkiállitás és azzal összekötött borvásár czélja Felsőmagyarország kitünő bort termő vidékeinek és pedig első sorban a tokaj-hegyaljai, nemkülönben a felső-zempléning-felső-bereghi, az abauj-tornai és alsó-beregh-ugocsai borvidékek borait a külföldi és hazai vevő közönségnek bemutatni és a vevők és eladók közötti közvetlen érintkezést lehetővé tévén, nagyobb mérvü előnyös vételekre és eladásokra alkalmat nyujtani. A szőlőművelési és pinczészeti eszközök kiállitásával, mely nemzetközi jelleggel bir, azon czélt kivánja az egylet elérni, hogy felvidéki megyeink legkiválóbb bortermelői, kik a kiállitáson kétségkivül képviselve lesznek, a külföld e téren való haladásával, a külföldön czélszerüeknek talált ujitásokkal, a tudomány és a gyakorlat vivmányaival a szőlőművelés és pinczekezelés teren megismerkedvén, a jónak és czélszerünek utánzására serkentessenek.

Gazdasági közlemények.

* **A tarlónak felszántása azonnal az aratás után** sokkal fontosabb mivelet, mint a minőnek azt nálunk a legtöbb gazda tartja. Németországban átalában szokás az, sőt a nyugati megyékben nálunk is, hogy még a keresztek kün állanak a földön, midőn a keresztek közeibe bele skasztja a gazda az ekét, a minek azon jó és hasznos következménye van, hogy a kihullott gyommagvak csak mihamar kikelnek, s aztán egy jó erős boronálással kipusztithatók, de még más haszna is van a tarló azonnali feltörésének, az tudni illik, hogy a tarló összekevertetvén a talajjal, az mihamar korhadásba indul, s ezáltal és ily módon tetemesen hozzájárul a talaj termő erejének gyarapitásához. Minél továbbra marad a tarlófeltörés az aratás után, annál nehezebb munkát ad az, mert a talaj annál inkább megkeményedik s a kiszáradt talajban sokkal kevésbe lévén képes a tarló korhadásba menni át, ennéltogva sokkal kevésbé képes az a talaj termőképességének emeléséhez is hozzájárulni.

A elsorolt előnyök tehát olyanok, melyek igen megérdemlik, hogy komolyan számitásba vétessenek még azon nehézségekkel szemben is, a melyek az ily rögtöni tarlótörésnek nálunk rendesen utját állják. Nálunk ugyanis igen nagyra becsülik a tarlólegelőt még átalában véve. Sok esetben nélkülözhetlen is az, főleg ha a birtokon nagyobb kiterjedésü birkatartás van, de véleményünk szerint ez esetben is meg kellene elégedni a tavasziak tarlólegelőjével s az ősziek tarlóját, hová jövőre tavasziak jönnek, még ez esetben is fel kellene törni s inkább más felé gondoskodni, helyette a hiányzó legelőről, mert a tarló rögtöni feltörése által csirázásra kényszeritve a gyommagvakat s aztán egy erős fogasolás által elpusztitva azokat, sokkal kevesebb oly tavaszi földet láthánk, melyet a sok gyom miatt csaknem virágos táblának nézhet az ember s másodszor sokkal jobban biztositanánk a tavasziak termését, mint az jelenleg általában történik, a mikor is a legcsekélyebb mérvü rendellenesség az időjárásban, azonnal tönkre teszi a tavasziak termését. Mig ha az aratás után a tarlót azonnal feltörjük, s kikelvén a gyommagvak, azokat egy jó erős boronálás által tönkre teszszük, s később egy második szántás által a talajt érdes barázdákra szántva tavaszig ily állapotban hagyjuk, földünk oly porhanyó állapotba jut, s oly annyira emelkedik annak termőereje, hogy bátran elmondhatjuk, hogy ez esetben mindent megtettünk — tavaszi terméseink lehető biztositására. Természetesen a második szántásnak jóval mélyebbnek kell lenni az elsőnél.

Mind igen szép és helyes ez, fogják talán sokan mondani, de ki győzne annyi igás marhát tartani, hogy a hordáson kivül, a mi ekkor az egész igás erőt teljesen elfoglalja, sőt sokszor az még erre nem is elegendő, mig a tarló szántást is végezhessük. Ezen gazdáknak is igazuk van abban, hogy biz azt a legtöbb birtokon jelenleg tartott igás erővel elvégezni alig lehet, de más oldalról meg nekünk is igazunk van — midőn azt állitjuk, hogy bizony nálunk a legtöbb gazdaságban nincs meg a föld kellő és maga idejében megkivántató munkájához a szükséges igás marha létszám. Pedig ennek nem csak épen abban adjuk aztán meg sokkal drágábban az árát, mint a mennyibe a még szükséges igás marha beszerzése kerülne, hogy az aratás után a tarlót azonnal nem lévén képesek feltörni, tavaszi terméseinknek sikerét teljesen az időjárás szeszélyes játékára vagyunk kénytelenek bizni, hanem tizszeresen, sőt százszorosan megadjuk annak az árát abban, hogy gazdaságukban semmiféle munkát sem kellő módon, sem a maga idejében nem végezhetvén, már a rendestől csak kissé eltérő időjárás is, azonnal tönkre teszi terméseinkbe vetett reményünket. Ebben rejlik egyik fő oka annak, hogy a világon sehol sem hallani annyi panaszt az időjárás ellen, mint épen nálunk, Magyarországban. Holott más oldalról épen nálunk van legnagyobb szükség arra, hogy elegendő igásmarhát tartsunk, mert nálunk a száraz időjárás igen gyakori, a mi a föld kellő megmivelésének legnagyobb akadálya, s mert nálunk a gazda mégis erősebb mérvü gabnatermelésre lévén utalva, mindent el kell követnie, hogy a birtokának fő jövedelmét képező gabonatermelés sikerét biztositsa.

A tarlótörésnek azonnal az aratás után való feltörése tehát, a mint az elmondottakban feltüntetni igyekeztünk, méltán megérdemli a gazdák figyelmét, annál is inkább, mivel az ujabban alkalmazásba vett hármas ekékkel azt most már gyorsabban is lehet végezni, mint eddig az egyes ekékkel. De különösen felhivjuk tarlótörésre kisebb birtokosaink figyelmét, a kiknek kisebb téren kell igyekezni minél nagyobb terméseket létre hozni, s mert a hiányt más honnét pótolni nem képesek, azon a kis téren egyszersmind lehetőleg biztositani kell törekedniök terméseiket. Aminek első és fő kelléke, hogy minden munkát a lehető legjobban és a maga idejében végezzenek, s ezt elegendő számu igás marha nélkül végezni nem lehetvén, igy mindent elkövessenek, hogy birtokaikat elegendő igás marhával lássák el.

* **Ügyeljünk reá, hogy a cséplőgép minél tökéletesebben kiverje a kalászokból a szemet.** Sok gazda még ma is ugy gondolkodik, hogy ha itt-ott egy-két szem a kalászban marad is, ez nem oly nagy baj, mert hiszen a szalma ugyis a marha elé kerül és ekként, azaz egy-két szem gabna, a mi a kalászokban marad, nem vesz kárba. Pedig a dolog nem igy áll, mert ha csak minden harmadik kalászban marad is egy szem, egy kévénél az már sokra megy, s ha azt 15-el sokszorozzuk, a hány kéve tudniillik van egy keresztben rendesen, akkor még jobban kitünik, hogy biz az a veszteség nem oly csekélység, mert például tegyen ez csak keresztenkint 5 litert öt-hatszáz keresztnél már 25—30 hektoliterre megyen az. A mit bizony csekélységnek mondani nem lehet. Jó lesz tehát minél jobban ügyelni, hogy a cséplőgép minél tökéletesebben kiverje a kalászból a szemet.

* **Az asztagok s kazalok rakásánál a következőkre kell ügyelni**: 1. Hogy azok alól keskenyebbek legyenek mint fent, mert ekkor, betőztetvén, a fedésről lecsurgó viz nem az asztag tövébe hul, hanem attól jó távol, és ha az asztagot egy kis sánczal veszszük körül, nem fog alatta meggyülni a viz. 2. A kévéket az asztagban ugy kell azonnal a fenektől kezdve berakni, hogy a kévék kalászos vége fentebb álljon, mint pedig a kötött vége, mert ekkor, ha betalál is valahol ázni, a kazal vagy asztag, a nedvesség a kalászokról elhuzódik. 3. A kazalok és asztagoknak jó hegyes fedést kell késziteni, hogy azokról a viz gyorsan lefusson, s nem kell engedni, hogy azoknak a kazalrakók karimát csináljanak, mit azért szoktak késziteni, hogy a fedőlék jobban megmaradjon a fedésen, mert az ily karimánál leghamarabb beázik az asztag. 4. Nem kell sajnálni a fedéstől a szalmát, ha azt akarjuk, hogy az asztagok s kazalok be ne ázzanak. 5. Vagy ponyvákkal vagy szalma kötelekkel erősen le kell foglaltatni a fedést, hogy a szél le ne hordhassa azt.

* **A Salicyl-sav ellen.** Dr. Putz a „Zeifür den L. V. der Prov. Sachsen" czimü lapban határozottan kárhoztatja a Salicyl-savnak belső adagolását az állatoknál, mivel a mint állitja, kisérletei egészben oda mutattak, hogy a Salicylsavadagolás a növényevő állatoknál kárositó hatással volt, óvja tehát a gazdákat a Salicyl-sav készitvények használatától az állatgyógyászatban, s azt állitja, hogy mindazon dicsérgetések és ajánlgatások, melyekkel az a lapokban ajánlva lett, csupán üzéri fogás volt ez uj szernek minél nagyobb mennyiségben való eladhatására.

* **A gyümölcsfa-iskolák** körül Sopronmegyében legtöbb ügyességet tanusitó tanitók közt vallásfelekezeti különbség nélkül jutalmul való kiosztás végett Simon Vincze csornai prépost 5 db. cs. és kir. aranyat adományozván, ezen 5 db. arany a jelzett czélra leendő felhasználás végett Sopron megye bizottsági közgyülése által a megyei gazdasági egyletnek engedtetett át.

* **Halászati szabályrendelet.** Az alsó tiszamelléki törvényhatóságok által közösen alkotott halászati szabályrendeletnek a halászati tilalmi időszakokra vonatkozó rendelkezéseit Pancsova és Szeged szab. kir. városok és Csanádmegye törvényhatósága, mint arról Torontálmegyét átiratilag értesitették, pontosan betartották. Bács megye azonban oly értesitést küldött az érdekelt megyékhez, hogy a közös egyetértéssel kidolgozott halászati rendszabály nem lett életbe léptetve, mert több törvényhatóság nem alkotván meg a rendszabályt, a törvényhozási intézkedés bekövetkezte váratik. Ezen értesitések alapján Torontálmegye, nehogy az ottani halászati jogot gyakorló birtokosok a bácsmegyei halászok részéről szenvedett károsodásoknak tovább is kitéve legyenek, a szóban levő halászati rendszabályt a megye egész területére hatályon kivül helyezte, s erről a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztert felirat utján értesitette.

* **A fecskék haszna.** Prevort Floris, franczia természetbuvár 18, az év különböző szakában leölt falifecske gyomrának tartalmát pontosan megvizsgálva következő adatokhoz jutott: A következő hónapokban megölt fecskék gyomrában következő számu rovart talált:

april 15.	422 rovar		junius 14.	244 rovar	
april 21.	649 „		junius 28.	400 „	
april 27.	301 „		julius 11.	420 „	
május 1.	704 „		julius 20.	501 „	
május 4.	660 „		julius 24.	500 „	
május 18.	680 „		aug. 5.	742 „	
május 29.	300 „		aug. 19.	600 „	
junius 3.	420 „		aug. 29.	384 „	

tehát 18 falifecske nem kevesebbet, mint 8390 rovart pusztitott el, melyből minden egyesre 466 esik egy-egy napra. Ha meggondoljuk, hogy e rovarok közt sem egy szem gabona sem a legcsekélyebb gyümölcs sem más növényi eledelnek nyoma sem volt található, fogalmat szerezhetünk azon végtelen haszonról, melyet ez állatka földmüvelésünknek és gyümölcstenyésztésünknek okoz.

Oroszország aratási kilátásai.

A buguruszlani kerületben az őszi és tavaszi vetések mindenütt kitünőek. A rozs virágzik, a korábban elvetett buza némely helyen kalászosodik. Az időjárás kedvező az egész kerületen koronkint át átfutó esőzéssel. A hegyes vidékeken megkezdték a kaszálást. A különféle gabnaférgek megjelenéséről még kevés helyről érkezett jelentés.

A bugulyminszki kerületben a tavaszi vetést junius 1-jén (13-dikán) végezték be. Azon tavaszi gabnanemüekre, melyeket korabban vetettek el, május második felében dér jött. Az őszi és tavaszi vetések, valamint a kaszálók is, melyeket előbb dér, majd némely helyen junius 5-dikétől 8-dikáig (17-től—20-dikáig) tartó esőzés, junius 8-dikán (20-dikán) pedig általános esőzés rongált, némileg megjavultak, sőt nőnek is. Junius 9 dike (21-dike) óta az időjárás állandóan mérsékelt meleg, a gabnanemüekre és a kaszálókra kedvező.

A nikolajevi kerületben az idő meleg, koronkent esős. A rozsvetés jó és virágzik. A tavasziak kielégitők. A kaszálást május 26-án (junius 7-dikén) kezdték meg. A lyubiczki járásban féreg jelentkezett; de a gabnanemüekben okozott kár jelentéktelen. A Volga kiáradása miatt a gorjanovi járásban mintegy 42 tized telek életnemü vetés viz ala került és kiázott.

A novouzenszki kerületben az időjárás a lehető legkedvezőbb. Noha májusban fagy és dér jelentkezett, mindazonáltal a vetésekre nem gyakorolt káros hatást. Némely vetés szenvedett ugyan kissé, de a jó időjárás egészen helyrehozza. A dér bántotta a rozst is, de oly kis mérvben, hogy csupán a ritka kalászok fehérültek meg s ezeknek nincsen magva. — Általában a rozs jó, elvirágzott és hajt. — A tavaszi vetések szintén kielégitők. A korai vetésü fehér-török-buza már kalászt vetett. A tavaszi gabnanemüekben helyenkint gaz és dudva mutatkozott, elannyira, hogy a parasztok kényszerülve voltak irtani. A kerület némely járásában az ősz elején fehér féreg mutatkozott, mely kárt idézhetett volna elő, de szerencsésre csakhamar kipusztult. A kaszálást a hegyi vidékeken gyorsan és sikeresen végzik, a szénagyüjtés eredménye igen kiadónak igérkezik.

A tauriai kormányzóságból következő jelentések érkeztek:

A szimferopoli kerületben az őszi és tavaszi vetések igen jó állapotban vannak; a fü maradhatós, hanem a szénagyüjtést — mi már mindenütt megkezdődött, — gyakori esőzések szakitják meg.

A feodoziai kerületben az időjárás állandóan esős és szeles. A kilátás az őszi vetések tekintetében mindenütt jó, a tavasziakra nézve középszerü, kivéve néhány helyet, hol későbben vetettek. A fü sok, a kaszálás mindenütt megkezdődött.

Az evpatori kerületben kitartó esőzés után csendes és meleg idő állt be, mely a gabnanemüek tekintetében kedvező eredménynyel kecsegtet; nemkülönben a szénagyüjtés eredménye tekintetében is kedvező, a kaszálás mindenütt megkezdődött.

A perekopi kerületben a téli vetések növekedése mindenütt igen kielégitő; a tavasziak közöl a korábbiak középszerüek, későbbiek pedig a folytonos meleg következtében csendesen nőnek; azonban feltehető, hogy jó időjárás mellett a termés ha nem is jó, de jó középszerü lesz. A széna kaszálast megkezdték, de a gyüjtést a gyakori esőzés szakitja meg.

A jaltini kerületben az őszi és tavaszi vetések igen jók és nagy termést remélhetni.

A bergyáni kerületben minden vetés kitünő termést igér. A szénagyüjtés be van fejezve és nagy mennyiséget már behordtak. Az időjárás kedvező.

A melitopoli kerületben a rozs és az őszi buzavetés jó; más vetés is kedvező kilátást nyujt. A szénagyüjtését az eső akadályozza.

A dniprovi kerületben minden téli jó, a tavasziak — a buza kivételével — rendesek. A buza a májusban járt dér és gyakori eső miatt sárgul és apró kalászt hajt. A fü majdnem mindenütt buja növésü, a szénagyüjtés befejezéséhez közel áll. Julius második (augusztus első) felében az őszi vetés aratásához kezdenek.

Naprend julius 22-én.

Naptár. Péntek. R. kath. Mária Magd. Prot.: Magd. M. — Görög-orosz: (jul. 10.) 45 vértanu. Nap kel 4 ó. 26 p., nyug. 7 ó. 46 p. Hold kel 58 p. reggel, nyug. 5 ó. 9 p. este. Vénus a hold mellett van s mint hajnal csillag a bikában látható. Mars a Jupiter mellett és reggel a kosban fénylik.
Képzőművészeti társulat állandó képárucsarnoka sugárúti palotájában d. e. 9—5-ig.
Muzeumban régiségtár d. e. 9, d. u. 1-ig.
Eszterházi képtár d. e. 9—1-ig.
Orsz. gazd. és tanszermuzeum a Köztelken d. e 10—12 és d. u 2—4.
Állatkert nyitva egész nap.
Veltée panoptikuma a sugáruton.

Margitszigetre hajó indul az összes állomásoktól minden félórában; a szigeten népzene.

Kivonat a hivatalos lap julius 21-diki számából.

Árverések a vidéken. Schöömann Lipót 1700 frtra becsült ingatl. szept. 15 Szeniczen. Holits János 1581 frtra becs. ingatl. aug. 24 Czerován (Szenicz). Kuluncsits Ferencz 4800 frtra becsült ingatl. aug. 1 Szabadka. Kováts Mária 1583 frtra becs. ingatl. aug. 3 Vinga. Vörös Jánosné 580 frtra becs. ingatl. aug. 18 S.-Vásárhely. Bekesán Szamoilla 907 frtra becs. ingatl. julius 22 Fibis (Ujarad). Laczó Ilona 800 frtra becs. ingatlanai julius 30 B.-Csabán. Martin Nikolae 625 frtra becs. ingatl. julius 30 Lippán. Solyom Mihály 659 frtra becsült ingatlanai aug. 10 Toti (N.-Várad). Térei Antalné 4800 forintra becsült ingatlanai aug. 8 Pápán. Petka Gábor 1450 forintra becsült ingatlanai aug. 30 Mérgesen (Győr). Eibersitz Emánuel 800 frtra b. ingatl. aug. 22 Kővágó-Eörs (Tapolcza). Puska József 984 frtra b. ingatl. szept. 16 Göllén (Kaposvár). Pap Mihály 574 frtra b. ingatl. aug. 8 Nagy-Sáp (Esztergom). Demikat György 957 frtra b. ingatl. aug. 18 Turán (Turócz-Szt.-Márton). Pátka András 1200 frtra b. ingatl. aug. 1 Győr. Csutka Mihály 1635 frtra becs. ingatl. aug. 17 Tomka (Alsó-Kubin). Barbu György 397 frtra b. ingatl. julius 21 Kőhalom. Tör Katalin 494 frtra b. ingatl. julius 28 Alsó-Lendva. Pálinkás Mihály 1385 frtra b. ingatl. julius 28 Ó-Világos (Arad). Joneszku Toma 2278 frtra b. ingatl. julius 26 N.-Szt.-Miklós. Czilu Antónia 664 frtra b. ingatl. aug. 12 Szilváshely (Lugos). Klár Benjamin 7253 frtra b. ingatl. julius 30 Zalaivánczon (Alsó-Lendva). Ivanics Katalin 912 frtra b. ingatl. aug. Korponán. T. Kovács József 588 forintra becs. ingatl. aug. 5 Páty (pestvidéki tszék). Orf Mátyás 747 frtra becs. ingatl. aug. 13 Pécs János Katalin 3659 frtra b. ingatl. aug. 30 Szeniczen. K. Pánczél István 800 frtra b. ingatl. aug. 10 Rákospalota (pestvidéki tszék). Minarovics Lukács 765 frtra becsült ingatl. aug. 23 Tót-Gurab (Bazin). Renkan János 610 frtra b. ingatl. aug. 25 Rimaszombat. Gyenes János 1546 frtra b. ingatl aug. 26 Tardonán (Miskolcz). Pogács István János 1139 frtra b. ingatl. aug. 4 H.-Nánás. Nagy Sándor 498 frtra b. ingatl. aug. 24 Debreczen. Paszku Tanaszie 2155 frtra b. ing. aug. 1 Murány (Vinga). Kopilovits Kaleta 2228 frtra b. ing. aug. 11 Szabadka. Löwy Sámuel 568 frtra b. ingatl. aug. 13 Kis-Komárom (N.-Kanizsa). Blaskó János 1044 frtra b. ingatl. szept. 2 Lüki (Nyitra). Huiber Ferencz 1820 frtra becs. ingatl. aug. 12 Sopron. Forizs Gábor 1814 forintra becs ingatl. aug. 10 Toti (N.-Várad). Stirling Mihály 4250 frtra b. ingatl. szept. 9 Szt.-Gotthard. Krivinyánczu Mária 649 frtra b. ingatl. aug. 19 Kricsona (Lugos). Balog János 1200 frtra becsült ingatlanai aug. 16 Marczelház (Komárom). Deák János 6500 frtra b. ingatl. aug. 23 Pannon (Nyitra). Székely István 1677 frtra b. ing. aug. 26 Rottberg (Temesvár). Rozsin Ádám 983 forintra becsült ingatlanaira julius 25 Liegeth (Csákovár). Acsay László 729 forintra becs. ingatl. aug. 6 Alsó-Némedi (pestvidéki tszék). Mircsov Péter 6100 frtra becs. ingatl. aug. 12 Módos. Kopasz Ilona 1501 frtra becsült ingatlanai aug. 24 Szeged. Benkő István 411 frtra becsült ingatl. aug. 13 Bebiákon (N.-Kanizsa). Keresztes Istvánné 749 forintra becs. ingatl. aug. 30 H.-K.-Pályin (N.-Váradon). Deutsch Péter 25,202 frtra b. ingatl. aug. 16 Miskolcz. Martini János 1079 frtra b. ingatl. aug. 31 Százhalom (Segesvár). Lolies Simon 2400 frtra becsült ingatl. aug. 24 Szent-Endrén (pestvidéki tszék). Jung József 711 frtra b. ingatl. aug. 2 Pancsován. Székely Ferenczné 572 frtra b. ingatl. aug. 30 Toti (N.-Várad). Kempf György 1970 frtra becs. ingatl. aug. 18 Ipolyság. Bába Ferenczné 1850 frtra becs ingatlanai aug. 27 Szeged. Gregor György 465 frtra b. ingatl. aug. 24 R.-Szombat. Boros István 662 frtra becsült ingatlanai aug. 19 B.-Gyula. Végh György 650 frtra becs. ingatl. aug. 1 Aszaron (Komárom). Méhes Anna 560 frtra b. ingatl. aug 19 Szeged. Asztalos János 711 forintra becsült ingatl aug. 27 R.-Szombat. Szomor Imre 3500 forintra b. ingatl. aug. 12 H.-M.-Vásárhely. Pörse Pál 420 frtra b. ingatlanai aug. 23 Mahomfán (Alsó-Lendva). Petrusz Mária 1033 frtra becs. ingatl. aug. 5 R. Szombat.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt-szálloda.
Botyescu Ch. fldb. Bukarest. Radinics J. fldb. Szeged. Ragaly D. fldb. Gömör. Heszler Gy. ügyv. Baja. Müller D. jegyző Hunyad. Töpelmann P. orvos Berlin. Latzel R. orvos Bécs. Welschan G. hadn. Bécs. Paskusz J. gabonaárus Baja. Szabó K. hivtln. Kapuvár. Plathy Zs. hivtln. Szeged. Planer E. mérn. Bécs. Wengraf E. kdő Bécs. Wagner E. kdő Bécs. Alsing K. kdő Romscheid. Reinhardt F. kdő Bécs. Hamburger A. kdő Bécs. Enty M. mgzó Kolozsvár. Farkas G. kdő Miskolcz. Ringenbach M. kdő Nyitra. Weisz J. hivtln. Eger. Lang M. mgzó N.-Várad.

Nemzeti szálloda.
Gr. Schmiedegg J. birt. Tata. Dr. Bozéky A. N.-Várad. Dr. Stöhr A. tan. Kassa. Nemes T. tanár Baja. Palkovics K. és fia Esztergom. Széles A. birtné N.-Körös. Kovács R. birt. Pozsony. Neubauer E. kdő Bécs. Praitsching F. kdő Bécs. Stojanovits Gy. Belgrád. Przibotszky A. kdő Prága. Marhonz E. kdő Grácz.

István főhg szálloda.
Vári E. kdő Kecskemét. Lusztig M. kdő Tőváros. Fischer J. kdő D.-Földvár. Hochman I. kdő Sz.-Fehérvár. Kálmándy J. kdőné Baja. Koller E. birtné Esztergom. Krune H. kdő Bandten. Schneider F. Langenbechar. Friedman M. kdő Baja. Onczay G. lelk. Szegszárd. Back L. gyár. Sz.-Fehérvár. Teicher J. haj.-kapit. Mohács.

Erzsébet-szálloda.
Stojanovits S. fldb. Lugos. Jagics J. és neje Haraszti. Cziffra K. hivtln. Sopron. Föltesy D. jegyző Baracska.

Orient szálloda.
Tornyay L. fldb. Szables. Péterffy K. fldb. Endréd. Stauber J. fldb. Becskerek. Jaulusz F. tan. B.-Gyarmat. Westfaler A. kdő Lugos. Vukál J. gazdálk. Kaposvár. Gildo J. mérn. Bécs. Trefer E. kdő Bécs. Feldman J. kdő Bécs. Szauer S. kdő Genesd. Schwartz J. kdő Debreczen. Lövy T. kdő Temesvár. Blau L. kdő Szeged.

Európa szálloda.
Hubert R. W. mgzó Bécs. Stern S. kdő Heilbronn. Willwoll V. kdő Rohrschach. Schmiedl R. kdő Gyöngyös. Szoyka J. gyár. Trautenau. Thiele J. kdő Rotterdam. Heyder H. mérn. Grácz. Schultze C. R. kdő Berlin. Radower E. mgzó Bécs. Healsfield B. mgzó Irland.

Fehér ló szálloda.
Pál J. hadnagy Pápa. Francsek P. gőzm.-t. Tura. Mezey J. szállod B.-Gyarmat. Dobozi J. jegyző Maglód. Tamási A. Banátkomlós. Iván J. gazdász Gömör. Bartok J. gazdász Gömör. Hunyadi J. kdő Eperjes. Kulcsár J. kdő Gyöngyös. Betruska A. iparos Eperjes.

Arany sas szálloda.
Molnár Gy. birt. Levelek. Kraborszky G. Kis-Várda. Sántna L. birt. Bihar. Istvánffy B. birt. Pöstyén. Szép O. ügyv. Kaposvár. Szikszay K. B.-Gyarmat. Lakos J. táv.-hivtln. Zsolna.

NYILT-TÉR.

Egy algymnasiumot végzett ifju
gyakornokul
felvétetik **Grimm Gusztáv könyvkereskedésében**, Budapest, Ferencziek-tere 9. 2202

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.
Augusztus 11-ig a szinház zárva marad.

Fővárosi szinkör
(a Krisztinavárosban)
Ma, pénteken julius 22-én, a holnap szombaton julius 23-án e szinpadon először adandó
NIHILISTÁK
látványos szinmü előkészületei miatt **zárva marad.**

Népszinház.
Budapest, pénteken, 1881. julius 22-én:
Fényes és részben uj kiállitással:
UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 80 NAP ALATT.
Látványos szinmü 14 képben zenével, és énekkel Jules Verne regénye után irta Csepreghy F.

I. kép: Egy merész fogadás Londonban.
II. kép: A szuezi kikötő.
III. kép: India őserdeiben.
IV. kép: Ember-áldozat. Menekülés elefánton.
V. kép: A kalkuttai törvényszék előtt.
VI. kép: A kigyók szigetén.
VII. kép: Az óriási vizesés.
VIII. kép: A kibékülés ünnepe. A csodaelefánt.
IX. kép: A Paszifik-vasuton Amerikában.
X. kép: Az amerikai rézbőrüek között.
XI. kép: A hajó belsejében.
XII. kép: Katasztrófa a nyilt tengeren.
XIII. kép: Hajótörés a szárazon. Liverpul.
XIV. kép: A londoni Reformklubb révében.

SZEMÉLYEK:

Fogg Phileas	Tihanyi	Stampf, őrnagy	Egri
Paszpartu	Eöry	Első vasutőr	Enyvári
Fix, rendőr	Kassai	Második vasutőr	Gergely
Flanagán	Márton	Tiszt	Makróczy
Sull van bankár	Egri	Egy asszonyság	Makróczyné
Gotyie	Komáromi	Indus főnök	V. Kovács
Fallentin	Makróczy	Speedy	Ujvári
Forszter	Füredi	Főbrahmin	Komáromi J.
Nanette	Sió Irma	Brahminok	Csallóközi, Kovács M.
Consul Szuezben	Sánta	Kormányos	Kolozsvári
Kromarty	Kovács István	Pinczér	Hatvani
Anda herczegnő	Rákosi Szidi	Főpinczér	Füredi
Ramana rabnő	Partényiné	Első, bűhajosnő	Kacsó Karola
Vonatvezető	Csallóközi	Második bűhaj.	Béni Irma
Indus	Kolozsvári	1-ő hindu pap	Barna
Indus fiu	Pintér	2-ik hindu pap	Alföldi
Obadiah, biró	Horváth V.		
Oysterpuff	Ujvári		

A jelen előadásban részt vesz **„Pepi"**, az ugynevezett **„csodaelefánt"**.

Kezdete 7 órakor. — Holnap ugyanez.

IDŐJÁRÁS.

Az időjelző intézet távirati jelentése. 1881. julius 21. reggel 7 órakor.

Állomások	Lég nyomás mm. 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérsék et Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	59.1	DK_2	+24.1	—	○
Beszterecze	58.8	K_2	+22.2	—	○
Besztercebánya	58.7	EK_1	+21.4	—	○
Budapest	57.5	K_1	+26.0	—	○
Csáktornya	55.4	D_1	+23.1	—	◕
Debreczen	59.7	DNY_1	+26.4	—	○
Eger	59.2	E_1	+25.8	—	◑
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	58.1	EK_1	+23.9	—	◑
Késmárk	59.8	◎	+21.4	—	◑
Keszthely	56.2	K_3	+24.0	—	○
Kolozsvár	58.4	NY_1	+22.2	—	◑
Magyar Óvár	58.1	K_1	+25.0	—	○
Marmaros-Sziget	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed	57.1	EK_1	+20.5	—	○
Nagy-Szeben	58.2	D_3	+21.6	—	○
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	60.1	◎	+22.0	—	●
Pancsova	59.0	D_1	+23.5	—	○
Selmeczbánya	58.2	K_3	+23.4	—	◑
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	58.4	DK_2	+23.7	—	◑
Szeged	—	—	—	—	—
Szepsi-Szt.-György	60.5	◎	+21.0	—	○
Szolnok	57.3	ENY_3	+24.7	—	◑
Temesvár	57.8	DNY_1	+28.0	—	○
Trencsén	56.3	◎	+22.5	—	○
Ungvár	—	—	—	—	—
Zágráb	56.4	◎	+21.2	—	◑
Bécs	56.7	K_1	+22.8	—	◑
Bregenz	56.8	D_1	+23.0	—	◑
Lesina	59.3	K_1	+29.0	—	○
Pola	58.5	K_1	+24.2	—	◑
Prága	56.4	ENY_1	+23.7	—	◑

Jelek magyarázata: ◎ = czélcsend; ○ = tiszta derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● borult, ■ = eső; ✱ = hó; ▲ = jégeső; ≡ = köd; ∞ = gőz; ☇ = zivatar villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:
Európában: A depresszió (755—757) a kontinens nyugati, a nagy légnyomás (760—761) annak keleti felében van. Több déli, gyenge szeleknél az idő nagyobbára derült, száraz, nagyon meleg.
Hazánkban: Többnyire keleties és délies mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet jóval fölebb, a légnyomás pedig jóval alább szállt. Az idő részben derült, részben napos, felhőssel változó, száraz, nagyon meleg.

Kilátás a jövő időre.
Hazánkban: Derült-napos, felhős-borussal váltakozó időt várhatni továbbra is, helyenkint esőkkel és égiháborukkal, a hőmérséklet kisebbedése mellett.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul. Az osztrák államvaspálya indóházából.	A vonatok minősége	Indulási idő
Budapestről—Érsekujvár, Pozsony Bécs	szem. vonat futárvonat szem. vonat futárvonat	9 óra 30 p. este 3 óra 30 p. regg. 9 óra 20 p. regg. 2 óra 10 p. d. u.
Budapestről, Vácz, Esztergom, Náua, Érsekujvár	vegyes von.	12 óra 5 p. d. e.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Verciorová	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes	szem. vonat futárvonat szem. vonat	8 óra 15 p. este 10 óra 10 p. este 6 óra 50 p. regg.
Budapestről, Czegléd, Debreczen, Miskolcz, Kassa	személy von. "	6 óra 35 p. este 7 óra 30 p. regg.
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár, Brassó, Pred al	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Arad, N.-Szeben, Brassó	szem. vonat "	6 óra 35 p. este 7 óra 30 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	szem. vonat " vegyes von.	6 óra 34 p. regg. 12 óra — p. d. u. 2 óra 50 p. d. u.
Budapestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolc, Kassa	szem. vonat vegyes szem.	7 óra 35 p. regg. 8 óra 50 p. este 11 óra — p. éjjel
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	szem. vonat gyors vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 5 óra — p. d. u. 7 óra 45 p. este

A vonat megérkezik. Az osztrák államvasut indóházába	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Bécs, Pozsony, Érsekujvár Budapestre	szem. vonat futárvonat szem. vonat futárvonat	5 óra 47 p. d. u. 2 óra 31 p. " 5 óra 57 p. regg. 9 óra 41 p. éjjel
Érsekujvár, Esztergom, Náua, Vácz, Budapestre	vegyes von.	11 óra 51 p. d. e.
Verciorova, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 30 p. regg.
Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	szem. vonat futárvonat szem. vonat	8 óra 40 p. este 7 óra 30 p. regg. 8 óra 45 p. regg.
Kassa, Miskolcz, Debreczen, Czegléd, Budapestre	szem. vonat "	8 óra 21 p. este 7 óra 55 p. reg.
Predeal, Brassó, Kolozsvár, N.-Várad, Püspök-Ladány, Szolnok, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 20 p. regg.
Brassó, N.-Szeben, Arad, Szolnok, Czegléd, Budapestre	szem. vonat "	8 óra 26 p. este 7 óra 55 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján, Hatvan, Budapestre	szem. vonat " vegyes von.	6 óra 33 p. regg. 7 óra 30 p. reg. 10 óra 37 p. d. e.
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személy von. vegyes von. szem. vonat	7 óra 58 p. este 11 óra 11 p. d. e. 6 óra 4 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár, Budapestre	személy von. gyors vonat posta vonat	7 óra 39 p. regg. 11 óra 35 p. d. e. 8 óra 47 p. este

Vizállás.

1881. julius hó 21-én.

Folyó	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna:	Pozsony	2.46	—	árad
	Komárom	2.39	—	"
	Budapest	2.48	—	apad
	Mohács	3.69	—	"
	Vukovár	2.43	—	"
	Ujvidék	4.40	—	"
	Pancsova	2.69	—	"
	Orsova	2.44	—	"
Dráva:	Barcs	—	—	—
	Eszék	2.44	—	apad
Száva:	Sziszek	0.20	—	"
Tisza:	M.-Sziget	0.87	—	árad
	Beregszász	—	—	—
	Sárospatak	1.02	—	apad
	Szatmár	0.75	—	"
	Tokaj	0.75	—	"
	Szolnok	3.45	—	"
	Szeged	5.10	—	"
Körös:	B.-Gyula	0.42	—	apad
Maros:	Arad	—	—	—
Béga:	Temesvár	0.25	—	apad